

Estudi sobre la tipologia i tractament informatiu que rep la joventut migrada sense referents familiars en els mitjans de comunicació i les xarxes socials

ESTUDI SOBRE LA TIPOLOGIA I TRACTAMENT INFORMATIU QUE REP LA JOVENTUT MIGRADA SENSE REFERENTS FAMILIARS EN ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ I LES XARXES SOCIALS

Estudi elaborat per:

Sònia Cormenzana. Periodista i politòloga

Joan Palomés. Periodista

(Membres del Grup de Treball Periodisme Solidari del Col·legi de Periodistes de Catalunya)

Recerca en intel·ligència artificial:

Rodolfo Zevallos. Investigador en lingüística computacional

Amb la col·laboració de:

Joan Amaru P. Potoy. Marqueting online

Mirta Barreira. Comunicadora

Amb el suport de:

Fundació Barça

Col·legi de Periodistes de Catalunya. Juny 2021

ÍNDEX DE CONTINGUTS

RESUM.....	8
METODOLOGIA.....	8
1. Processament de la informació.....	9
2. Estadístiques	10
3. Xarxes semàntiques de paraules.....	10
Les xarxes socials.....	10
INTRODUCCIÓ	11
ANÀLISI DE LES PARAULES MÉS UTILITZADES: TOP 25 i CLUSTERITZACIÓ EN MAPES SEMÀNTICS....	15
Corpus general	15
Bigrames.....	17
Per tipologia de mitjans	18
Mitjans generalistes d'abast nacional.....	18
Denominació del col·lectiu (identificació).....	18
Vinculació amb context i protecció.....	19
Vinculació amb inseguretat i delicte	19
Resta de paraules top.....	20
Absents destacats.....	20
Mitjans generalistes en castellà	21
Mitjans generalistes en català.....	21
Presència del terme “mena” en els mitjans generalistes	22
Mapa semàntic: Estudi de cas: Les principals vinculacions del terme “mena”.....	23
Mitjans locals.....	30
Denominació del col·lectiu (identificació).....	31
Vinculació amb context i protecció.....	31
Vinculació amb inseguretat i delicte	31
Resta de paraules top.....	32
Absents destacats.....	32
Presència del terme “mena” en els mitjans locals	33
Mapa semàntic: Estudi de cas: Les principals vinculacions del terme “mena”.....	33

Mitjans d'ideologia conservadora.....	34
Denominació del col·lectiu (i identificació origen).....	35
Vinculació amb conceptes que motiven rebuig.....	36
La resta de paraules top:.....	36
Absents destacats:	36
Presència del terme “Mena” en les informacions dels mitjans conservadors.....	36
Mapa semàntic: Estudi de cas: Les principals vinculacions del terme “mena”.....	37
Mitjans amb sensibilització social i atents a la diversitat	41
Denominació del col·lectiu (identificació):.....	42
Vinculació amb conceptes de contextualització i protecció:	43
La resta de paraules top:.....	43
Absents destacats:	43
Presència del terme “mena” en els mitjans socials	43
Mapa semàntic: Estudi de cas: Les principals vinculacions del terme “mena”.....	44
ENFOCAMENTS.....	49
1. Invisibilitat	49
2. El context social.....	49
3. Conflictivitat	49
4. Legalitat.....	49
5. Convivència	49
6. Política.....	49
7. Xenofòbia	49
8. Projecte vital	49
9. Delinqüència.....	49
10. Històries d'èxit.....	49
Distribució dels enfocaments.....	50
Les paraules més utilitzades en cada enfocament.....	52
SECCIÓ / GÈNERE.....	56
TITULARS	58
MENA als titulars.....	58
Terminologia bèl·lica i militar	59
Identificació: la religió	60

L'alteritat: "ells" vs. "nosaltres"	60
El recurs al tòpic del binomi violència-delinquència.....	61
Freqüència de termes en els titulars (Term Frequency)	62
Les relacions entre les paraules en els titulars: mapes semàntics.....	64
ANÀLISI DE LA IMATGE.....	66
Aparició dels menors a les fotos. Com se'ls mostra?.....	66
Fonts.....	67
Enquadraments	68
Entorn físic i entorn humà.....	68
L'enquadrament del menor	70
Presència policial.....	70
Les connotacions de la imatge	71
Els drets del menor.....	72
Activitats dels joves.....	75
COMENTARIS DELS LECTORS.....	76
LES XARXES SOCIALS.....	77
Una reflexió sobre el poder dels missatges	77
Les narratives a les xarxes socials	77
Metodologia	78
El comportament dels perfils a twitter	78
El sentit de les piulades	80
Etiquetes a twitter: les més usades i el mapa semàntic	82
#menas	84
#stopmenas	85
La intencionalitat dels tuitaires	85
Narratives: els recursos emprats.....	86
TEMES.....	86
Acolliment	86
Inclusió	88
Protecció	89
Drets dels Infants	90
Centre de Menors	91

Responsabilitat Social.....	92
AgressióSexual.....	93
Combat del discurs de l'odi i antiXenofòbia.....	94
Arribada // Efecte crida.....	95
Cas d'èxit	95
Projecte vital	96
Catalans Primer / Españoles Primero / Orgullo Español	97
Col·lectiusVulnerables // Equiparació Col·lectius	98
Comparació amb la migració espanyola	99
Comprensió... amb adversativa.....	99
Convivència // conflicteSocial // RebuigVeïnal // Solidaritat veïnal.....	100
Exigència d'expulsió	102
Context	102
Aprofitament polític.....	104
Contra els actors polítics	104
Contra ideologies: independentisme i progressisme.....	107
VOX // ContraVox.....	108
Contra els mitjans de comunicació	110
Blanqueig.....	111
Contra entitats i salut.....	111
Denúncia de la criminalització	112
Delinqüència i tribunals.....	112
Violència	114
Diversitat	116
Difusió d'informes i documents	116
Jornades	116
Identificació del col·lectiu	117
Equiparació col·lectius.....	119
Entitats	120
Il·legalitat.....	120
Inseguretat, por, caos.....	121
Invasió	122

Màfies.....	123
No Vinculació.....	124
Cobrament de pagues immerescudes.....	124
Permissivitat de les autoritats.....	125
Política.....	126
Populisme.....	127
Reincidència.....	127
Visibilitat.....	128
Xenofòbia.....	128
El to de les piulades.....	129
Despectiu.....	129
Irònic.....	129
Les imatges a twitter.....	130
Relació de les piulades amb notícies dels mitjans.....	131
El fenomen @BCNHelpers.....	131
INSTAGRAM.....	132
MOTIVACIONS PER TRACTAR MEDIÀTICAMENT EL TEMA DELS JOVES MIGRATS SENSE REFERENTS FAMILIARS.....	
Fets narrats.....	134
Gènere i espai atorgat.....	135
Els protagonistes.....	137
Intencionalitat.....	137
CONSTRUCCIÓ DE LES NARRATIVES.....	139
IDENTIFICACIÓ DELS JOVES.....	142
2021: I a partir d'ara? Estudi de casos.....	144
El cartell de propaganda electoral de VOX.....	144
El cas de Ceuta: La instrumentalització política del patiment humà.....	147
CONCLUSIONS.....	148
L'acrònim MENA, als articles i titulars de la majoria de capçaleres.....	148
El fenomen de la immigració evidencia la polarització ideològica de la societat i mitjans.....	148
Dins de la línia editorial, el to final de les informacions depèn de la sensibilitat del redactor.....	148
Els protagonistes, invisibles.....	148

La necessitat d'identificar el subjecte de la notícia.....	148
Informacions descontextualitzades	148
La construcció de marcs mentals: associacions de conceptes negatius	148
La majoria de notícies, a la secció de “societat”	149
Manuals d'estil i codis deontològics	149
Les condicions de les redaccions no faciliten que el periodista trenqui el marc mental imperant	149
Les xarxes socials són canals de comunicació, no pas mitjans	149
Recursos a les xarxes socials: L'ús de la ironia i les preguntes retòriques	149
Compartir notícies per guanyar credibilitat	149
Complementar la càrrega ideològica mitjançant els hashtags	149
Estructures “complexes”: Mostrar empatia inicial seguit d'una adversativa	149
To i intencionalitat	150
La irrupció de VOX.....	150
El millor resum	150
REFLEXIONS FINALS I RECOMANACIONS	151
Llibres d'estil i codis deontològics	151
L'ús del llenguatge contribueix a la construcció del relat	152
Recomanacions	152
ANNEX: Materials i codis deontològics	153

RESUM

Aquest estudi aborda el tractament que rep el col·lectiu de joves migrants sense referents familiars en els mitjans de comunicació. Partim de la premissa que el terme MENA (menors estrangers no acompanyats) és una etiqueta que, tot i néixer com un acrònim jurídic-administratiu en l'àmbit legal, ha esdevingut un concepte estigmatitzador. La interpretació del terme MENA, com una tipologia del fenomen migratori, està profundament ideologitzada i la seva presència en els mitjans respon, també, a aquesta característica en funció del biaix ideològic.

La importància dels mitjans de comunicació com a creadors i propagadors de discursos narratius és determinant i la utilització de determinats elements semàntics és l'eina principal per fixar aquest imaginari que, finalment, determina el rebuig o l'acolliment, l'exclusió o la integració, una dicotomia producte de la creixent polarització ideològica que es viu a la societat. Una bona mostra d'això és la reducció del terme MENA a una metonímia que comprèn els joves magribins delinqüents en l'imaginari col·lectiu.

METODOLOGIA

Per iniciar l'estudi s'han fet determinades cerques entre els anys 2017 –durant aquest any es produeix un augment exponencial de l'arribada dels menors i joves respecte l'any anterior– i març de l'any 2021. S'ha extret 323 textos corresponents a un ampli ventall de mitjans generalistes (en català i castellà) i d'àmbit comarcal.

Amb aquestes notícies s'ha creat una base de dades amb diverses classificacions (data, enllaç de l'article, titular, capçalera, secció, gènere, presència del terme “mena” i enfocament). La darrera classificació, la d'enfocament, respon a la creació de deu marcs conceptuals que envolten la temàtica. A cadascuna de les notícies se li assignen un, dos o més d'aquests atributs després de la seva lectura:

1. **Invisibilitat.** Els joves migrants són objectes passius de la nota. Parlen per ells els educadors socials, el psicòlegs, els funcionaris... Ells mai parlen
2. **Context social.** La informació al·ludeix a les condicions socials, laborals, formatives... dels joves migrants.
3. **Conflictitat.** La informació es centra en conflictes, problemes, inconvenients derivats o causats pels joves.
4. **Legalitat.** El text esmenta qüestions relatives a lleis, normatives, propostes legislatives o actuacions policials i judicials.
5. **Convivència.** La notícia emfasitza problemes de convivència entre els joves o els Centres d'acollida de joves i el veïnat.
6. **Política.** Els joves migrants són motiu de debat al Parlament, o parlen d'ells els representants polítics o de l'administració.
7. **Xenofòbia.** Els joves migrants són objecte d'atacs o discursos xenòfobs
8. **Projecte vital.** La nota parla del que representa per al jovent la fugida de la seva terra i el procés posterior que han viscut els menors. La immigració com a projecte vital.

9. **Delinqüència.** La nota emfasitza la vinculació amb les màfies i les connotacions delictives dels joves migrants
10. **Històries d'èxit.** Els joves reben una formació, treballen, van a escola... i se'n surten.

Així mateix, amb aquesta base de dades s'ha elaborat una primera anàlisi qualitativa amb la columna dels titulars: quants contenen el terme mena i quines paraules connotatives s'utilitzen.

S'ha seleccionat més de vuitanta fotografies que acompanyen els articles i s'ha elaborat una segona base de dades amb les següents classificacions: data, mitjà, enquadrament, context, àmbit, font, presència de menors, connotació, presència de policia a les fotografies, peu de foto. Amb aquesta base de dades s'ha elaborat un estudi semiòtic de les imatges seleccionades.

A la fase principal de l'estudi entra en joc la mineria de text (text mining) que s'emmarca dins de les tècniques i models de la mineria de dades.

Entenem per mineria de dades (data mining) l'anàlisi matemàtica orientada a deduir patrons i tendències que puguin existir en les dades. S'utilitza aquesta tècnica quan les relacions són molt complexes o quan hi ha un gran volum de dades. En aquests casos, cal recórrer a l'anàlisi mitjançant mètodes estadístics que proporcionen informació (és a dir detecten patrons i relacions). Obtenim el coneixement a partir de bases de dades, on la informació està ben estructurada.

La **mineria de textos** és la tecnologia que permet la cerca de coneixement en grans quantitats de documents. Per tant, obté el coneixement a partir de textos, amb informació no estructurada.

Relacionant el contingut dels diferents textos estudiats, la mineria de textos permet descobrir informació que és molt difícil de detectar de forma explícita. Per a això, en una fase prèvia hem seleccionat els textos per al corpus de l'estudi i n'hem processat el contingut, elaborant una base de dades que tenia en compte diferents variables, les quals hem aprofitat posteriorment per fer creuaments i extreure les conclusions.

Per utilitzar les eines de lingüística computacional, hem seguit el següent procés:

1. Processament de la informació

Amb la finalitat d'aconseguir estadístiques fiables i precises, cal netejar i normalitzar els textos, així com classificar-los segons l'idioma en què estan escrits. La neteja de textos es realitza eliminant els signes de puntuació i caràcters especials, a més de rebutjar les paraules que no aporten contingut semàntic (preposicions, conjuncions, etc), anomenades *stopwords* o *mots buits*. En la normalització cal transformar totes les paraules a minúscules i lematitzar-les (és a dir, portar-les a l'arrel: homogeneïtzació de temps verbals, unificació de plural-singular, gènere, etc.). En aquest primer pas hem utilitzat el llenguatge de programació Python amb les llibreries Pandas, NLTK i Spacy. No obstant, i sobretot pel que fa a la llengua catalana, ens hem vist obligats a ampliar i personalitzar els nostres llistats de stopwords per a la realització d'aquest estudi.

2. Estadístiques

La recerca ens ha portat a tenir en compte la importància de les estadístiques en el recompte de paraules i la freqüència relativa segons criteris descrits pels investigadors. Per assolir aquest objectiu s'ha utilitzat la llibreria Pandas i NLTK del llenguatge de programació Python.

3. Xarxes semàntiques de paraules

En aquesta fase hem utilitzat els textos preprocessats per crear xarxes semàntiques amb la finalitat d'observar les agrupacions i relacions que tenen les paraules segons el context. Hem treballat inicialment sobre un bloc d'unes 500 paraules clau que inclou el llistat de paraules més utilitzades del corpus general d'articles, així com tots els llistats de paraules més utilitzades segons una sèrie de variables, com enfocaments, tipus de mitjans, etc. També hem tingut en compte altres mots que, per a l'anàlisi específica del tema que ens ocupa, hem considerant d'especial rellevància.

Per tant, l'anàlisi ha consistit en:

- **Term frequency:** Detecció de les paraules-conceptes més utilitzats en funció de les variables prèviament determinades: temes i enfocaments, capçaleres, secció on està ubicat cada article, gènere (informació, opinió...), etc. També ha estat interessant observar les cadenes de paraules (bigrames i trigramas) més utilitzades.
- **Mapes semàntics i detecció de clústers:** Estudi de com s'interrelacionen les diferents paraules clau en tot el corpus global de textos i també en funció de variables concretes.
- **Anàlisi de les relacions i patrons** submergits en el corpus de textos.
- Finalment, hem traduït tots aquests resultats a taules i gràfiques per oferir la informació de la manera més visual possible.

Visualment, els mapes semàntics ens mostren la relació de paraules en funció de 3 variables:

- **Grandària** dels nòduls: nombre de connexions que té cada paraula
- **Proximitat** de nòduls: Fortalesa del vincle entre dues paraules
- **Color** del nòdul: clusterització de grups de paraules que tenen entre sí una relació més forta

Les xarxes socials

L'anàlisi de les **xarxes socials** mereix un punt a part. En aquest cas –i sobretot per als missatges de twitter, on l'opinió és més desbocada–, hem tingut també molt en compte que es tracta d'opinions personals que la ciutadania emet sense cap dels filtres que encara determina la redacció dels articles publicats /emesos pels mitjans. Així, hem intentat fer una anàlisi de sentiments.

Hem analitzat unes 500 piulades: és la totalitat dels missatges emesos des de finals de 2016 fins al febrer de 2021 a twitter tenint en compte una sèrie de hashtags o etiquetes relatives als joves migrants. També hem fet seguiment del tractament a Instagram.

INTRODUCCIÓ

Quan jo faig servir una paraula -va insistir Humpty Dumpty amb un to de veu més aviat menyspreatiu- vol dir el que jo vull que digui. Ni més ni menys.

-La qüestió -va insistir Àlícia- és si es pot fer que les paraules signifiquin tantes coses diferents.

-La qüestió – va sentenciar Humpty Dumpty- és saber qui és el que mana... Això és tot.

(Àlícia a través del mirall, Lewis Carroll)

Les paraules no tenen atributs. Aquests els són conferits per la sintaxi, la semàntica, el context o la pragmàtica. També, és clar, la ideologia. Una mateixa paraula pot tenir un significat precís i determinat i, alhora, expressar tot el contrari en funció de l'emissor que l'emet. No és només polisèmica: les batalles lingüístiques per dotar de significat un terme i inhabilitar-lo per al contrari formen part del discurs polític i de la confrontació ideològica. Hi ha una relació directa entre el llenguatge i el poder que s'exerceix amb ell. L'hegemonia cultural de les elits està basada en aquesta premissa.

Els mitjans de comunicació tenen un paper cabdal en la creació i propagació de narratives. Els mitjans, segons la seva línia editorial o els interessos dels respectius consells d'administració, defineixen, prioritzen i cataloguen els "fets noticiables" que esdevenen informació i opinió. Així, l'actualitat queda delimitada en aquest procés anomenat *Agenda Setting* que regeix allò que s'anomena opinió pública i que, a grans trets, no pretén com s'ha de pensar, sinó què s'ha de pensar.

La informació, doncs, com les paraules, està bastida sobre fonaments d'intencionalitat política, valors ideològics i recursos propagandístics. Ja fa més de trenta anys que es va publicar l'assaig "Els guardians de la llibertat" (*Manufacturing Consent: The Political Economy of the Mass Media*, com a títol original) on els autors, Noam Chomsky i Edward Herman, analitzaven i dissecaven els cinc filtres per on transcorren els fets que esdevenen informació: la propietat dels mitjans, avui grans corporacions en busca de beneficis; la publicitat, tot i la seva declinant importància amb el sorgiment dels mitjans digitals; les fonts, sovint gabinets de comunicació; la influència del poder i dels lobbies; i la ideologia hegemònica.

Tot i la plena vigència d'aquest assaig, el periodisme ha experimentat grans canvis en els darrers anys que han alterat substancialment la seva arquitectura. L'auge de l'univers audiovisual, el sorgiment dels mitjans electrònics, la davallada dels ingressos publicitaris –bastió financer de l'avui decaiguda premsa tradicional– que ha migrat a altres suports, la pèrdua notable de lectors –les joves generacions no llegeixen premsa– o la transformació de les rutines professionals amb la implantació de les noves eines i recursos tecno-informatius són algunes de les circumstàncies que caracteritzen la interpretació del dia a dia dels nous temps: la immediatesa i la instantaneïtat, un valor que

apaivaga la reflexió; la sobreinformació que, en la cèlebre fórmula d'Ignacio Ramonet, equival a desinformació; l'espectacularització de la notícia, que en el món anglosaxó anomenen "infotainment" (infoentreteniment); i la tendència a la superficialitat i banalització dels esdeveniments.

Hi ha un fenomen que cal afegir a aquesta adaptació mediàtica: la creixent polarització ideològica que pateixen les societats. Una polarització ideològica sempre existent, certament, però no en les intensitats i la virulència que experimentem d'uns anys ençà i que queda reflectida també en els mitjans de comunicació –moderadament, pels filtres, normes i codis deontològics imperants encara en els mèdia– i sense fre i desbocada en les xarxes socials.

Una polarització ideològica sorgida amb timidesa en els anys 80 del segle passat en els cenacles més conservadors i reaccionaris i que, lentament, ha anat impregnant el teixit social (acadèmia, partits polítics, col·lectius diversos, institucions...). La seva premissa –simplificada, òbviament– rau en la convicció que des de l'Escola de Frankfurt (Adorno, Marcuse, Horkheimer, Habermas...) es va irradiar una teoria social que va esdevenir hegemònica culturalment i que va embolcallar el pensament occidental. "Marxisme cultural", en diuen. Per revertir aquest procés –el retorn del pèndol– es va iniciar una croada abanderada per uns partits polítics emergents força conservadors o d'extrema dreta i que, avui i a les xarxes socials, especialment, però també en els mitjans de comunicació, es plasma de manera eloqüent amb unes característiques determinades i un tarannà específic: etnocentrisme exacerbat –"nosaltres, primer!", rebuig incondicional a la migració, islamofòbia, antifeminisme i nostàlgia de la masculinitat patriarcal, menyspreu al multiculturalisme, culte a la tradició d'un passat gloriós, temor a l'erosió dels valors i la moralitat tradicionals, homofòbia i transfòbia, retorn de les teories conspiracionistes de caire antisemita, en ocasions, negacionistes del canvi climàtic... En major o menor mesura, emfasitzant un o altre aspecte, esdevenint activistes d'algunes d'aquestes causes, un univers de col·lectius heterogenis estan presents a les xarxes socials i les plataformes donant forma a una narrativa cada cop més visible i que té un espai reservat en els mitjans més conservadors.

El rebuig a la migració -i el consegüent biaix racista i xenòfob- és una de les banderes privilegiades dels moviments conservadors, populistes i ultradretans a Europa. Els fluxos migratoris cap a la UE ja fa temps que divideixen els governs europeus i formen part essencial dels programes electorals de tots i cadascun dels partits polítics del continent. Per un costat, els governs amb un clar component xenòfob –"Nosaltres, primer!"-que tanquen fronteres; per l'altre, aquells que, en diversos graus i normatives, restriccions i legislacions, simplement acullen.

Fa tres anys, va aparèixer a França un llibre força controvertit que va obtenir el reconeixement de l'Académie Française i del propi Ministeri de Afers Exteriors. *La ruée vers l'Europe. La jeune Afrique en route pour le Vieux Continent* (Grasset, Paris 2018) del periodista Stephen Smith, lluny de l'exabrupte xenòfob i el deliri essencialista, interpel·la Directament una esquerra ideològica que no ha sabut plantejar alternatives, mesures eficaces ni plantejaments estratègics.

Les conclusions de l'estudi de Smith són inquietants i, malauradament i paradoxalment, aporten munició letal a les tesis més retrògrades i excloents del fenomen migratori. Basat en rigorosos estudis demogràfics, xifres i estadístiques, el llibre mostra "la piconadora africana", en referència a l'elevada

fecunditat: dels 1.250 milions d'habitants que hi ha actualment passarà a 2.500 milions al 2050 amb el 45% d'habitants menors de quinze anys. A França ningú –intel·lectuals, sociòlegs, politòlegs, periodistes...– no ha posat en dubte la previsible “lleva massiva” migratòria del continent cap a Europa que vaticina l'autor, però sí les especulacions que contempla el llibre: en trenta anys, entre el 20% i el 25% de la població europea serà d'origen africà. L'autor, a més, ho equipara amb recents moviments poblacionals com els dels 50 milions d'uropeus que al segle XIX es van instal·lar a Amèrica o l'emigració de mexicans cap els Estats Units entre 1970 i 2015. De fet, la història de la humanitat és també la història de les migracions humanes des de la nit dels temps fins ahir mateix. Segons les darreres estimacions publicades per Nacions Unides, uns 258 milions de persones –un 3,4% de la població mundial- viuen a un país diferent del seu d'origen, la qual cosa representa un increment del 49% en relació a l'any 2000.

L'Estat espanyol ha estat tradicionalment un país d'emigrants. Entre 1962 i 1977, gairebé dos milions de *gastarbeiter* espanyols treballaven a les fàbriques i als camps de Suïssa, Alemanya, França i Holanda. La situació no es reverteix fins a finals dels anys 90, quan el país esdevé receptor de fluxos migratoris: els migrants passen de ser el 2,3% de la població l'any 2000 a l'11,4% l'any 2020. També es reverteix l'actitud dels ciutadans espanyols envers el fenomen migratori en els darrers anys. Mentre que a l'any 1996 les enquestes oferien xifres força favorables que avalaven la necessitat de la immigració, el darrer estudi específic del CIS (*Actitudes hacia la inmigración*, 2017) revela que el 61% de la ciutadania considera que el nombre d'immigrants és “elevat” o “excessiu” i que el 56% opina que les lleis que regulen l'entrada o la permanència dels nousvinguts són “tolerants” o “massa tolerants”.

Aquest canvi de percepció que, avui, es tradueix en actituds obertament excloents i discriminatòries –en ocasions, xenòfobes– obeeix a múltiples causes: circumstàncies socials i demogràfiques, factors ideològics, temor d'una pretesa amenaça social i cultural... I una de força determinant: els mitjans de comunicació com a propagadors i divulgadors de narratives determinades.

Els i Nosaltres. L'alteritat. Hi ha paraules força connotatives que reforcen i augmenten la percepció d'alteritat: pastera, immigració, estranger... Per contra, hi ha paraules que reforcen els nostres trets distintius, sempre en positiu: acollida, salvament, rescat... Els “nostres” valors, els “nostres” hàbits, les “nostres” costums, les “nostres” creences en perill.

La figura del “moro” i el musulmà sempre ha estat present en l'imaginari col·lectiu ibèric. No només pels passats vuit segles de convivència entre les dues cultures (l'Islam i la Cristiandat), després reformulada durant el segle XIX en allò que s'ha anomenat “Reconquesta”, sinó també pels esdeveniments –bèl·lics, tots ells– de la història contemporània: protectorat espanyol i la guerra del Rif, Sidi-Ifni, Sàhara. Així doncs, si afegim el factor de veïnatge amb el Marroc, hi ha un sòlid component discursiu fixat en l'imaginari col·lectiu –profund i atàvic– que converteix els menors migrants sense referents familiars en un fàcil objectiu de les estratègies de discriminació, exclusió i xenofòbia.

D'altra banda, els moviments migratoris a escala global estan adquirint noves característiques: la feminització dels fluxos migratoris globals –ja és el 51% de la migració- i la creixent importància de la immigració infantil.

El terme MENA (menors estrangers no acompanyats) és un acrònim que es pretén neutral. Un concepte jurídic-administratiu utilitzat en l'àmbit legal i en estudis sobre migracions que ha esdevingut, finalment, una eina estigmatitzadora i criminalitzadora que condemna irremissiblement aquest col·lectiu de nens i nenes migrats no acompanyats en invisibles, anònims i indesitjables. Ja fa més de deu anys, el 2010, UNICEF Espanya i el Consell General de l'Advocacia van elaborar un informe (*"Ni ilegales ni invisibles"*) on alertaven de la inconsistència de les garanties legals que preserven els drets d'aquests nens i nenes. Unes garanties legals que, al capdavall, no es respectaven.

L'ús descontextualitzat i simplificador, quan no obertament ideologitzat i pejoratiu, del terme MENA en els mitjans de comunicació ha estat una de les causes de la transformació d'un acrònim, certament neutral però categoritzador, en un concepte estigmatitzador que, a més, evoca un discurs paternalista, assistencialista, criminalitzador i sempre problemàtic.

La paraula MENA apareix oficialment l'any 2009 al Boletín Oficial del Estado (BOE). Deu anys després, el mes de juliol de 2019, el Ministeri de l'Interior va proposar canviar l'acrònim MENA per un altre: Nens, Nenes i Adolescents Migrants No Acompanyats (NNAMNA). Però la substitució d'un acrònim per l'altre –tot i la pretensió evident de desterrar el terme MENA- no és la solució, atesa la tendència natural d'aquestes fórmules lingüístiques a la despersonalització i la "cosificació", bandejant la individualitat –una vida!- d'aquests nens i nenes migrats amb somnis, però sols i sense protecció familiar. La confusió no ha estat poca: a les acaballes de 2019, l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) i la Universitat Pompeu Fabra van proposar la paraula "mena" com a neologisme de l'any i, així, incorporar el terme al Diccionari de la Llengua Catalana. La indignació que va provocar entre les entitats que donen suport als infants migrants sense referents familiars i la reacció del Departament d'Afers Socials i Famílies van provocar que la iniciativa, finalment, es desestimés. I no són poques les institucions (Síndic de Greuges, Col·legi de Periodistes, Save the Children, UNICEF, El Defensor del Pueblo...) que han sol·licitat l'eradicació de l'ús del terme MENA; un terme que, tot i la seva vigència en el mitjans, s'ha anat substituint gradualment en el cos del text per altres fórmules: menors tutelats, nens migrats sense referents familiars, menors estrangers sols, menors migrants no acompanyats... Fins i tot, el Síndic de Greuges reitera en tots els seus informes que els drets dels menors a l'honor, la intimitat i la pròpia imatge són vulnerats sistemàticament pels mitjans de comunicació.

ANÀLISI DE LES PARAULES MÉS UTILITZADES: TOP 25 i CLUSTERITZACIÓ EN MAPES SEMÀNTICS

La tècnica del **Term Frequency** permet analitzar el corpus general dels textos i determinar la freqüència i el pes de les paraules. Una de les maneres més usals de representar-ne els resultats gràficament és a través del núvol de paraules:

Després de “netejar” els textos de paraules sense contingut semàntic (*stopwords* o paraules buides), hem pogut establir un llistat de les **25 paraules més utilitzades** en català i en castellà:

(Les xifres corresponen a l’anàlisi de 200 articles en català i 123 articles en castellà).

Corpus general

CAT - TOP 25

ORDRE	PARAULA	QUANTITAT
1	menor	1112
2	jove	1086
3	centre	824
4	any	676
5	persona	352
6	migrat	314
7	catalunya	304
8	social	280
9	generalitat	277
10	situació	268
11	acompanyats	234
12	nois	234
13	acollida	231
14	barcelona	223
15	família	214
16	edat	211

ES - TOP 25

ORDRE	PARAULA	QUANTITAT
1	menor	877
2	centro	597
3	años	303
4	jóvenes	271
5	mena	259
6	extranjeros	183
7	niños	178
8	situación	168
9	acompañados	156
10	acogida	155
11	españa	155
12	personas	145
13	edad	144
14	barcelona	127
15	social	121
16	madrid	120

Llegenda

17	protecció	203	17	migrantes	116
18	dgaia	198	18	vecinos	115
19	mena	181	19	mayoría	113
20	atenció	180	20	solo	111
21	estranger	177	21	país	111
22	treball	177	22	inmigrantes	111
23	sistema	176	23	vida	110
24	carrer	173	24	trabajo	107
25	govern	168	25	protección	106

Aquest top 25 del corpus general ha servit de “brúixola” per detectar les possibles desviacions en l’ordre d’ús de cadascuna d’aquestes paraules.

Així, les paraules que es mostren marcades en groc tenen una desviació menor que les marcades en marró.

Podem observar que les quatre primeres posicions, tant en les notícies en català com en castellà, són ocupades pels conceptes “menor”, “centre”, “jove” i “any”. Tots els mitjans tenen presència d’aquestes paraules en les primeres posicions dels seus respectius top 25. Evidentment, aquesta dinàmica es reproduïx en els mapes semàntics: en català, “menor”, “centre” i “jove” formen un cluster diferenciat que té vincles més forts amb els nòduls “arribar”, “persona”, “social”, “migrat”, “situació” i “treball”.

En castellà, “menor” i “joven/jóvenes” se situen molt propers. Amb moltes vinculacions, “centro” se n’allunya una mica però hi manté un fort lligam, com també amb “social” i “año”.

Aquesta primera observació **identifica clarament els protagonistes de les informacions** (joves menors) amb un reforç de l’edat (anys) **i els ubica especialment en els centres d’acollida**. Tenim el Qui i l’On de les famoses 5W¹ del periodisme. En la següent franja del top 25 trobem resposta a la pregunta “Com?”, referida als protagonistes: (no)acompanyats, migrats, en situació d’acollida. L’interès, doncs, per la identificació d’aquests protagonistes és aclaparador. És interessant també la ubicació de la paraula “situació” en el rànquing (núm. 10 en català; núm. 8 en castellà), que podríem dir que evidència aquesta voluntat de contextualitzar els fets de la informació. L’últim terç de la taula recull expressions més relacionades amb el fet de l’acolliment: “protecció”, “dgaia”, “atenció”, “treball”, “sistema”, “govern”.

En castellà apareixen paraules com “vida”, “solo” i “vecinos”. Aquesta última ja implica la interacció amb les persones autòctones.

Recordem que aquesta primera anàlisi només té en compte les 25 paraules més recurrents en el cos global de tots els articles analitzats. Però ja ens comença a organitzar la rellevància dels conceptes i

¹ Segons la tradició del periodisme anglosaxó, les 5W són: Who? (Qui?), What? (Què?), Where? (On?), When? (Quan?), Why? (Per què?). Sovint també s’hi afegeix una H: How? (Com?)

l'interès (de moment, objectiu) per mostrar una realitat. En funció de les diverses tipologies de mitjans, veurem certes desviacions d'aquest patró inicial.

Bigrames

El top 25 dels **bigrames** mostra, un cop normalitzats els textos, quines cadenes de dues paraules (seguides) apareixen amb més freqüència en el corpus d'articles. De nou, s'observa "jove migrat" i "centre menor" com els conceptes més emprats en la totalitat dels textos estudiats. Cal remarcar que "jove estranger" és el tercer bigrama.

La majoria d'aquests 25 bigrames fan referència a la identificació dels joves (menors, migrats, no acompanyats, estrangers, infants, joves) o bé a qüestions relacionades amb l'acció d'acolliment i protecció (centre menor, direcció general, afers socials, departament de treball, govern espanyol):

BIGRAMA (TOP 25 del corpus)	Quantitat	BIGRAMA	Quantitat
('jove', 'migrat')	175	('menor', 'edat')	56
('centre', 'menor')	144	('permís', 'residència')	54
('menor', 'estranger')	129	('afers_social', 'família')	48
('menor', '(no)acompanyats')	102	('menor', 'tutelats')	46
('infància', 'adolescència')	99	('treball', 'afers_social')	44
('atenció', 'infància')	86	('serveis', 'social')	40
('sistema', 'protecció')	85	('infants', 'jove')	35
('estranger', '(no)acompanyats')	79	('govern', 'espanyol')	35
('centre', 'acollida')	79	('protecció', 'menor')	34
('direcció_general', 'atenció')	66	('arribar', 'catalunya')	34
('menor', 'migrat')	63	('jove', 'any')	32
('any', 'passat')	61	('departament', 'treball')	31
('majoria', 'edat')	60		

Pel que fa als **mapes semàntics**, una anàlisi detallada d'algunes capçaleres determinades ens ajudarà a concloure que els mitjans amb ideologia conservadora tenen tendència a situar l'acrònim "mena"

en el centre del seu discurs, mentre que els mitjans més progressistes en fan un ús més residual i perifèric.

Per tipologia de mitjans

Podem establir diverses tipologies de mitjans. Analitzarem les diferències per abast de cobertura i per línia editorial.

Mitjans generalistes d'abast nacional

Els mitjans generalistes són aquells que tenen la pretensió d'explicar la complexitat de tots els aspectes de la realitat. A Catalunya s'editen en paper quatre capçaleres d'aquesta tipologia (ARA, El Periódico, El Punt Avui i La Vanguardia), a més d'alguns diaris en format digital, com Vilaweb o Nació Digital. Als quioscos també trobem els mitjans en llengua castellana que s'editen fora: els de més tirada, analitzats a l'estudi, són El País, ABC, El Mundo i La Razón.

L'anàlisi de les 25 paraules més utilitzades de cadascun d'aquests mitjans mostra petites divergències que responen a la seva tendència ideològica. En qualsevol cas, podem classificar les paraules que integren aquests llistats del top 25 en 6 grups:

1. Identificació / denominació del col·lectiu
2. Vinculació amb context
3. Vinculació amb protecció, acollida
4. Vinculació amb inseguretat
5. Vinculació amb delictes
6. Resta de paraules: ubicació i altres

Denominació del col·lectiu (identificació)

MENOR, JOVE, ACOMPANYATS,
NOIS, NOIES, NENS, PERSONA,
ESTRANGER, MENA, REFUGIATS,
TUTELATS, INFÀNCIA, MIGRAT,
IMMIGRAT, SOL, GRUP,
COL·LECTIU, MENA, TUTELATS

Víncle: Denominació /
identificació

El primer que es percep en analitzar la llista dels tops 25 és l'interès dels mitjans a identificar els protagonistes de la notícia. La paraula "menor" sempre ocupa la primera posició. Majoritàriament, s'identifiquen els joves com un col·lectiu homogeni i cada mitjà posa més o menys èmfasi en els atributs: subratllant l'origen (migrants / migrats / immigrants / immigrats, estrangers), la condició de menors (joves, chicos, nens, infància, nois, noies), o la seva relació amb l'administració (tutelats, refugiats). En la majoria de tops 25 apareix la paraula "persona". Per últim, també s'expressa una diferència entre la idea

d'arribar sols/ no acompanyats versus la identificació explícita de col·lectiu/grup.

Vinculació amb context i protecció

Pel que fa al relat del **context**, tant en els mitjans en català com en castellà apareixen les paraules “situació” (present a ABC, El Mundo, La Vanguardia, ARA, El Punt Avui, Vilaweb i El Periódico), “social” i “sistema” (La Vanguardia, El Periódico, ARA, El Punt Avui). El periodista, doncs, té certa predisposició per explicar en quina situació es troben els joves; d'aquesta manera, el top 25 dels mitjans generalistes conté paraules com “arribar” i “vénen”, “dormir” i, fins i tot, “passat” i “família”.

En relació a la **situació d'acolliment**, es posa el focus en les administracions públiques que tutel·len els joves i allà on aquests resideixen. També trobem un subgrup relacionat amb la garantia dels drets dels infants: protecció, drets, recursos, garantir, síndic.

SITUACIÓ, ARRIBAR/VÉNEN, PASSAT,
SOCIAL, SOCIETAT, RACISME, ANY, EDAT,
DORMIR, COMUNITAT, FAMÍLIA, SISTEMA.

Vinculació: Context

GENERALITAT, DGAIA, TUTELATS,
PROTECCIÓ, CENTRE, RESIDÈNCIA,
CASA, ATENCIÓ, ACOLLIDA, ATENCIÓ,
AFERS SOCIALS, GOVERN,
AJUNTAMENT, ADMINISTRACIÓ, DRETS,
RECURSOS, GARANTIR, SÍNDIC.

Vinculació: Protecció

Els articles analitzats en castellà de La Vanguardia i El Periódico també contenen les referències a “Generalitat”, “sistema” i “Catalunya”, contràriament a la resta de mitjans publicats en llengua castellana, d'abast estatal. Vilaweb i El Punt Avui parlen més sovint de “racisme”, un concepte que no apareix en el top 25 del corpus global. En canvi, l'ABC inclou “odio”.

Més endavant veurem que aquests tipus de conceptes vinculats a protecció i a context desapareixen completament del top 25 dels mitjans conservadors.

Vinculació amb inseguretat i delicte

Tot i que en menor nombre que els blocs precedents, els mitjans generalistes també incorporen paraules que denoten inseguretat en el seus respectius top 25:

ODIO, PROBLEMA, EMERGENCIA,
TENSÍON, VIOLÈNCIA, ABUSOS.

Vinculació: Inseguretat

LEY, POLICÍA, MOSSOS, DELITOS,
FISCALÍA, AGRESIÓN, LLEI, JUSTÍCIA.

Vinculació: Delicte

El País i l'ABC incorporen en els seus top 25 la paraula "fiscalía"; l'ABC i El Mundo donen importància a "policía". L'ABC també parla de "problema", "odio" i "delitos".

Resta de paraules top

Algunes de les paraules del top 25 es refereixen a ubicació geogràfica de la notícia. Gairebé tots ells són indrets on s'ha registrat problemes de convivència amb el veïnat per la ubicació de centres d'acollida o cases tutelades: campo, Torredembarra, Hortaleza, Ceuta, Catalunya, Barcelona, Castelldefels, Girona; però també informació de l'entorn: "veïns", "carrer", "gent". Podem distingir un bloc a part on El País inclou el partit VOX i l'ABC, "patera".

Absents destacats

És curiós que l'única paraula del top 25 del corpus general en castellà que no queda recollida en cap dels mitjans generalistes és "vida". Pel que fa al català, sobta no trobar "treball".

Amb aquesta anàlisi ja podem començar a dibuixar, a grans trets, dues tendències que responen a la línia ideològica dels mitjans.

Llegenda:

0--5	Variació de l'ordre de cada paraula en relació al top 25 del corpus general
6--10	
11--15	
16--20	

Mitjans generalistes en castellà

GENERAL ES

ordr	PARAULA	Can
1	menor	877
2	centro	597
3	años	303
4	jóvenes	271
5	mena	259
6	extranjeros	183
7	niños	178
8	situación	168
9	acompañado:	156
10	acogida	155
11	españa	155
12	personas	145
13	edad	144
14	barcelona	127
15	social	121
16	madrid	120
17	migrantes	116
18	vecinos	115
19	mayoría	113
20	solo	111
21	país	111
22	inmigrantes	111
23	vida	110
24	trabajo	107
25	protección	106

EL PAÍS

ordr	PARAULA	Canti
1	menor	85
2	centro	47
3	jóvenes	44
4	extranjeros	33
5	años	28
6	vox	23
7	residencia	23
8	acompañados	23
9	niños	22
10	migrantes	19
11	inmigrantes	19
12	gobierno	18
13	solo	17
14	madrid	17
15	acogida	17
16	españa	17
17	vecinos	15
18	protección	15
19	trabajo	14
20	edad	14
21	solos	14
22	ley	14
23	fiscalía	14
24	grupo	13
25	colectivo	13

ABC

ordr	PARAULA	Canti
1	menor	67
2	centro	49
3	mena	36
4	años	33
5	jóvenes	27
6	solo	27
7	situación	21
8	niños	20
9	migrantes	17
10	personas	17
11	polícia	17
12	barcelona	15
13	extranjeros	14
14	acompañados	14
15	andalucía	14
16	social	13
17	nacional	13
18	madrid	13
19	país	13
20	patera	13
21	odio	12
22	fiscalía	12
23	delitos	11
24	administraciór	11
25	problema	11

LA VANGUARDIA

ordr	PARAULA	Car
1	menor	27
2	mena	21
3	centro	20
4	jóvenes	15
5	años	14
6	torredembarre	9
7	barcelona	9
8	personas	8
9	generalitat	8
10	extranjeros	8
11	acogida	8
12	niños	8
13	agresión	7
14	mayoría	7
15	edad	7
16	inmigrantes	7
17	dgaia	7
18	sistema	7
19	recursos	7
20	catalunya	7
21	migrantes	6
22	tensión	6
23	situación	6
24	emergencia	6
25	plazas	6

EL MUNDO

ordr	PARAULA	Car
1	menor	198
2	centro	149
3	mena	57
4	años	49
5	madrid	44
6	acogida	39
7	casa	34
8	niños	31
9	comunidad	29
10	campo	28
11	acompañados	28
12	polícia	27
13	extranjeros	25
14	ciudad	24
15	personas	23
16	situación	20
17	edad	19
18	hortaleza	19
19	grupo	18
20	cuenta	18
21	día	18
22	tutelados	18
23	ceuta	18
24	sociales	17
25	plazas	17

EL PERIÓDICO

ordr	PARAULA	Cantic
1	menor	47
2	centro	36
3	jóvenes	23
4	barcelona	23
5	generalitat	23
6	años	20
7	migrantes	18
8	chicos	18
9	niños	14
10	fuentes	12
11	omar	12
12	govern	11
13	diciembre	10
14	vecinos	9
15	catalunya	9
16	sistema	9
17	familias	9
18	protección	9
19	afers_social	9
20	mossos	8
21	aunque	8
22	menos	8
23	infancia	8
24	atención	8
25	actualizada	7

Mitjans generalistes en català

GENERAL CAT

ordr	PARAULA	frec
1	menor	1112
2	jove	1086
3	centre	824
4	any	676
5	persona	352
6	migrat	314
7	catalunya	304
8	social	280
9	generalitat	277
10	situació	268
11	acompanyats	234
12	nois	234
13	acollida	231
14	barcelona	223
15	família	214
16	edat	211
17	protecció	203
18	dgaia	198
19	mena	181
20	atenció	180
21	extranger	177
22	treball	177
23	sistema	176
24	carrer	173
25	govern	168

ARA

ordr	PARAULA	freq
1	menor	184
2	any	98
3	centre	88
4	jove	81
5	acompanyats	74
6	nois	58
7	catalunya	55
8	barcelona	50
9	persona	43
10	estranger	42
11	mena	42
12	acollida	39
13	govern	38
14	situació	32
15	arribar	31
16	família	31
17	generalitat	31
18	passat	29
19	carrer	27
20	sistema	27
21	protecció	27
22	edat	27
23	social	25
24	refugiats	25
25	veins	24

EL PUNT AVUI

ordr	PARAULA	freq
1	menor	101
2	jove	93
3	centre	76
4	any	42
5	generalitat	29
6	protecció	28
7	passat	27
8	catalunya	26
9	acompanyats	26
10	situació	26
11	nois	25
12	castelldefels	22
13	veins	22
14	llel	22
15	barcelona	21
16	ajuntament	21
17	estranger	21
18	mena	19
19	societat	19
20	sistema	18
21	atenció	18
22	persona	18
23	tutelats	18
24	racisme	17
25	família	17

VILAWEB

ordr	PARAULA	frec
1	menor	101
2	centre	49
3	any	41
4	racisme	30
5	noies	26
6	persona	25
7	acompanyats	24
8	migrat	23
9	gent	18
10	nens	16
11	jove	15
12	catalunya	14
13	situació	14
14	infancia	14
15	violència	14
16	estranger	13
17	majoria	13
18	acollida	12
19	melilla	12
20	abusos	11
21	arribar	11
22	protecció	11
23	lúbia	11
24	vénen	11
25	final	10

LA VANGUARDIA

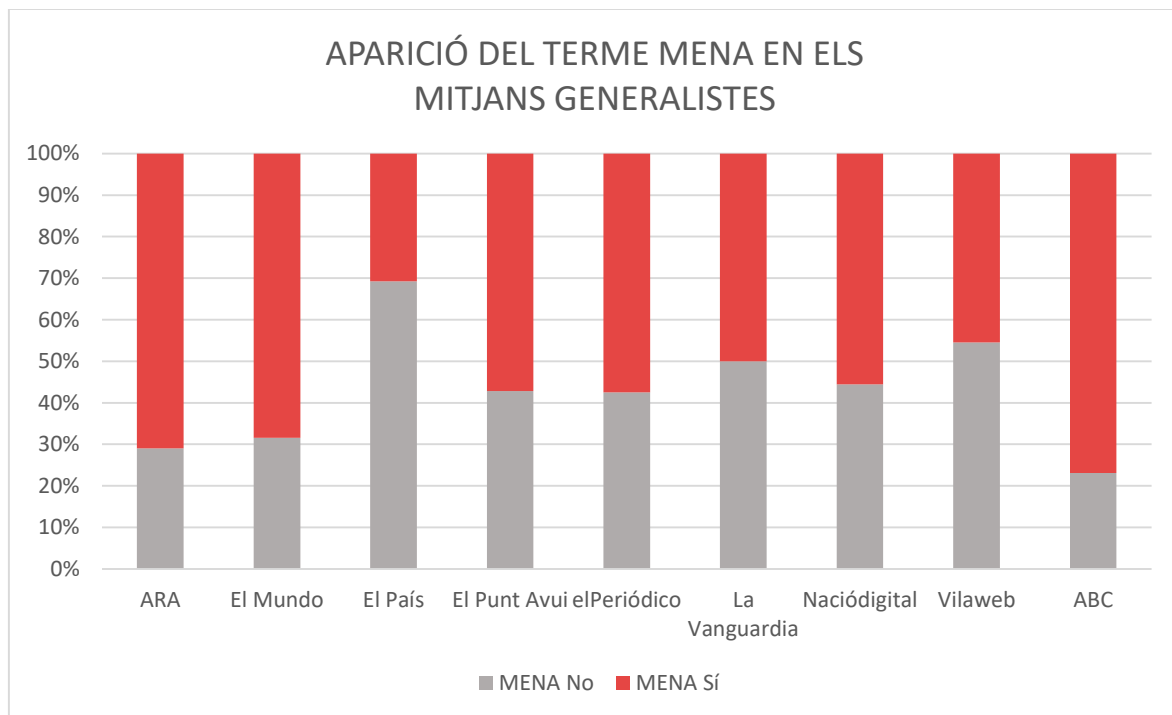
ordr	PARAULA	frec
1	barcelona	15
2	menor	14
3	ciutat	11
4	jove	9
5	any	9
6	centre	8
7	edat	8
8	generalitat	7
9	persona	7
10	migrat	7
11	atenció	7
12	immigrat	6
13	justícia	6
14	acollida	6
15	dgaia	6
16	arriben	5
17	girona	5
18	ajuntament	5
19	drets	5
20	garantir	5
21	síndic	5
22	catalunya	5
23	dormir	4
24	acn	4
25	estranger	4

EL PERIÓDICO

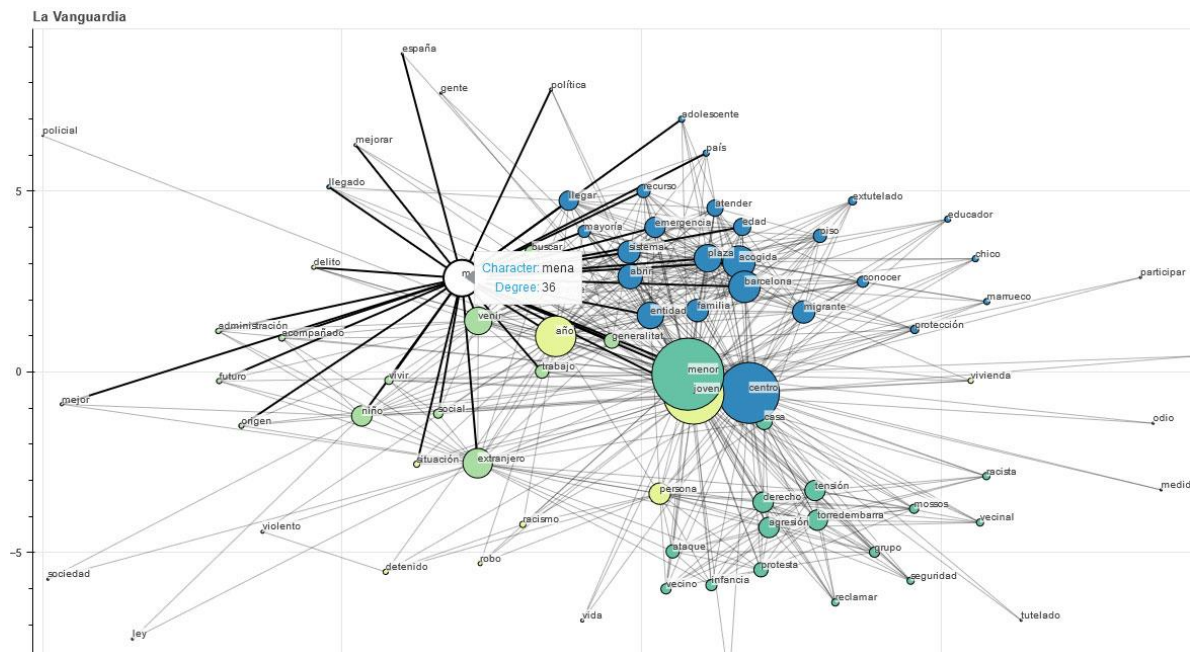
ordr	PARAULA	frec
1	menor	266
2	centre	175
3	any	98
4	generalitat	71
5	jove	65
6	nens	58
7	social	55
8	barcelona	55
9	nois	49
10	carrer	46
11	situació	43
12	catalunya	40
13	infancia	39
14	dgaia	38
15	tutelats	36
16	protecció	36
17	atenció	35
18	acollida	31
19	govern	31
20	família	31
21	persona	29
22	estranger	29
23	passat	27
24	casos	27
25	sistema	26

Presència del terme “mena” en els mitjans generalistes

L'ús del terme mena en els mitjans generalistes és desigual. Mentre que els més conservadors el fan servir per identificar el col·lectiu amb una tendència propera a la criminalització, els que tenen més sensibilitat social prenen l'acrònim com una funció designativa i dediquen espai per aclarir que es tracta d'una identificació poc favorable. Per a això, utilitzen expressions com “els mal anomenats Menes” o bé “menors estrangers no acompanyats, coneguts com a MENA”.

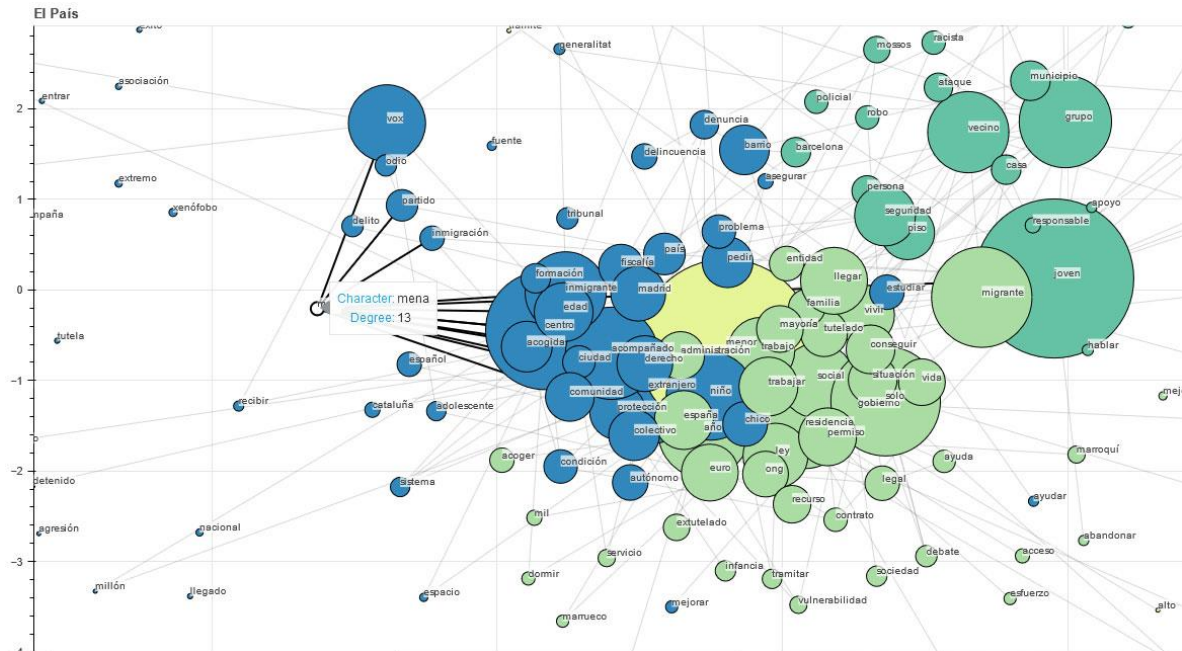

La Vanguardia

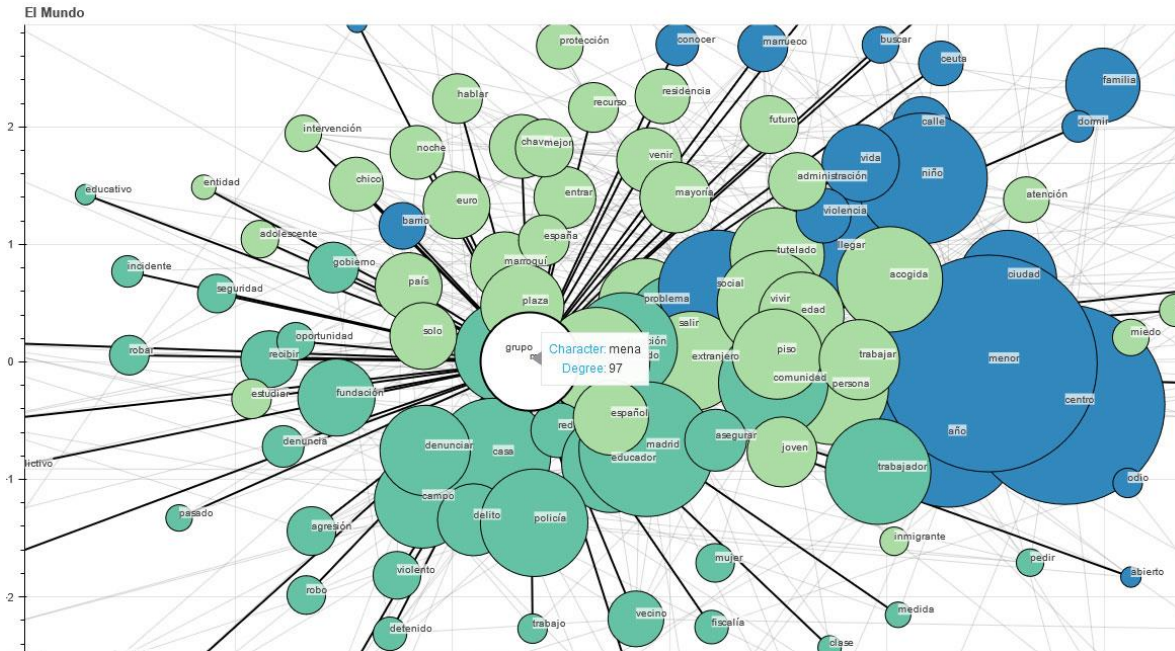
El mapa semàntic de La Vanguardia ens mostra un petit cluster no massa compacte al voltant del nòdul “mena” que, per descomptat, es relaciona amb els grans “menor”, “centre” i “jove”, però que també té vincles més propers amb “buscar”, “immigrant”, “venir”, “treball” i “any”.

A banda del nòdul “mena”, podem destacar que el mapa semàntic de La Vanguardia també ens mostra un cluster vinculat a conflictivitat, on es relacionen de manera molt clara nòduls com “agressió”, “tensió”, “protesta”, “grup”, “atac”, “seguretat”, “mossos”, “dret”, “veí”, “infància”, “racista”. Aquest grup de nòduls està relacionat amb “estranger”, que finalment també s’associa amb “mena”. Alhora, “estranger” també es vincula amb altres nòduls que enllacen amb “mena”, com “situació”, “social”, “viure” o “nen”.

El mapa semàntic d'El País constata el que ja havíem vist anteriorment amb el llistat de les 25 paraules més utilitzades: l'ús de l'acrònim "mena" és força residual (no figura entre el top 25) i, en canvi, apareix amb contundència la paraula "voz". "mena" s'hi relaciona, com també amb "partido" i "inmigración", i de seguida podem veure que s'associa amb un grup format per "inmigrante", "edad" i "centro", fins arribar a "extranjero", "niño", "menor", "joven" i "solo".

Podem observar que el nòdul "voz" té unes dimensions força grans –molt més que "mena"– i està òbviament vinculat a "partido", "odio" (el nòdul més proper) i "delito". Això ens indica la tendència creixent d'El País a parlar més d'aquest partit polític que del concepte "mena".

Tot i que també hi està vinculat, el nòdul “mena” se situa força lluny dels nòduls que tenen més connexions i que, juntament amb “ciudad”, formen un petit cluster: “menor”, “centro” i “año”. Enmig hi ha una sèrie de nòduls que podríem afirmar que estan relacionats amb la idea d’acollida: “social”, “tutelado”, “vivir”, “piso”, “comunidad”.

Mitjans locals

Els mitjans de proximitat tenen un fort seguiment en els territoris on operen. Atès que tenen característiques i problemàtiques semblants, els analitzem de forma conjunta.

Pel que fa als joves migrants sense referents familiars, aborden el tema quan s’esdevé una notícia en el seu àmbit de cobertura.

Com hem vist amb les capçaleres generalistes, aquesta tipologia de mitjans també distribueix el seu top 25 de paraules en blocs definits:

1. Identificació / denominació del col·lectiu
2. Vinculació amb context
3. Vinculació amb protecció, acollida
4. Vinculació amb inseguretat
5. Vinculació amb delictes
6. Resta de paraules: ubicació i altres

Denominació del col·lectiu (identificació)

JOVE, MORT, BANDA, MIGRAT, NOIS,
EXPULSATS, EXMENA, MENOR, IMMIGRAT,
ACOMPANYATS, PERSONA, JUVENIL,
INFÀNCIA, ADOLESCÈNCIA, ESTRANGER,
TUTELATS, GRUP.

Vincle: Denominació / identificació

Evidentment, algunes de les paraules identificadores coincideixen amb les que ja havíem trobat als mitjans generalistes: jove, migrat, immigrat, nois, menor, acompanyats, grup, persona, infància i estranger. Veiem, però, que en el top 25 dels mitjans de proximitat no figura el terme “mena”; no obstant, sí que hi apareix “exmena”. En lloc de refugiats, aquí s'utilitza més expulsats. A més de grup, també es parla de banda. I adolescència puja com a una de les 25

paraules més emprades. En canvi, no és té tant en compte el gènere.

Vinculació amb context i protecció

SISTEMA, TREBALLAR/TREBALL,
VIDA/VIVIEN, EDAT, ANYS, RÈGIM,
EDUCATIU, SOCIAL FAMÍLIA/FAMILIARS,
ARRIBAR, HABITATGE, OCUPAT.

Vinculació: Context

DRETS, GENERALITAT, GOVERN,
CENTRE, ACULL/ACOLLIR/ACOLLIDA,
AJUNTAMENT, MUNICIPAL, SÍNDIC,
GARANTIR, ATENCIÓ, PROTECCIÓ, DGAIA,
SERVEIS, TUTELATS, REFERENTS, VEÏNS.

Vinculació: Protecció

Pel que fa al **context**, a part de sistema, edat, anys, social, arribar i família, els mitjans locals s'aturen a considerar els drets fonamentals que garanteixen una vida digna: feina, educació i habitatge. Per contra, no trobem elements com societat o racisme.

En relació a la narrativa sobre **protecció**, evidentment trobem un èmfasi especial en els serveis i governs municipals. També és interessant les mencions a referents i veïns, que expliquen la voluntat d'alguns mitjans de mostrar notícies que ressalten la convivència veïnal amb els centres d'acollida.

Vinculació amb inseguretat i delicte

En el cas dels mitjans de proximitat, la frontera entre inseguretat i delicte queda bastant diluïda pel que fa al llistat de paraules més utilitzades. Podem parlar de tancada, atac i incidents com a conceptes

que denoten inseguretats. En relació a fets delictius, podríem concloure que aquest top 25 s'orienta a explicar el procés d'investigació de la policia, més que a posar l'èmfasi en els delictes en sí mateixos: es parla d'intervenció, de denúncia, d'investigació i de justícia; no hi figuren paraules com tensió, emergència, violència o agressió, que sí que són presents en el top 25 dels mitjans generalistes:

TANCADA,
ATAC,
INCIDENTS.

Vinculació: Inseguretats

DETINGUTS, POLICIA/POLICIA, MOSSOS,
DENUNCIAR, INTERVENCIÓ, JUSTÍCIA, DELICTES,
INVESTIGACIÓ.

Vinculació: Delicte

Resta de paraules top

Tret de plataforma (vinculada a l'organització veïnal), les paraules presents al top 25 dels mitjans locals que no s'encabeixen en els anteriors blocs es refereixen a ubicacions geogràfiques: Girona, Amer, Sant Cugat, Catalunya, Lleida, Terrassa, Masnou, Marroc, Barcelona, Torredembarra, Premià, Manresa. També, a localitzacions físiques de les notícies, com nau i edifici.

Absents destacats

Trobem a faltar al referència a situació, tan present en la resta de tipologies de mitjans.

GENERAL CAT

ord	PARAULA	freq
1	menor	1112
2	jove	1086
3	centre	824
4	any	676
5	persona	352
6	migrat	314
7	catalunya	304
8	social	280
9	generalitat	277
10	situació	268
11	acompanyat	234
12	nois	234
13	acollida	231
14	barcelona	223
15	família	214
16	edat	211
17	protecció	203
18	dgaia	198
19	mena	181
20	atenció	180
21	estranger	177
22	treball	177
23	sistema	176
24	carrer	173
25	govern	168

DIARI DE GIRONA

ord	PARAULA	freq
1	jove	10
2	girona	8
3	tancada	7
4	drets	5
5	sistema	5
6	generalitat	5
7	carrer	5
8	mort	4
9	centre	4
10	shaimi	4
11	denunciar	3
12	plataforma	3
13	acull	3
14	govern	3
15	banda	3
16	migrat	3
17	nois	3
18	expulsats	3
19	policial	3
20	treballar	3
21	amer	3
22	treball	3
23	protecció	3
24	vida	3
25	exmena	2

DIARI DE TERRASSA

ord	PARAULA	freq
1	menor	6
2	nau	5
3	centre	4
4	atenció	4
5	edifici	4
6	quatre	4
7	immigrat	4
8	immediata	3
9	sant_cugat	3
10	jove	3
11	final	2
12	acompanya	2
13	catalunya	2
14	ajuntament	2
15	municipal	2
16	detinguts	2
17	vivien	2
18	sant	2
19	pere	2
20	nord	2
21	denunciar	2
22	terrassa	2
23	persona	2
24	intervenció	2
25	edat	2

LA MANYANA

ord	PARAULA	freq
1	centre	21
2	menor	14
3	jove	8
4	catalunya	7
5	edat	7
6	lleida	6
7	justícia	5
8	relat	5
9	síndic	5
10	masnou	4
11	vida	4
12	règim	4
13	nova	4
14	garantir	4
15	tutelats	3
16	atenció	3
17	protecció	3
18	atac	3
19	acollida	3
20	delictes	3
21	interns	3
22	marroc	3
23	any	3
24	educatiu	3
25	juvenil	3

EMPORDÀ

ord	PARAULA	freq
1	menor	24
2	jove	23
3	any	14
4	barcelona	13
5	referents	9
6	catalunya	9
7	generalitat	7
8	centre	7
9	migrat	7
10	atenció	6
11	infància	6
12	adolescència	6
13	estranger	6
14	acompanya	6
15	social	5
16	familiars	5
17	edat	5
18	protecció	5
19	direcció_ge	5
20	mossos	5
21	arribar	5
22	dgaia	5
23	acompanya	4
24	pla	4
25	mossos_es	4

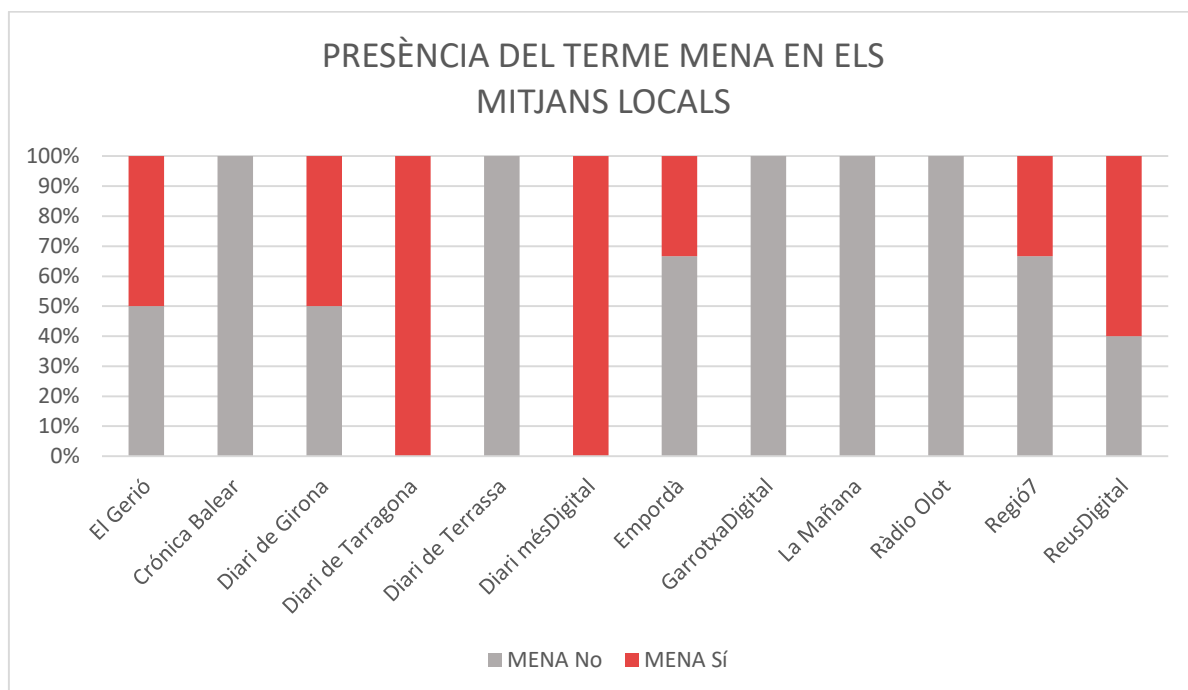
REGIÓ 7

ord	PARAULA	freq
1	any	10
2	jove	10
3	immigrat	10
4	social	10
5	torredembarra	5
6	menor	5
7	veïns	5
8	premià	5
9	cas	4
10	grup	4
11	societat	4
12	manresa	4
13	serveis	4
14	jornada	4
15	hanau	3
16	atac	3
17	centre	3
18	generalitat	3
19	incidents	3
20	mena	3
21	detinguts	3
22	habitatge	3
23	ocupat	3
24	mossos	3
25	investigació	3

Presència del terme “mena” en els mitjans locals

Atès que els mitjans locals aborden les informacions relacionades amb els joves sense referents familiars quan es produeix una notícia en el seu àmbit territorial, la freqüència d’aquest tipus d’informacions és molt discontinua en aquestes capçaleres. El nombre d’articles analitzats de cadascuna d’elles és menor que el de la resta de tipologies. No obstant, podem destacar Diari de Terrassa i La Mañana com dos mitjans que tenen per norma no utilitzar el terme. A l’altra banda, trobem MésDigital, amb un 100% d’articles analitzats que es refereixen als menors com a “menes”. Un tercer grup, encapçalat per Empordà o Reus Digital, utilitzen o no el terme en les seves informacions.

La següent gràfica mostra els mitjans locals d’àmbit català dels quals s’ha analitzat més de dues notícies.

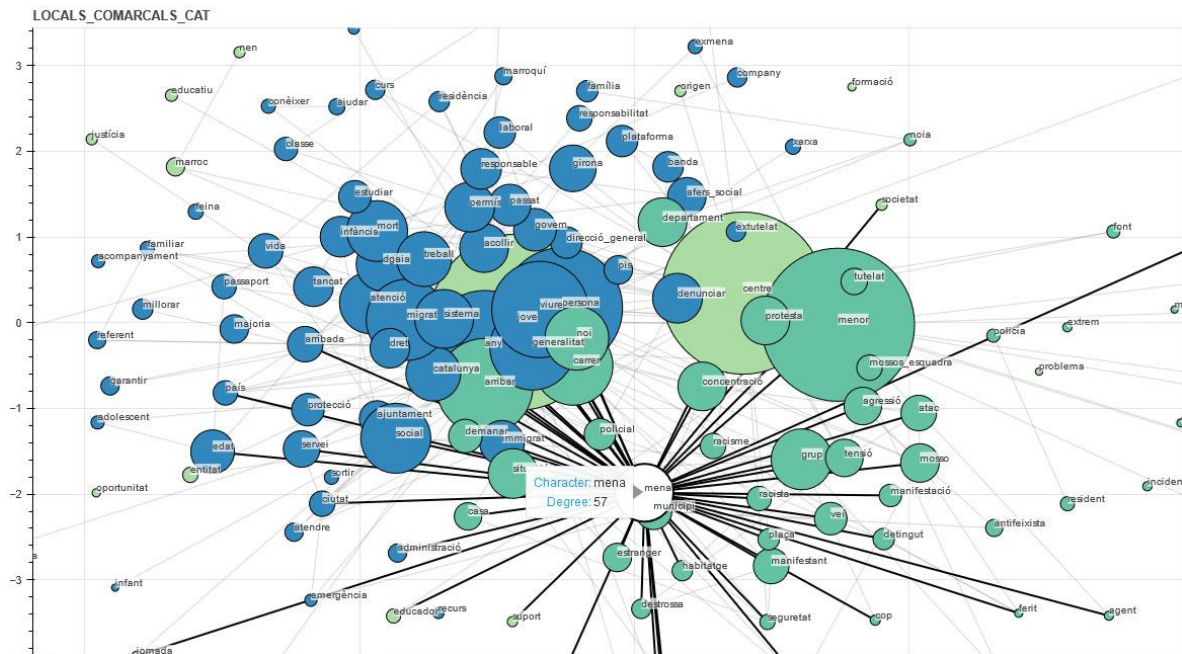

Mapa semàntic: Estudi de cas: Les principals vinculacions del terme “mena”

El mapa semàntic dels mitjans de proximitat dibuixa un nucli amb dos clusters diferenciats i, al seu voltant, un núvol de diferents nòduls força desconnectats. El nòdul “mena” se situa una mica al marge dels dos grans clusters, però hi té connexió.

El primer cluster que identifiquem està format pels nòduls “centre” i “menor”; el segon pivota sobre el nòdul “jove” i inclou “persona”, “viure”, “generalitat” o “any”.

Si ens fixem en el nòdul “mena”, veiem que està molt unit amb “municipi”. Els nòduls més propers són “estranger”, “policial”, “destrossa”, “racista” i “habitatge”.

No podem extreure un patró clar de narratives d'aquest mapa semàntic, atès que representa la totalitat –i diversitat– dels mitjans locals analitzats. Potser aquesta és la conclusió més interessant: observar la complexitat de la realitat dels mitjans de proximitat. Sí que podem fixar-nos, però, en un quadrant del mapa on se situen els nòduls més associats a la conflictivitat: l'encapçala la parella “grup-tensió” i es vincula amb “racista/racisme”, “veï”, “detingut”, “manifestació”, “mosso”, “agressió”, “atac” i “antifeixista”, com a nòduls més propers. Veiem, doncs, la intencionalitat d'explicar la conflictivitat però amb un interès de relacionar-la, també, amb la faceta més intransigent d'alguns veïns.

Mitjans d'ideologia conservadora

Admetent que existeixen gradacions en el biaix ideològic dels mitjans amb perfil conservador, hem fet una tria de cinc de les capçaleres que més es poden classificar sota aquesta línia editorial.

GENERAL ES			MEDITERRANEO DIGITAL			OK DIARIO			LA RAZÓN			VOCES DEL PUEBLO			e-NOTÍCIES		
ord	PARAULA	freq	ord	PARAULA	freq	ord	PARAULA	freq	ord	PARAULA	freq	ord	PARAULA	freq	ord	PARAULA	freq
1	menor	877	1	jóvenes	6	1	menor	67	1	menor	64	1	cataluña	31	1	mena	26
2	centro	597	2	pelea	4	2	mena	49	2	centro	27	2	menor	20	2	any	25
3	años	303	3	campal	3	3	centro	33	3	situación	24	3	premià	16	3	menor	24
4	jóvenes	271	4	veintena	3	4	grupos	27	4	inmigrantes	19	4	gobierno	15	4	centre	18
5	mena	259	5	noviembre	2	5	edad	23	5	mena	19	5	jóvenes	15	5	jove	16
6	extranjeros	183	6	lérica	2	6	personas	21	6	acompañados	14	6	generalidad	14	6	robatori	16
7	niños	178	7	miércoles	2	7	inmigrantes	20	7	lugar	14	7	ex	12	7	barcelona	10
8	situación	168	8	batalla	2	8	acompañados	19	8	años	13	8	mena	12	8	veins	10
9	acompañados	156	9	agredido	2	9	años	16	9	jóvenes	13	9	extranjeros	10	9	.	9
10	acogida	155	10	palos	2	10	barcelona	16	10	edad	12	10	atención	10	10	violència	8
11	españa	155	11	cuchillos	2	11	origen	15	11	trabajo	12	11	barcelona	9	11	permis	7
12	personas	145	12	centro	2	12	situación	15	12	personas	12	12	resto	9	12	detingut	7
13	edad	144	13	implicados	2	13	acogida	15	13	camión	12	13	acogida	9	13	estranger	7
14	barcelona	127	14	provocado	2	14	bandas	13	14	atención	11	14	centro	9	14	detencions	7
15	social	121	15	detención	2	15	extranjeros	13	15	extranjeros	11	15	acompañados	8	15	generalitat	7
16	madrid	120	16	herida	1	16	agentes	12	16	robos	11	16	sociales	8	16	furt	6
17	migrantes	116	17	sembrado	1	17	temas	12	17	fiscalía	11	17	marroquíes	8	17	masnou	6
18	vecinos	115	18	pánico	1	18	país	12	18	hechos	11	18	sólo	7	18	policia	5
19	mayoría	113	19	caos	1	19	incluso	12	19	málaga	10	19	medio	6	19	catalunya	5
20	solo	111	20	calles	1	20	grupo	11	20	niños	9	20	iglesias	6	20	força	5
21	país	111	21	noche	1	21	españa	11	21	hortaleza	9	21	millones	6	21	fernández	5
22	inmigrantes	111	22	enfrentando	1	22	melilla	11	22	hecho	9	22	protección	6	22	president	5
23	vida	110	23	verdadera	1	23	inmigración	11	23	nacionalidad	9	23	plan	6	23	immigrat	5
24	trabajo	107	24	barrio	1	24	canarias	10	24	mataró	9	24	magrebíes	6	24	barri	5
25	protección	106	25	universidad	1	25	mayoría	10	25	programas	9	25	protesta	5	25	problema	5

Aquesta classificació relativa als mitjans conservadors és **la que més s'allunya de l'esquema de paraules top 25 del corpus general**, tant pel que fa a la introducció de paraules inexistents en el top 25 general com a la desviació de l'ordre de les paraules que sí que hi figuren. Podem comprovar que hi ha moltes paraules del top 25 de cadascun d'aquests mitjans que són noves respecte el top 25 del corpus general. Aquestes paraules que no figuren en el llistat de les més utilitzades en el conjunt de textos general remetent a un marc mental de violència i inseguretats: "pelea", "batalla", "campal", "implicados", "agredido", "bandas", "grupos/grupo", "fiscalía", "protesta", "agentes", "policia", "detención", "robos", "furt", "problema".

Denominació del col·lectiu (i identificació origen)

MENAS, JÓVENES, MENOR, GRUPO(S), PERSONAS,
INMIGRANTES, BANDAS, EXTRANJEROS, NIÑOS,
MARROQUÍES, MAGREBÍES, IMMIGRAT.
NACIONALIDAD, ORIGEN, PAÍS.

Vincle: Denominació / identificació

Tot i que "menor" continua encapçalant la majoria de les llistes, el primer que salta a la vista és l'ús molt més preminent de l'acrònim "mena". També hi ha una tendència més acusada a destacar-ne l'origen. L'acrònim MENA puja fins a situar-se en els primers llocs en el llistat de paraules més usades per a cada mitjà.

Vinculació amb conceptes que motiven rebuig

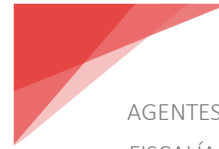
PELEA, BATALLA CAMPAL,
AGREDIDO, PALOS, CUCHILLOS,
IMPLICADOS, PROVOCADO,
ENFRENTÁNDOSE, GRUPO,
BANDAS, PROTESTA, VIOLÈNCIA

Vincle: **Conflicte**

PÁNICO, CAOS,
NOCHE, PROBLEMA

Vincle: **Inseguretat**

AGENTES, POLICÍA,
FISCALÍA, HECHOS,
FURT, FORÇA

Vincle: **Delicte**

La resta de paraules top:

Vinculades bàsicament a la indentificació del lloc on s'ha produït la notícia: Lleida, Barcelona, Espanya, Melilla, Canàries, Mataró, Malaga, Hortaleza, Catalunya, Premià, Masnou, carrer, barri.

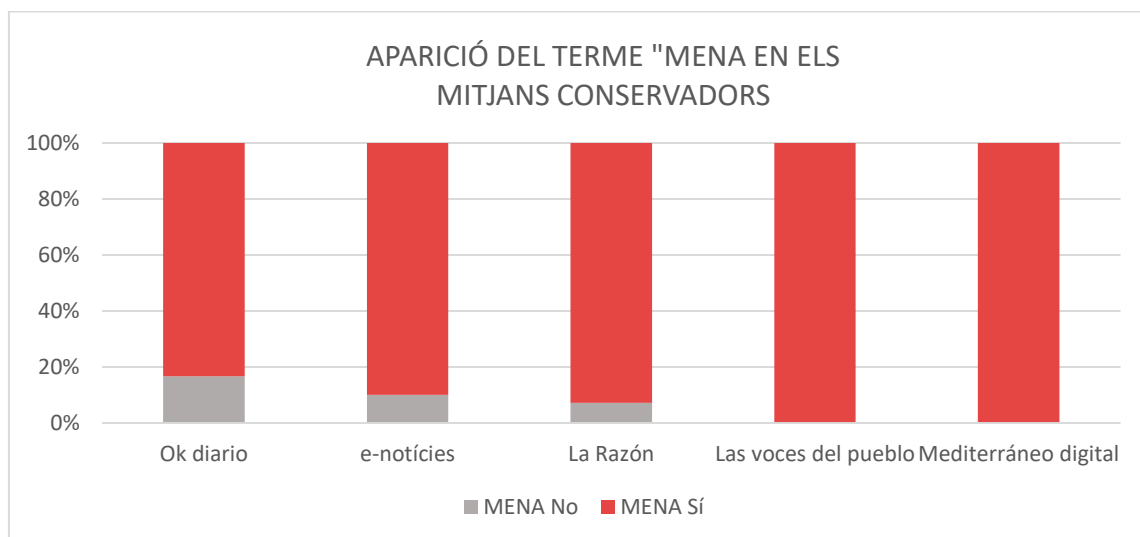
Absents destacats:

Pel que fa a les paraules del top 25 que no figuren dins dels tops 25 dels mitjans conservadors, podem destacar vida, "niño", "migrante" i "solo". Tot i que hi surt la paraula "joves", no es fa referència a "nens" ni, molt menys, a "adolescents".

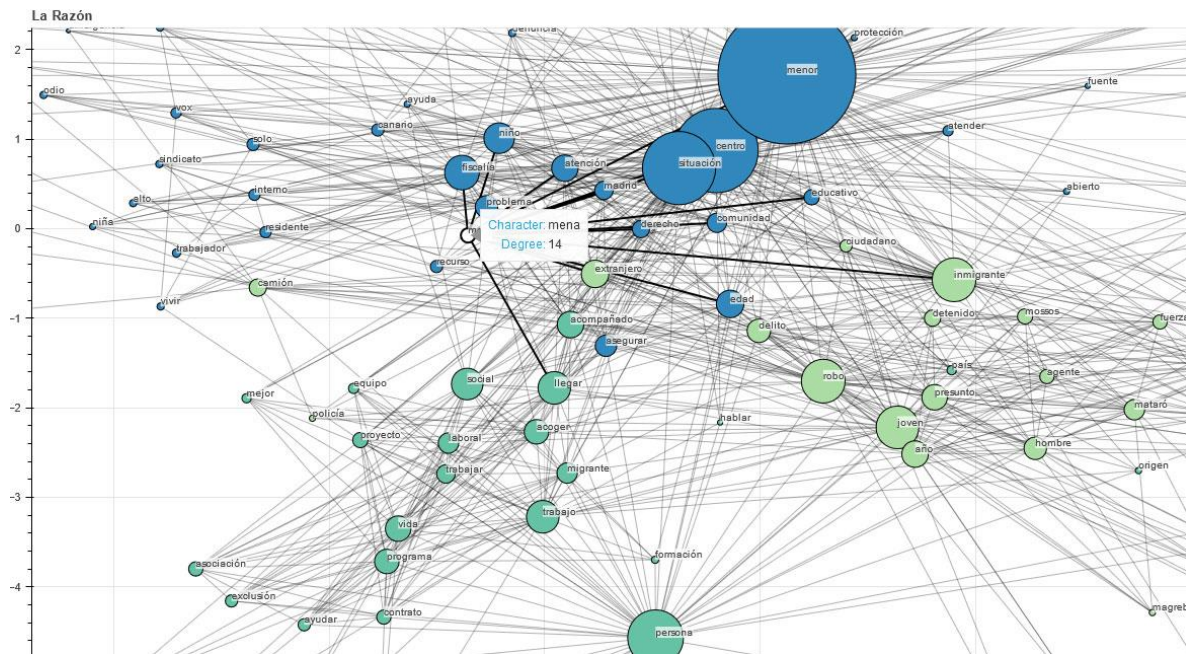
Només Las voces del pueblo recull la paraula "protección" dins del seu top 25; i únicament La Razón es refereix a "trabajo".

Presència del terme "Mena" en les informacions dels mitjans conservadors

Els mitjans d'ideologia conservadora utilitzen aclaparadorament el terme "mena" en pràcticament totes les seves informacions.

La Razón

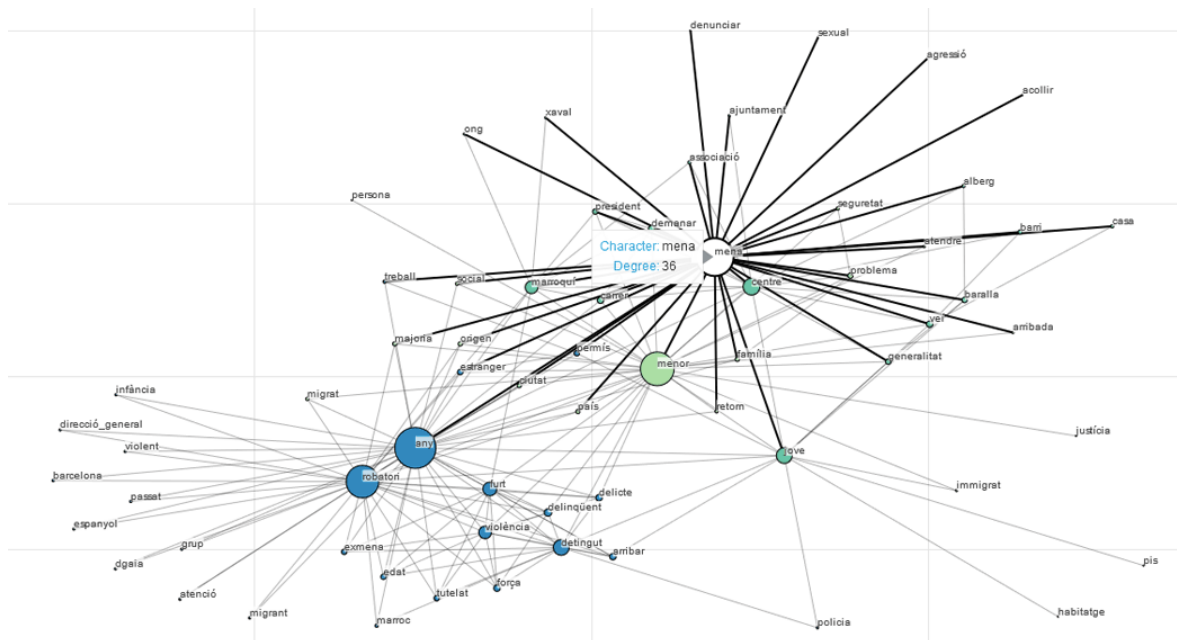

L'acrònim “mena” té 14 vinculacions diferents amb una freqüència superior a 10. És significatiu que els nòduls de connexió més propers siguin “problema”, “fiscalía” i “niño”, seguits de “Madrid”, “derecho”, “extranjero” i “llegar”. A un tercer nivell de distància apareixen les vinculacions amb “situación”, “centro”, “comunidad”, “edad” i, ja més lluny, “menor”, “educativo” i “inmigrante”. La següent il·lustració mostra un zoom del mapa:

Pel que fa al mapa semàntic general de La Razón, veiem que mostra clarament tres elements: els relacionats amb “persona”, de la qual pegen paraules com “oportunidad”, “futuro”, “esfuerzo”, “mujer” o “éxito”, però també un petit cluster format per “trabajo”, “migrante”, “vida”, “llegar” o “acoger”; els relacionats amb el triangle “joven-robo-inmigrante”; i, finalment, l'element que té més pes de tot el mapa: “menor-centro-situación”, del qual depèn “mena”.

amb el nòdul “vecino”, que alhora es vincula amb un arc de conceptes que van des de “seguridad” i “denunciar” fins a “miedo”, “golpe” o “robar”. En aquest cas, s’infereix amb claredat els atributs negatius associats a “mena” i els atributs d’inseguretat i victimisme associats a “vecino”.

e-notícies

El mitjà digital e-notícies té un mapa semàntic més simple. “mena” és el segon nòdul amb més vinculacions (un total de 36 vinculacions amb freqüència superior a 10) de tot el mapa, i actua de centre d’un cluster on destaquen els nòduls “centre”, “menor”, “jove” i “marroquí”. “mena” també té vinculacions amb “any” que, amb 39 vinculacions, es dibuixa com la paraula de tot el corpus d’articles del mitjà que compta amb més relacions. “any” forma el seu propi cluster, amb “robatori”, “violència”, “furt” i “delinqüent” com a nòduls acompanyants principals.

Podríem concloure que e-notícies té més interès a mostrar el concepte “mena” (recordem que aquesta és la primera paraula en la llista dels top 25 d’aquest mitjà) associat a “problema” i no tant a “agressió”, com hem vist anteriorment a Las voces del pueblo.

Mitjans amb sensibilització social i atents a la diversitat

Aquesta tipologia de mitjans es caracteritza per atorgar un major grau de visibilitat als menors i presentar-los com a persones que tenen expectatives per aconseguir unes condicions de vida dignes. És per això que en el primer terç dels seus respectius top 25 pugen paraules com “família”, “permís”, “social”, “persona”, “treball”, “vida”. Dins de les paraules més utilitzades, també apareixen amb més intensitat conceptes relacionats amb la necessitat de garantir-los protecció i amb la voluntat de mostrar el context en el qual viuen (sense arribar a aprofundir, però, en la situació que els va empènyer a migrar).

La intencionalitat, doncs, s’orienta cap a despertar l’empatia del lector.

GENERAL CAT			SOCIAL.CAT			DIRECTA			CRÍTIC			PÚBLIC		
ord	PARAULA	freq	ord	PARAULA	freq	ord	PARAULA	freq	ord	PARAULA	freq	ord	PARAULA	freq
1	menor	1112	1	jove	240	1	jove	75	1	jove	79	1	jove	36
2	jove	1086	2	migrat	95	2	centre	68	2	any	51	2	centre	18
3	centre	824	3	any	89	3	menor	52	3	permís	25	3	menor	17
4	any	676	4	centre	86	4	social	49	4	migrat	20	4	any	14
5	persona	352	5	família	65	5	persona	40	5	treball	18	5	tancada	11
6	migrat	314	6	persona	64	6	edat	35	6	edat	17	6	generalitat	10
7	catalunya	304	7	situació	53	7	any	33	7	infants	16	7	permís	10
8	social	280	8	menor	49	8	acollida	31	8	dgaia	15	8	migrat	9
9	generalitat	277	9	treball	48	9	sistema	20	9	extutelats	15	9	treball	9
10	situació	268	10	social	41	10	situació	19	10	generalitat	14	10	persona	8
11	acompanya	234	11	infants	40	11	diferent	18	11	administratiu	14	11	girona	8
12	nois	234	12	protecció	31	12	majoria	18	12	centre	14	12	yassine	8
13	acollida	231	13	sistema	30	13	protecció	17	13	menor	13	13	residents	7
14	barcelona	223	14	nois	29	14	carrer	17	14	residència	13	14	grup	7
15	família	214	15	acollida	29	15	espais	16	15	arribar	12	15	veïns	7
16	edat	211	16	vida	28	16	catalunya	16	16	tutela	11	16	passat	7
17	protecció	203	17	familiar	28	17	treball	16	17	mena	10	17	carrer	7
18	dgaia	198	18	laboral	28	18	migrat	15	18	situació	10	18	residència	7
19	mena	181	19	catalunya	28	19	feina	15	19	catalunya	8	19	edifici	6
20	atenció	180	20	feina	27	20	educadores	15	20	diferent	8	20	recursos	6
21	estranger	177	21	treballar	27	21	dgaia	15	21	drets	8	21	torredemba	5
22	treball	177	22	suport	26	22	associació	15	22	barcelona	8	22	municipi	5
23	sistema	176	23	govern	26	23	mena	14	23	mesos	8	23	viuen	5
24	carrer	173	24	entitats	25	24	recursos	14	24	vida	8	24	fets	5
25	govern	168	25	adolescent	25	25	sector	14	25	recursos	8	25	mossos_es	5

GENERAL.ES

ord	PARAULA	freq
1	menor	877
2	centro	597
3	años	303
4	jóvenes	271
5	mena	259
6	extranjeros	183
7	niños	178
8	situación	168
9	acompañac	156
10	acogida	155
11	españa	155
12	personas	145
13	edad	144
14	barcelona	127
15	social	121
16	madrid	120
17	migrantes	116
18	vecinos	115
19	mayoría	113
20	solo	111
21	país	111
22	inmigrante:	111
23	vida	110
24	trabajo	107
25	protección	106

DIARIO.ES

ord	PARAULA	freq
1	menor	80
2	centro	62
3	años	52
4	extranjeros	30
5	españa	27
6	vida	26
7	niños	23
8	mayoría	23
9	madrid	21
10	fundación	19
11	jóvenes	18
12	gente	18
13	país	18
14	protección	17
15	chavales	16
16	trabajo	16
17	situación	16
18	derechos	16
19	edad	16
20	acogida	14
21	casa	14
22	infancia	14
23	ong	14
24	niñas	14
25	personas	13

EL SALTO

ord	PARAULA	freq
1	menor	118
2	centro	91
3	años	58
4	jóvenes	46
5	social	40
6	vida	39
7	marruecos	32
8	españa	29
9	solo	28
10	situación	27
11	chicos	27
12	edad	26
13	personas	26
14	niños	25
15	país	24
16	permiso	24
17	ceuta	24
18	familia	23
19	migrantes	22
20	trabajar	22
21	día	22
22	acogida	21
23	plazas	21
24	mayoría	20
25	trabajo	20

Denominació del col·lectiu (identificació):

JOVE, MIGRAT, PERSONA, MENOR, INFANTS, NOIS,
 ADOLESCENT, DIFERENT, MIGRAT, MENA, EXTUTELATS, GRUP.
 MENOR, EXTRANJEOS, NIÑOS / NIÑAS, JÓVENES, CHAVALES,
 INFANCIA, PERSONAS, CHICOS, MIGRANTES.

Vincle: Denominació / identificació

Els mitjans socials posen èmfasi a identificar els protagonistes de la història com a nois. Cal remarcar també l'aparició d'algunes informacions que posen el focus en la situació de les nenes / noies migrades. A diferència de les altres tipologies de mitjans, aquí sí que trobem "adolescents".

Vinculació amb conceptes de contextualització i protecció:

SITUACIÓ, VIDA, FAMÍLIA/FAMILIAR,
TREBALL/TREBALLAR, FEINA, LABORAL,
SISTEMA, SOCIAL, SECTOR, SITUACIÓ,
CENTRE, EDAT, SOL, PERMÍS

Vinculació: Context

ACOLLIDA, SUPORT, RECURSOS,
GOVERN, ADMINISTRACIÓ, ENTITATS,
ASSOCIACIONS, ONG, FUNDACIÓ,
DRETS, PROTECCIÓ, ACOLLIDA,
EDUCADORS/ES, PERMÍS, RESIDÈNCIA,
PLACES, TUTELA, DRETS, DGAIA.

Vinculació: Protecció

La resta de paraules top:

Les podem classificar en dos grups: Un primer grup de paraules vinculades a noms geogràfics: España, país, Ceuta, Melilla, Marruecos, Barcelona, Catalunya, Girona, Torredembarra; i un segon que podríem denominar “de la vida quotidiana”: espais, arribar, veïns, casa, majoria (d’edat).

Absents destacats:

Sobta no trobar en cap dels 25 tops dels mitjans d’aquesta tipologia el concepte “(no)acompanyats”. En els mitjans en català tampoc figuren “atenció” o “estranger”. En els de llengua castellana trobem a faltar referències a “Barcelona” o “inmigrante”.

Presència del terme “mena” en els mitjans socials

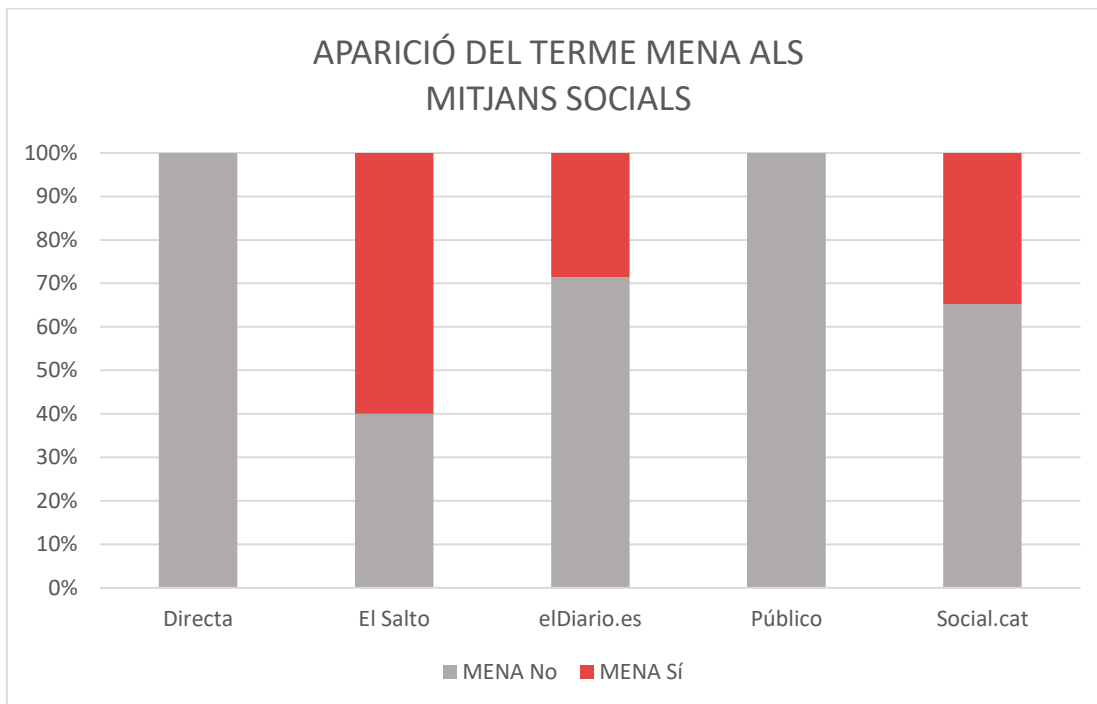
La sensibilització dels mitjans que apliquen la perspectiva de diversitat els empeny a utilitzar l’acrònim “mena” amb una funció purament designativa. En la majoria de les seves informacions, també dediquen espai a explicar els desavantatges de fer servir aquest terme. Així, és freqüent trobar petits aclariments com:

- *Desafortunades sigles MENA (menor estranger no acompanyat)*
- *Menors estrangers no acompanyats -els mal anomenats MENA-*

Un cas molt il·lustratiu és aquest subtítol, amb el qual La Directa va denunciar l’ús pervers del terme mena:

- *Hem passat de veure nois amb cara, nom i una història personal, a parlar de MENA, un nom que els unifica, però que també els homogeneïtz i els cosifica. (La Directa, 17/04/2019)*

Si obviam l’ús de l’acrònim “mena” quan s’associa a aquesta explicació, comprovem que els mitjans socials l’utilitzen de forma molt més discreta que la resta de tipologies de mitjans:

Mapa semàntic: Estudi de cas: Les principals vinculacions del terme “mena”

Público/Públic és l'únic mitjà que no utilitza l'acrònim MENA en les informacions analitzades. Social.cat i elDiario.es el foragiten dels respectius top 25.

Els nòduls “mena” d'aquests mitjans socials són molt més residuals (tenen moltes menys connexions) que els dels mitjans conservadors i, per tant, orbiten a la “perifèria semàntica” dels esquemes de cadascun d'aquests mitjans.

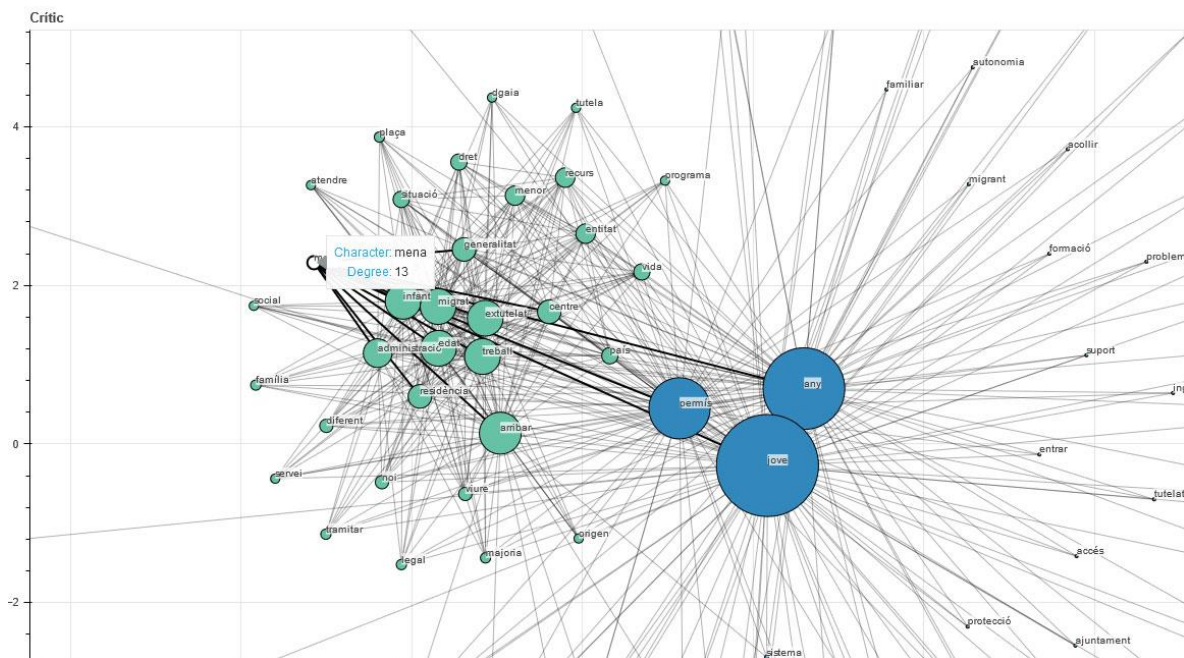
Social.cat

En el mapa semàntic que mostra les vinculacions que es repeteixen més de 10 vegades en els textos, el nòdul “mena” es combina amb 70 conceptes diferents. Els que es relacionen amb més freqüència (més de 300 vinculacions) són “jove”, “any” i “persona”. “associació” és el nòdul que està més proper a “mena”. Podem destacar la presència propera de “racisme” i “racista”, així com l'aparició de termes com “company”, “afers socials” o “experiència”.

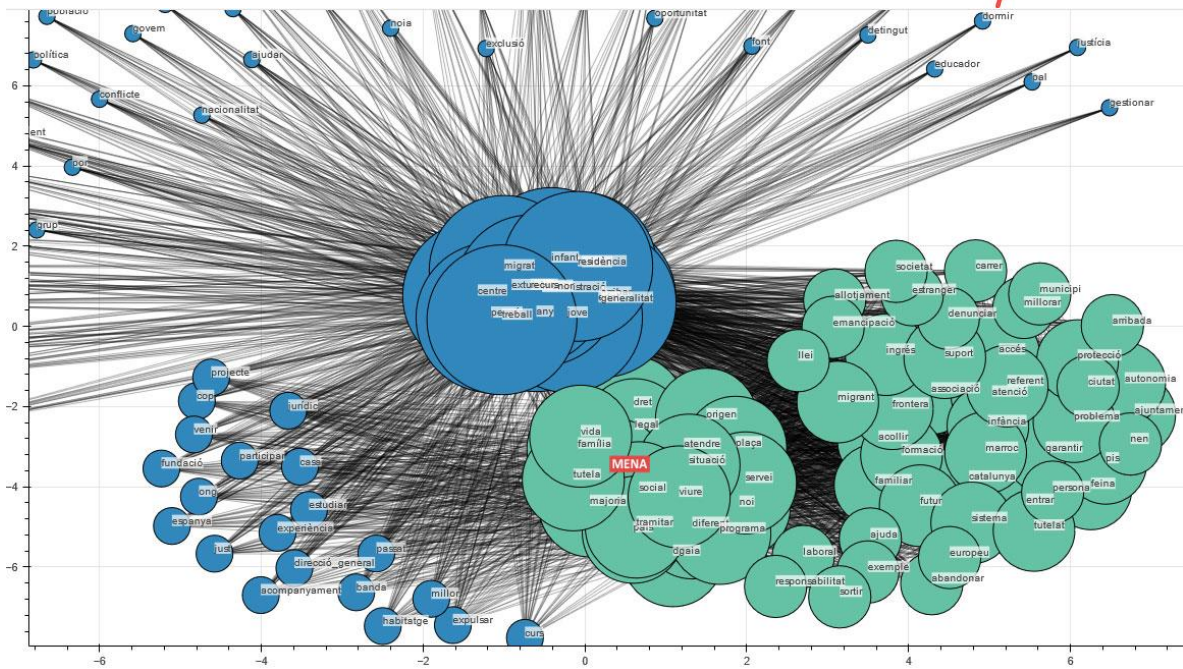
Fent un incís per estudiar el llistat dels 25 bigrames i trigrammes més rellevants, ens adonem que hi apareix “exmena” (vinculat a l’associació d’extutelats). La paraula “mena” també s’aborda com a concepte, en notícies i articles d’opinió que en parlen com a neologisme de l’any 2019.

Crític

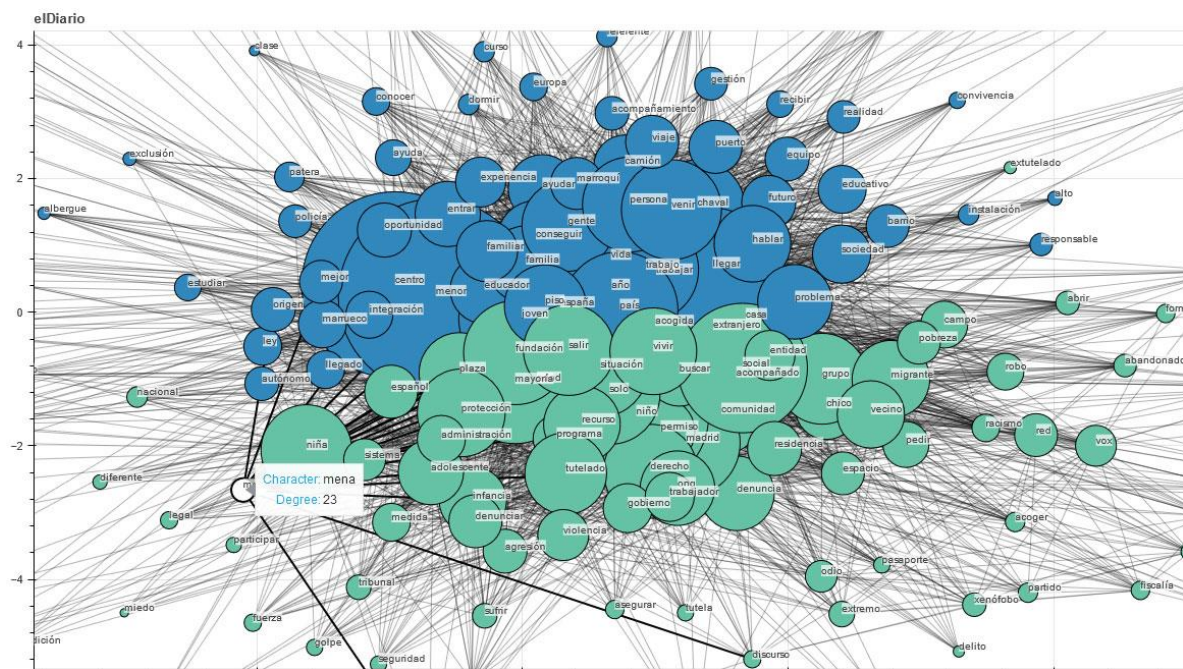
En el mapa semàntic de Crític que mostra vinculacions amb freqüències superiors a 300 podem observar tres grans nòduls centrals (“jove”, “any” i “permís”) dels quals parteixen totes les vinculacions. En aquest mapa, “mena” té 13 vinculacions (que, en el total dels articles de Crític, es vinculen més de 300 vegades): a més dels 3 nòduls centrals, li són properes les paraules “infant”, “migrat”, “generalitat”, “administració”, “extutelat”, “edat”, “treball”, “residència”, “arribar” i “centre”:

Si fem un zoom per estudiar les vinculacions superiors a 10, trobem que el nòdul “mena” continua a la perifèria de tot el camp semàntic, però podem veure més clarament que s’integra dins d’un cluster força uniforme format per nòduls com “social”, “tutela”, “majoria”, “dret”, “legal”, “social”, “país”, “tramitar”, “viure”, “atendre”, “situació”, “origen”, “plaça”, “servei”, “noi”, “diferent”, “programa” i “dgaia”.

elDiario.es

De nou, en el mapa semàntic que mostra les interrelacions de nòduls amb una freqüència superior a 10, la paraula “mena” se situa lluny del nucli principal de nòduls. En el cas d’elDiario.es, compta amb 23 vinculacions. Podem destacar la proximitat amb el nòdul “niña”. Però també s’associa

ENFOCAMENTS

A cadascuna de les notícies del corpus general se li ha assignat un, dos, tres o més d'aquests atributs després de la seva lectura:

1. Invisibilitat

Els joves migrats són objectes passius de la nota. Parlen per ells els educadors/es socials, psicòlegs/gues, els funcionaris/es... Parlen dels seus neguits, de les seves esperances i de les seves expectatives. Però ells, els joves i menors, mai parlen.

2. El context social

La informació al·ludeix a les condicions socials, econòmiques, laborals o formatives, encara que succintament, dels joves migrats.

3. Conflictivitat

La informació se centra en conflictes, problemes, inconvenients derivats o causats pels joves.

4. Legalitat

El text esmenta qüestions relatives a lleis, normatives, propostes legislatives o actuacions judicials.

5. Convivència

La notícia emfatitza problemes de convivència entre els joves o els Centres d'Acollida de joves i el veïnat.

6. Política

Els joves migrats són motiu de debat al Parlament, o fan declaracions els representants polítics o de l'administració sobre la qüestió dels joves migrats.

7. Xenofòbia

Els joves migrats són objecte d'atacs o discursos xenòfobs.

8. Projecte vital

La nota parla del que representa per al jovent la fugida de la seva terra i el procés posterior que han viscut els menors. La immigració com a projecte vital.

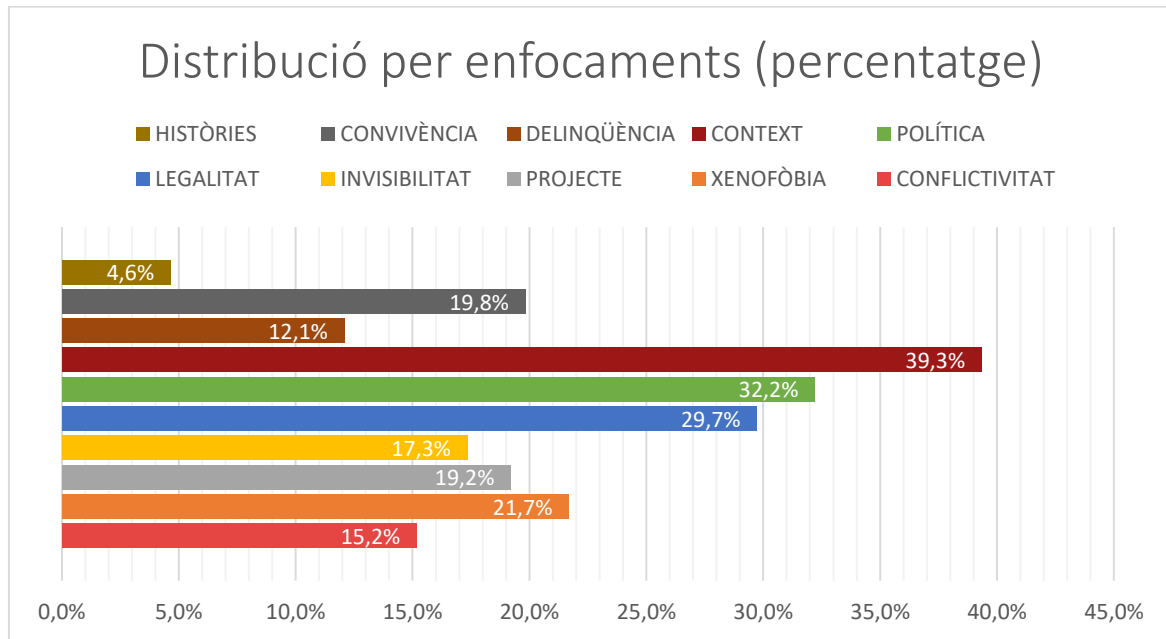
9. Delinqüència

La nota emfatitza la vinculació amb les màfies i les connotacions delictives dels joves migrats.

10. Històries d'èxit

Els joves reben una formació, treballen, van a escola... i se'n surten.

Distribució dels enfocaments

En un nombre considerable d'articles, el 39%, es percep l'interès del redactor de **contextualitzar** –encara que succintament o de manera destacada– la situació en què es troben els joves i menors: situació als pisos d'acollida o als centres, com o per què viuen al carrer, pobresa, situació administrativa, el procés de formació, condicions laborals, etc.

El 32% dels articles contenen l'enfocament **Política** i el 30%, l'enfocament **Legalitat**. Així doncs, en un terç del material estudiat s'aprecien debats, reflexions i propostes sobre normatives, lleis i regulacions per part de polítics, legisladors, funcionaris o educadors socials.

Si comparem les paraules més utilitzades en els articles amb l'**enfocament Política** amb el top 25 del corpus general, veiem que hi ha força similitud, tot i que apareixen noves paraules que no consten en el corpus general: "infància", "entitats", "drets", "majoria", i en els textos en castellà, "gobierno", "fiscalía", "atención" i l'aparició del terme "vox" com a novena paraula més utilitzada.

Quant a l'**enfocament Legalitat**, també apareixen paraules noves en relació al top 25 del corpus general: "infància", "majoria", "entitats", "chicos", "residencia", "plazas", "recursos" i "atención".

L'èmfasi en la connotació delictiva dels joves migrats el trobem en el 12% de les notes i gran part estan ubicades en la secció de **Successos**. El 66% d'aquests textos corresponen a les capçaleres El Mundo, e-notícies, okDiario, ABC i La Razón.

Els problemes de **convivència** entre els menors sense referents familiars i el veïnat del barri o del poble es recull en el 20% dels textos.

Els articles que contenen els enfocaments sobre **Conflictivitat** (15%), **Convivència** (20%), **Delinqüència** (12%) i **Xenofòbia** (22%) –sols o combinats amb altres enfocaments- representen una part considerable del corpus estudiat.

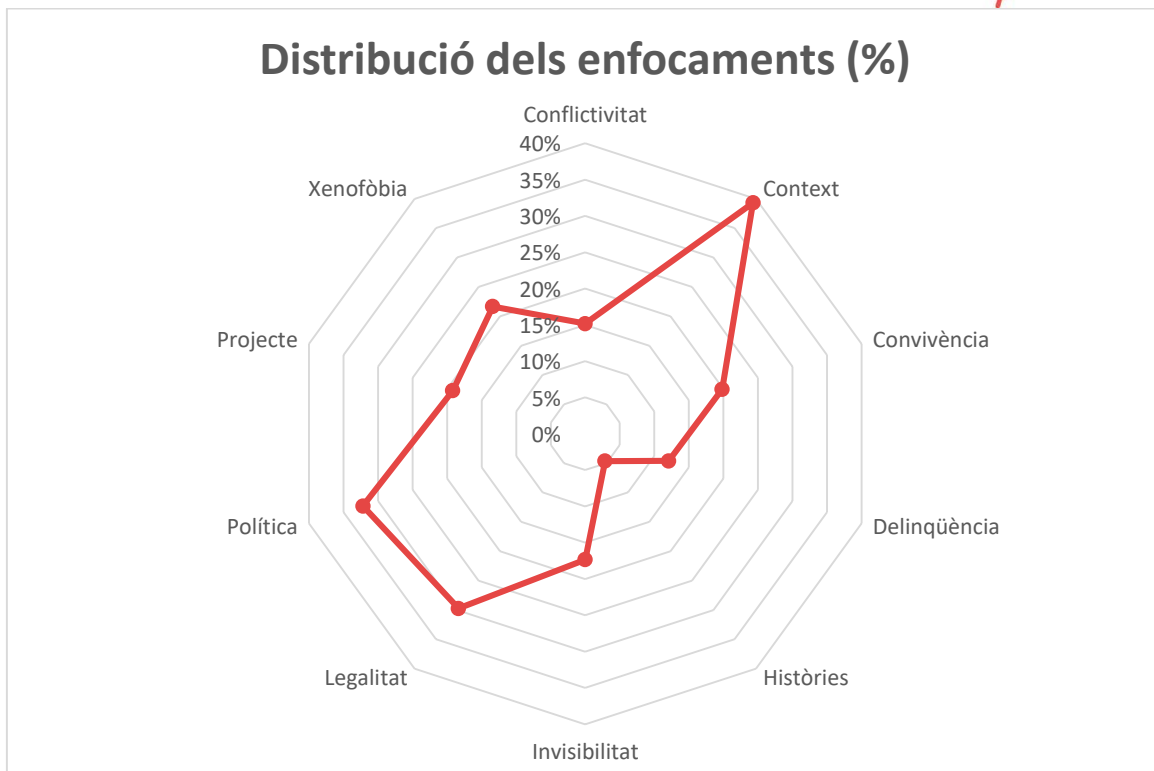
Cal destacar en aquests quatre enfocaments l'emergència amb força de la paraula “veïns” i “vecinos”. En el top 25 del corpus general en castellà el terme ocupa el lloc 18, i passa a ocupar el quart lloc quant a terme més utilitzat en l'enfocament Conflictivitat i Convivència, el setè terme més utilitzat en l'enfocament Delinqüència i el vuitè, a Xenofòbia. Quant als mitjans en català, tot i no constar la paraula “veïns” en el top 25 del corpus general, passa a ocupar un espai rellevant de recurrència en els articles amb aquests enfocaments.

Que els menors migrats sense referents familiars siguin objecte de debat als parlaments i ajuntaments o motiu de declaracions i consideracions per part dels polítics es recull en el 32% dels casos, i d'aquests gairebé el 60% corresponen a Ara, El País, El Periódico, La Vanguardia, Okdiario, Social.cat, Vilaweb i La Directa.

L'enfocament **Històries d'èxit** és el menys representat amb el 5%. Només 15 articles, ubicats en els gèneres Reportatge o Entrevista, han abordat les vivències personals d'aquells joves que se'n surten, que treballen, que lloguen un pis amb la seva parella, que intenten muntar un negoci, que han aconseguit accedir a la universitat o a un grau de formació professional...

En aquests articles apareixen paraules noves entre els termes utilitzats que no consten en el top 25 del corpus general i prenen rellevància altres paraules clau: “vida”, “trabajo”, “futuro”, “futur”, “gent”, “noies”, “Marroc”, “Marruecos”, “casa”, “associació”, “paterna”, “racisme”, “família”, “persona”.

En la següent gràfica es pot apreciar la distribució dels enfocaments en els textos.

Les paraules més utilitzades en cada enfocament

0 – 5
6 – 10
11 – 15
16 – 20
NOVES

Abans de procedir a l'anàlisi recordem que, en la llegenda de les gràfiques, el color groc representa una variació mínima de fins a 5 llocs respecte el llistat del corpus general de textos. A mesura que una paraula d'un enfocament es posiciona més allunyada respecte a l'ordre del llistat del corpus general, està marcada en un color més fosc. Per exemple: en la següent gràfica es pot observar que en l'enfocament Conflictivitat, la paraula "mena" ocupa l'onzè lloc. Està marcada en taronja perquè ha pujat 8 posicions respecte l'ordre del corpus general, que se situa en 19a posició. En canvi, "centre", "menor" i "joves" estan marcats en groc perquè la seva variació d'ubicació no arriba a ser superior a cinc.

Les paraules marcades en verd indiquen que no estan presents al top 25 del corpus general; per tant, podem dir que aquell enfocament en el qual apareixen els dona una importància especial, atès que arriben a ocupar un lloc entre els 25 mots més utilitzats.

Així doncs, si ens fixem en les 25 paraules més presents en els textos, no sorprèn comprovar que els articles classificats dins de l'enfocament context són els que tenen una major semblança amb el top

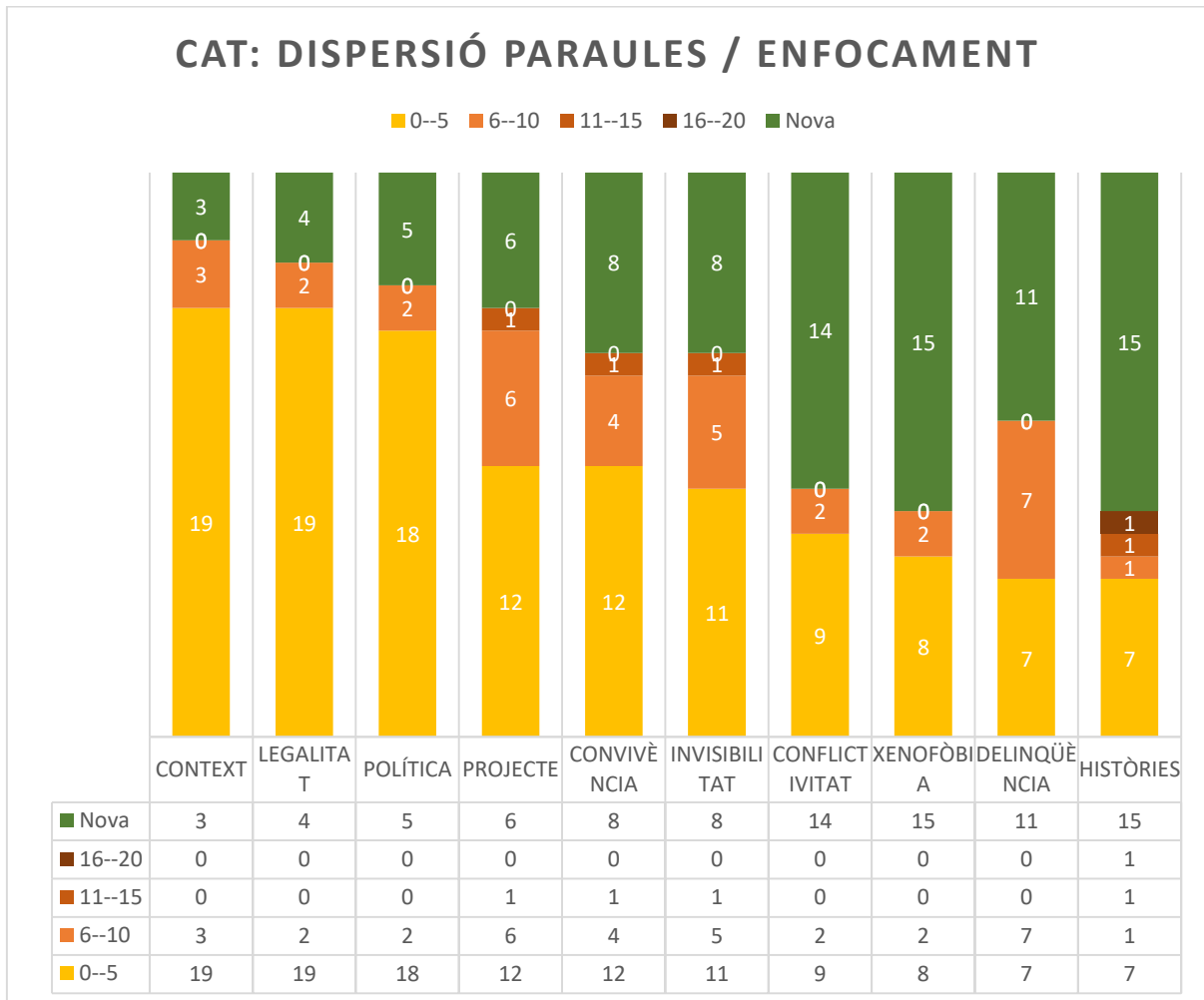
25 del corpus general. És així perquè, com ja s'ha vist, prop del 40% de les notícies analitzades tenen elements contextuals i, per tant, aporten més pes en el top 25.

CAT - TOP 25			CAT - CONFLICTIVITAT			CAT - CONTEXT			CAT - CONVIVÈNCIA			CAT - DELINQUÈNCIA			CAT - HISTÒRIES		
Ordre	PARAUL	fre	Ordre	PARAUL	fre	Ordre	PARAUL	fre	Ordre	PARAUL	fre	Ordre	PARAUL	fre	Ordre	PARAUL	fre
1	menor	1112	1	centre	113	1	jove	616	1	jove	201	1	menor	79	1	jove	63
2	jove	1086	2	menor	110	2	menor	563	2	menor	199	2	centre	29	2	any	55
3	centre	824	3	jove	86	3	centre	417	3	centre	182	3	any	25	3	persona	44
4	any	676	4	mossos	34	4	any	408	4	any	71	4	jove	22	4	centre	43
5	persona	352	5	grup	33	5	catalunya	195	5	persona	61	5	barcelona	21	5	menor	32
6	migrat	314	6	generalitat	33	6	persona	177	6	veïns	60	6	robatori	19	6	gent	31
7	catalunya	304	7	persona	32	7	social	177	7	grup	60	7	generalitat	19	7	racisme	28
8	social	280	8	any	31	8	migrat	170	8	generalitat	54	8	mossos	16	8	noies	26
9	generalitat	277	9	atac	29	9	situació	152	9	migrat	52	9	dgaia	14	9	juseph	25
10	situació	268	10	castelldefels	26	10	generalitat	143	10	acompanyat:	49	10	agressió	14	10	baba	22
11	acompanyat:	234	11	mena	23	11	família	141	11	mena	43	11	sexual	14	11	família	21
12	nois	234	12	migrat	23	12	nois	136	12	situació	43	12	detinguts	13	12	nora	18
13	acollida	231	13	passat	23	13	edat	134	13	ajuntament	40	13	carrer	13	13	catalunya	17
14	barcelona	223	14	veïns	22	14	acollida	133	14	nois	39	14	catalunya	11	14	joan	16
15	família	214	15	municipi	21	15	acompanyat:	123	15	acollida	36	15	mossos_esq	11	15		16
16	edat	211	16	acompanyat:	21	16	treball	113	16	estranger	34	16	fonts	11	16	associació	15
17	protecció	203	17	ajuntament	20	17	carrer	113	17	atac	34	17	estranger	10	17	marroc	14
18	dgaia	198	18	fets	19	18	dgaia	110	18	social	33	18	violència	10	18	majoria	14
19	mena	181	19	masnou	19	19	majoria	109	19	catalunya	32	19	acompanyat:	10	19	problemes	14
20	atenció	180	20	seguretat	17	20	barcelona	104	20	família	32	20	delictes	10	20	vida	13
21	estranger	177	21	carrer	17	21	sistema	103	21	municipi	31	21	arribar	10	21	futur	13
22	treball	177	22	baralla	17	22	protecció	96	22	barcelona	31	22	edat	10	22	migrat	13
23	sistema	176	23	estranger	15	23	atenció	94	23	racisme	30	23	atenció	10	23	programa	13
24	carrer	173	24	nens	15	24	arribar	93	24	castelldefels	30	24	policia	10	24	carrer	13
25	govern	168	25	tutelats	15	25	girona	93	25	protecció	30	25	mena	9	25	nois	12

El mateix passa amb Legalitat i Política. En canvi, s'observa que l'enfocament Xenofòbia, tot i arribar al 22% dels textos (és el quart enfocament en quantitat d'articles), aporta moltes paraules noves respecte al top 25 general:

CAT - TOP 25			CAT - INVISIBILITAT			CAT - LEGALITAT			CAT - POLÍTICA			CAT - PROJECTE			CAT - XENOFÒBIA		
Ordre	PARAUL	fre	Ordre	PARAUL	fre	Ordre	PARAUL	fre	Ordre	PARAUL	fre	Ordre	PARAUL	fre	Ordre	PARAUL	fre
1	menor	1112	1	menor	205	1	jove	333	1	jove	371	1	jove	416	1	menor	183
2	jove	1086	2	centre	120	2	menor	310	2	menor	361	2	any	239	2	centre	172
3	centre	824	3	jove	99	3	centre	270	3	centre	241	3	menor	230	3	jove	171
4	any	676	4	any	69	4	any	186	4	any	208	4	centre	200	4	persona	103
5	persona	352	5	persona	45	5	social	120	5	social	133	5	persona	110	5	grup	75
6	migrat	314	6	grup	38	6	situació	98	6	catalunya	121	6	migrat	108	6	racisme	73
7	catalunya	304	7	catalunya	34	7	persona	94	7	migrat	119	7	família	106	7	atac	66
8	social	280	8	protecció	32	8	catalunya	93	8	situació	113	8	treball	87	8	veïns	59
9	generalitat	277	9	família	32	9	migrat	93	9	persona	111	9	edat	84	9	migrat	57
10	situació	268	10	situació	31	10	acollida	90	10	acollida	111	10	nois	80	10	fets	51
11	acompanyat:	234	11	estranger	29	11	generalitat	89	11	generalitat	102	11	catalunya	74	11	mena	46
12	nois	234	12	nois	28	12	edat	87	12	acompanyat:	101	12	situació	73	12	acompanyat:	44
13	acollida	231	13	nens	28	13	protecció	81	13	govern	95	13	girona	69	13	any	44
14	barcelona	223	14	acompanyat:	26	14	barcelona	81	14	treball	91	14	generalitat	65	14	nois	40
15	família	214	15	generalitat	26	15	atenció	77	15	família	91	15	majoria	63	15	generalitat	40
16	edat	211	16	torredemba	25	16	dgaia	75	16	dgaia	84	16	carrer	62	16	casa	37
17	protecció	203	17	tutelats	25	17	sistema	70	17	edat	81	17	arribar	61	17	estranger	36
18	dgaia	198	18	mena	23	18	infància	69	18	atenció	75	18	social	59	18	racista	36
19	mena	181	19	casa	23	19	girona	68	19	protecció	73	19	acollida	59	19	castelldefels	36
20	atenció	180	20	social	23	20	treball	65	20	sistema	69	20	sistema	56	20	municipi	35
21	estranger	177	21	infància	23	21	carrer	58	21	infància	62	21	infants	54	21	ajuntament	35
22	treball	177	22	sistema	22	22	família	53	22	entitats	61	22	protecció	54	22	mossos	33
23	sistema	176	23	edat	21	23	govern	53	23	drets	61	23	permís	53	23	torredemba	30
24	carrer	173	24	ajuntament	21	24	majoria	51	24	girona	60	24	vida	52	24	canet	30
25	govern	168	25	vida	20	25	entitats	49	25	majoria	55	25	dgaia	52	25	odi	28

Per observar millor de quina manera es comporten els diferents enfocaments en funció de les 25 paraules més utilitzades per a cadascun d'ells, disposem de la següent gràfica (sobre els textos en català). Aquesta figura mostra la dispersió de les paraules dels enfocaments respecte a l'ordre del top 25 global.

Pel que fa a la classificació de les notícies en funció de les temàtiques que tracten (una notícia pot tenir més d'un enfocament), s'ha analitzat com es combinen els diferents enfocaments en una mateixa notícia. Així, trobem textos que tenen entre un i cinc enfocaments. El més habitual són les notícies amb dos o tres enfocaments. S'observa que es tendeix a fer una aproximació contextual de la situació, combinada amb altres enfocaments, com la política, els projectes vitals o la convivència.

ENFOCAMENTS	TOTAL	1 ENFOC.		2 ENFOCAMENTS							
CF - CONFLICTIVITAT	15%	CF	2	CF+CV	2	CX+POL	12	CV+LEG	2	IV+XE	1
CX - CONTEXT	39%	CX	12	CF+DQ	3	CX+PRO	10	CV+POL	5	IV+POL	3
CV - CONVIVÈNCIA	12%	CV	5	CF+LEG	3	CX+CV	4	CV+XE	7	IV+PRO	1
DEL - DELINQUÈNCIA	12%	DEL	3	CF+CX	1	CX+LEG	4	CV+DEL	1	LEG+XE	2
HIS - HISTÒRIES VIDA	5%	HIS	1	CF+POL	1	CX+IV	2	POL+PRO	2	LEG+POL	8
IV - INVISIBILITAT	17%	IV	3	DEL+LEG	1	CX+DEL	1	POL+XE	3	LEG+PRO	1
LEG - LEGALITAT	30%	LEG	13	PRO+XE	1						
POL - POLÍTICA	32%	POL	14								
PRO . PROJECTE VITAL	19%	PRO	2								
XE - XENOFÒBIA	22%	XF	12								

4 ENFOCAMENTS			3 ENFOCAMENTS					
CF+CV+IV+XE	1		CX+POL+PRO	6	CX+LEG+PRO	4	CV+IV+XE	2
CX+LEG+PO+PRO	2		CX+IV+LEG	2	CX+HI+PRO	3	CV+LEG+PRO	1
CX+IV+LEG+POL	2		CX+IV+POL	3	CX+HI+XE	1	CV+LEG+POL	1
			CX+LEG+XE	1	CX+IV+PRO	2	CV+LEG+XE	1
			CX+CV+PRO	2	CX+DEL+LEG	1	CF+CV+XE	6
			CX+LEG+POL	5	CX+CV+IV	1	CF+CX+XE	1
			DEL+IV+POL	1	IV+LEG+XE	1	LEG+POL+PRO	1

5 ENFOCAMENTS	
CF+CX+IV+LEG+POL	1

SECCIÓ / GÈNERE

Un estudi comparatiu entre les paraules més freqüents del corpus general (top 25 del cos del text) i les paraules més freqüents dels articles classificats per secció a la que pertanyen reflecteix que els articles de **Societat** conserven, gairebé íntegrament i amb lleugeres modificacions en l'ordre, els termes més freqüents del top 25 general. En les capçaleres en català només apareix una paraula nova en el lloc 25: "infància" (marcat en verd):

CAT - TOP 25	SOCIETAT CAT	SUCCESSOS CAT	OPINIÓ CAT	EDITORIAL CAT	POLÍTICA N CAT	POLÍTICA L CAT
1 menor 1112	1 menor 731	1 menor 89	1 menor 83	1 menor 40	1 menor 95	1 centre 37
2 jove 1086	2 jove 722	2 centre 74	2 jove 78	2 any 17	2 jove 79	2 jove 32
3 centre 824	3 centre 569	3 jove 65	3 situació 43	3 jove 17	3 centre 68	3 menor 27
4 any 676	4 any 479	4 persona 29	4 protecció 42	4 acollida 16	4 any 40	4 any 20
5 persona 352	5 catalunya 215	5 generalitat 28	5 persona 41	5 centre 16	5 catalunya 38	5 persona 13
6 migrat 314	6 migrat 200	6 any 26	6 social 38	6 cas 14	6 generalitat 31	6 generalitat 13
7 catalunya 304	7 generalitat 184	7 barcelona 24	7 família 35	7 acompanyat 14	7 migrat 25	7 roboratori 13
8 social 280	8 social 183	8 ajuntament 24	8 centre 32	8 veïns 13	8 edat 22	8 torredembar 10
9 generalitat 277	9 persona 169	9 grup 22	9 sistema 29	9 dgaia 12	9 estranger 22	9 grup 10
10 situació 268	10 situació 167	10 carrer 21	10 any 27	10 racisme 10	10 departament 21	10 social 10
11 acompanyat 234	11 acollida 162	11 mossos 20	11 treball 25	11 catalunya 10	11 atenció 20	11 protesta 8
12 nois 234	12 nois 156	12 veïns 18	12 mens 24	12 situació 9	12 acompanyat 20	12 girona 8
13 acollida 231	13 acompanyat 155	13 dgaia 16	13 vida 23	13 problema 9	13 afers social 19	13 municipi 7
14 barcelona 223	14 barcelona 153	14 noia 16	14 migrat 22	14 arribada 8	14 protecció 19	14 exmena 7
15 família 214	15 dgaia 147	15 atenció 15	15 mena 20	15 administraci 8	15 situació 19	15 nois 7
16 edat 211	16 edat 139	16 fonts 14	16 familiar 19	16 fenomen 8	16 govern 19	16 catalunya 7
17 protecció 203	17 família 133	17 mossos esq 14	17 drets 19	17 govern 8	17 barcelona 19	17 migrat 7
18 dgaia 198	18 atenció 125	18 passat 14	18 país 19	18 menes 7	18 adolescents 18	18 violència 7
19 mena 181	19 estranger 123	19 migrat 14	19 societat 18	19 arribar 7	19 acollida 18	19 tancada 7
20 atenció 180	20 protecció 121	20 nau 14	20 infants 18	20 estranger 6	20 persona 17	20 "no 7
21 estranger 177	21 mena 114	21 policia 13	21 acompanyat 17	21 generalitat 6	21 treball 17	21 tensió 6
22 treball 172	22 sistema 110	22 infància 12	22 nois 16	22 recursos 6	22 nois 15	22 denunciar 6
23 sistema 176	23 carrer 108	23 barri 12	23 acollida 16	23 canet 6	23 homrani 15	23 govern 6
24 carrer 173	24 govern 108	24 resolució 12	24 ciutat 15	24 gestió 5	24 família 15	24 ajuntament 6
25 govern 168	25 infància 107	25 acompanyat 11	25 origen 15	25 sistema 5	25 arriben 15	25 majoria 6

En les capçaleres en castellà apareixen quatre termes nous que no consten en el corpus general: "chicos", "día", "sistema" i "plaza":

ES - TOP 25	SOCIETAT ES	SUCCESSOS ES	OPINIÓ ES	EDITORIAL ES	POLÍTICA N ES	POLÍTICA L ES
1 menor 877	1 menor 368	1 menor 178	1 menor 19	1 menor 20	1 menor 49	1 menor 94
2 centro 597	2 centro 276	2 centro 102	2 jóvenes 14	2 mena 10	2 cataluña 30	2 mena 66
3 años 303	3 años 170	3 mena 57	3 derechos 14	3 centro 7	3 centro 30	3 centro 57
4 jóvenes 271	4 jóvenes 126	4 jóvenes 44	4 mena 11	4 situación 7	4 jóvenes 22	4 años 39
5 mena 259	5 niños 108	5 vecinos 43	5 niños 10	5 iglesias 6	5 acompañad 15	5 situación 39
6 extranjeros 183	6 extranjeros 95	6 policia 35	6 centro 9	6 gobierno 6	6 barcelona 15	6 españa 34
7 niños 178	7 acogida 81	7 años 31	7 años 9	7 condiciones 6	7 gobierno 14	7 extranjeros 32
8 situación 168	8 vida 77	8 edad 30	8 protección 8	8 mellilla 5	8 atención 14	8 inmigrantes 31
9 acompañad 156	9 personas 76	9 madrid 30	9 niño 8	9 ciudad 5	9 mena 13	9 personas 29
10 acogida 155	10 social 76	10 casa 29	10 solos 8	10 años 5	10 acogida 13	10 solo 28
11 españa 155	11 españa 75	11 barcelona 26	11 acogida 7	11 abusos 4	11 extranjeros 13	11 gobierno 27
12 personas 145	12 edad 72	12 robos 26	12 españa 7	12 oposición 4	12 comunidad 13	12 euros 26
13 edad 144	13 acompañad 71	13 situación 26	13 mayoría 7	13 caso 4	13 generalidad 13	13 acogida 25
14 barcelona 127	14 situación 68	14 hechos 25	14 social 7	14 investigación 4	14 protección 12	14 jóvenes 24
15 social 121	15 mena 68	15 campo 25	15 infancia 7	15 políticas 4	15 años 12	15 niños 24
16 madrid 120	16 mayoría 67	16 grupo 23	16 ciudad 6	16 acompañad 4	16 madrid 11	16 acompañad 23
17 migrantes 116	17 chicos 67	17 acompañad 23	17 todas 6	17 mejorar 4	17 recursos 11	17 país 22
18 vecinos 115	18 migrantes 65	18 personas 22	18 migrantes 6	18 entidades 4	18 fuente 11	18 andalucia 21
19 mayoría 113	19 protección 64	19 zona 21	19 barcelona 5	19 pablo 3	19 sociales 10	19 agentes 19
20 solo 111	20 trabajo 61	20 detenidos 20	20 joven 5	20 preguntas 3	20 marroquies 10	20 grupos 19
21 país 111	21 día 52	21 varios 19	21 vulnerabilidad 5	21 tutelados 3	21 bandas 9	21 ex 17
22 inmigrantes 111	22 sistema 51	22 joven 19	22 país 5	22 protección 3	22 país 9	22 problema 17
23 vida 110	23 barcelona 51	23 agentes 19	23 situación 5	23 infancia 3	23 plazas 9	23 ayudas 17
24 trabajo 107	24 plazas 50	24 lugar 19	24 odio 5	24 sexuales 3	24 resto 9	24 premiá 16
25 protección 106	25 solo 48	25 inmigrantes 18	25 solo 5	25 especialmen 3	25 hechos 9	25 policia 16

En canvi, els articles ubicats a la secció **Successos** contenen nombroses paraules noves que no estan presents en el top 25 del corpus general: “Grup”, “carrer”, “mossos”, “veïns”, “policia”, “barri”, “robos”, “hechos”, “grupo”, “detenidos”, “agentes”...

Les 25 paraules més freqüents de les peces d'**opinió** estudiades són les que ofereixen un sentit més positiu, acollidor i comprensiu. La tercera paraula més utilitzada en els articles d'opinió de les capçaleres en castellà és “derechos”. Altres paraules d'aquest top 25 són “protección”, “solos”, “acogida”, “vulnerabilidad”, “infancia”, “situación”, “centro” o “niño”. En les capçaleres en català la quarta paraula més utilitzada és “protecció”. Altres termes que apareixen són “situació”, “família”, “treball”, “acollida”, “infants”, “drets”, “vida”, “nens” o “sistema”. Els articles d'opinió, doncs, quant peces argumentatives i d'autor, tendeixen a l'anàlisi mesurat i reflexiu del fenomen migratori de menors sense acompanyament familiar lluny de l'argumentari securitari i judicial i més a prop del discurs narratiu fonamentat en els drets inherents de nens vulnerables.

Les **notícies** (56%) i les **cròniques** (15%) són els gèneres més recurrents. Pel contrari, aquells gèneres que faciliten la contextualització, la profunditat, la reflexió o la personalització no són gens habituals entre els articles estudiats. Només hi ha un 11% de reportatges i un 4% d'entrevistes. D'aquestes, tres són d'un polític, un imam i un educador. La resta d'entrevistes són de joves tutelats o extutelats i gairebé la meitat són noies.

TITULARS

Els titulars són el principal element d'una informació. La seva funció és essencial: cridar l'atenció del lector i expressar el més rellevant d'aquesta informació. Deixant de banda els aspectes merament lingüístics, sintàctics o configuratius, molts dels titulars analitzats en aquest estudi es podrien catalogar com a titulars de caire apel·latiu per la seva intencionalitat específica de cridar l'atenció del lector amb un terme, *per se*, controvertit o, si més no, amb una forta càrrega ideològica en funció tant del mitjà com del receptor de la informació.

MENA als titulars

De les 323 notícies analitzades, s'observa que n'hi ha 84 que contenen l'acrònim mena, MENA o "menes" entre les paraules que conformen el titular. Un 25,9% de les notícies analitzades, doncs, opten per destacar el terme MENA, mena, menas o menes en el titular, tot i que la intencionalitat, el sentit i la connotació varien segons el biaix ideològic del mitjà. No s'observen massa diferències quantitatives, però, en l'ús de l'acrònim entre mitjans de ventall ideològic diferent –conservadors o progressistes–, però sí un acusat sentit connotatiu entre els mitjans més conservadors.

- "Un jutge investiga un responsable de la piscina de la Casa de Campo de Madrid per tracte discriminatori a 'menes'"
(elPeriódico, 02-07-20)
- "L'arribada de 'menes' es redueix a la meitat aquest estiu"
(ARA, 13-11-20)

En aquests titulars, la presència del terme "menes" no comporta una càrrega pejorativa. El primer és merament descriptiu i el segon matisa el ja massa conegut "efecte allau".

- "Sánchez da 16.400.000 € a los MENAS"
(Voces del pueblo, 01-12-20)
- "Hay 2.000 'menas' bajo sospecha de ser mayores de edad en Canarias"
(okDiario, 09-02-21)
- "L'impacte dels 'menas' a la inseguretat ciutadana"
(e-notícies, 04-06-19)
- "Tres exmenas en el top ten dels delinqüents més detinguts"
(e-notícies, 26-08-19)
- "Cuatro agentes heridos y dos 'menas' detenidos tras una operación en un centro de menores"
(vozpópuli, 03-12-20)

En aquests enunciats, pel contrari, la intencionalitat és manifesta. El primer titular entra clarament en la categoria de les *fake news* o, si més no, de la tergiversació. El segon és especulatiu i l'elevada xifra –"2.000 menas"– pretén posar en qüestió el dret jurídic que correspon als menors migrats sense acompanyament en "sospitar", per extensió, de la seva condició de minoria d'edat. Els dos següents

són clarament valoratius amb la intenció evident de provocar l'associació entre menors migrats i delinqüència. En el darrer titular, els protagonistes principals del subjecte de la frase són “cuatro agentes heridos” i els secundaris, “dos menas detenidos”; la seva lectura evoca violència desfermada, corroborada, a més, amb el terme bèl·lic d’“operación” realitzada en un centre d’acollida.

Terminologia bèl·lica i militar

La utilització de terminologia bèl·lica i militar és freqüent en els titulars dels corpus de l'estudi. I en aquesta ocasió, tampoc hi ha massa diferències entre les diferents capçaleres, segons el seu biaix ideològic. Però sí cal destacar la intencionalitat pejorativa i d'alarma social en el seu ús per part dels mitjans conservadors.

- **“Polvorí als centres de menors tutelats per la Generalitat”**
(El Periódico, 08-01-17)
- **“La llegada de menores extranjeros no acompañados se dispara en la Comunidad de Madrid”**
(El Mundo, 08-02-17)
- **“Els ferits en la revenja encara són a l'hospital”**
(El Punt Avui 23-03-17)
- **“El asedio policial en la Casa de Campo traslada los delitos: cuatro robos por el 'mataléon' en Campamento y Aluche y dos hospitalizadas”**
(El Mundo, 18-11-20)
- **“Es disparan les agressions als centres de menors”**
(El País, 31-01-18)
- **“Rebelión de padres en un instituto por los Menas”**
(La Razón, 27-11-18)
- **“Los ‘menas’ toman Barcelona navaja en mano convirtiendo la ciudad en un polvorín de inseguridad”**
(okDiario 18-08-19)
- **“Un grupo de 30 jóvenes asalta con palos y piedras el centro de menores de Hortaleza en Madrid”**
(okDiario 29-10-19)
- **“El centro de menores de Hortaleza, un polvorín durante el coronavirus”**
(La Razón, 07-11-20)
- **“Batalla campal en Lérida: menas atacan con palos y cuchillos en el centro de la ciudad”**
(Mediterráneo Digital, 12-11-20)
- **“Abortan una batalla campal entre 20 jóvenes en el barrio Universitat de Lleida”**
(Segre, 12-11-20)

És interessant destacar els dos darrers titulars del mateix dia que tracten sobre un mateix esdeveniment, però amb resultats contradictoris: una mateixa batalla campal, però una “abortada” i l'altra consumada.

Les metàfores bèl·liques com “polvorí”, “batalla campal”, “revenja”, “asedio”, “asalto”, “se disparan”, “rebelión” i altre terminologia de caire marcial consolida en l'imaginari col·lectiu la sensació d'indefensió, caos i inseguretat. Al capdavant, la seguretat és percebuda com una qüestió de

supervivència i apel·lar a la securització del fenomen dels menors migrants –tot bandejant els seus drets inherents- és la resposta defensiva davant d’una suposada amenaça.

Identificació: la religió

Cal destacar que de tots els 323 titulars examinats només un incorpora l’element religiós, tot i ser aquest concepte un dels que més determina i fixa el discurs narratiu de l’alteritat, el “nosaltres” i els “altres” en el cas d’altres col·lectius:

- “La no integració de los menores musulmanes de los centros es una bomba de relojería”
(Ideal, 31-08-17)

L’alteritat: “ells” vs. “nosaltres”

Tot i així, l’**alteritat** –l’“altre” davant del “nosaltres”- queda reflectida en la utilització de termes, conceptes i referències –pastera, estranger, repatriació, tutelats, problema...- que aguditzen i emfasitzen la dicotomia. D’altra banda, la violència dels menors migrats sense referents familiars és un dels tòpics més consolidats en l’imaginari popular. Hi ha, a més, les referències de l’origen nacional, tot i les constants recomanacions contemplades en els Llibres d’Estil i els Codis Deontològics d’evitar aquesta dada, si no és totalment imprescindible. La referència a l’origen ètnic o geogràfic tendeix a reforçar els estereotips negatius.

- “Crecen por toda España las peligrosas bandas de Tcharmile, las bandas juveniles marroquíes”
(Radiocadena, 28-12-20)
- “Un mena agrade al vigilante en Barcelona que frustró el robo de 3 magrebíes a un turista”
(okDiario, 04-07-19)
- “Oleada de inmigrantes en Andalucía: la Guardia Civil rescata a 47 magrebíes en Almería”
(okDiario, 20-05-20)
- “La Generalidad prepara un Plan de “acogida de marroquíes” y resto de magrebíes a Cataluña”
(las voces del pueblo, 03-09-17)
- “Una ONG marroquina demana la “repatriació immediata” dels menas”
(e-notícies, 13-03-19)
- “Sigue la oleada de robos de menas y jóvenes en el Maresme”
(La Razón, 28-09-20)

Pel contrari, termes com “treball”, “trabajo” o “integració” no abunden massa entre els titulars estudiats. De fet, la paraula “treball” només apareix en cinc dels titulars (1,9%) i entre els mitjans que opten pel terme es troben alguns dels mitjans que fan bandera de la diversitat cultural.

- “La importància del treball amb famílies dels infants i adolescents emigrats sols”
(Social.cat, 10-03-21)
- “La majoria dels 'menes' volen estudiar i treballar, però no poden”
(elPeriódico, 05-05-19)
- “Joves migrats sense referents familiars demanen més facilitats per poder treballar i estudiar”

- (Reusdigital, 19-02-19)
- **“Els joves tancats a la UdG demanen permís de treball”**
(El Punt Avui, 04-03-20)
- **“Més d'una vintena de joves migrats es tanquen a la Universitat de Girona per reclamar pa, sostre, papers i treball”**
(La Directa, 03-03-20)
- **“Els joves migrants que treballen al camp durant la pandèmia obtindran un permís de residència i feina de dos anys”**
(Social.cat, 27-05-20)

El recurs al tòpic del binomi violència-delinquència

La relació de la **delinquència** amb el terme “mena” és una clàssica associació que consolida l'estereotip dels menors migrats com a delinqüents. Dels trenta titulars que contenen els termes “delicte”, “delinquència”, “delito”, “robo”, “policia” o “mossos”, vuit pertanyen al diari El Mundo.

- **“Aumenta la delincuencia de 'menas' en Madrid: ya son tres de cada cuatro menores detenidos”**
(El Mundo, 12-06-20)
- **“El asedio policial en la Casa de Campo traslada los delitos: cuatro robos por el 'mataléon' en Campamento y Aluche y dos hospitalizadas”**
(El Mundo, 18-11-20)
- **“Un centro de 'menas' de Madrid desde dentro: ensayos para robar por el 'mataléon' y ocultación de delitos a la Policía”**
(El Mundo, 19-10-19)
- **“Una juez encierra seis meses a tres 'menas' por sus reiterados delitos y el incumplimiento de normas”**
(El Mundo, 15-10-20)
- **“Grupos de menas impulsan la subida del 200% de los atracos en el centro”**
(ABC, 04-01-20)
- **“Un 18% dels ‘menes’ que han arribat a Catalunya han delinquit”**
(Ara, 03-05-19)
- **“El 18% dels 'menes' cauen en la delinquència, segons els Mossos”**
(El Periódico, 03-05-19)

Els termes “centres de menors”, “centres d'acollida”, “centres de joves migrants” i fórmules similars ocupen un espai rellevant en els titulars analitzats: el 17% dels titulars contenen algun d'aquests termes. Però cal destacar l'elevada connotació negativa d'aquests titulars: dels 53 titulars que contenen “centres de menors” i variants, 42 d'ells estan associats a “baralla”, “agressions”, “concentració”, “robatori”, “violència”, “puñetazos”, “seguretat”, “cierre”...

- **“Alerta por sospechas de tuberculosis en dos centros de menores**
(Diario de Córdoba”, 26-12-17)
- **“Ataquen un centre de menors a Torredembarra i dos residents en resulten ferits”**
(Públic, 19-02-21)
- **“Dos ferits lleus en una baralla davant un centre de menors no acompanyats a Calella”**

- (Ara, 06-07-19)
- **“Es disparen les agressions als centres de menors”**
(El País, 31-01-18)
 - **“Investigan el incendio en el centro de acogida de menores no acompañados en Melilla provocado con productos inflamables”**
(El Mundo 28-02-21).
 - **“Semana de violencia en el centro de menores de Hortaleza”**
(El Mundo, 22-04-19).
 - **“Uns 25 encaputxats assalten un centre de menors estrangers no acompanyats a Castelldefels”**
(El Punt Avui, 11-03-19).

El contrapunt el marquen aquests dos únics titulars que ofereixen una connotació positiva dels centres de menors.

- **“El Govern destinarà 14,5 milions d'euros als municipis que tenen centres per joves migrants sols”**
(Social.cat 27-08-19).
- **“Tres menors interns en un centre de Lleida guanyen un concurs d'escriptura explicant el seu periple del Marroc a Catalunya”**
(La Mañana, 01-01-19).

Freqüència de termes en els titulars (Term Frequency)

Hi ha capçaleres que fan un ús recurrent del terme “mena” en els titulars. A destacar e-notícies, que de les deu notícies estudiades, nou contenen la paraula “mena” en el titular i okDiario, que de dotze notes, nou l'incorporen. També a ABC, ARA, El Mundo i La Razón apareix l'acrònim amb més o menys profusió. En canvi, La Directa, Nació Digital, Público, rac1, Social.cat i vilaweb opten per no incorporar “mena” als titulars.

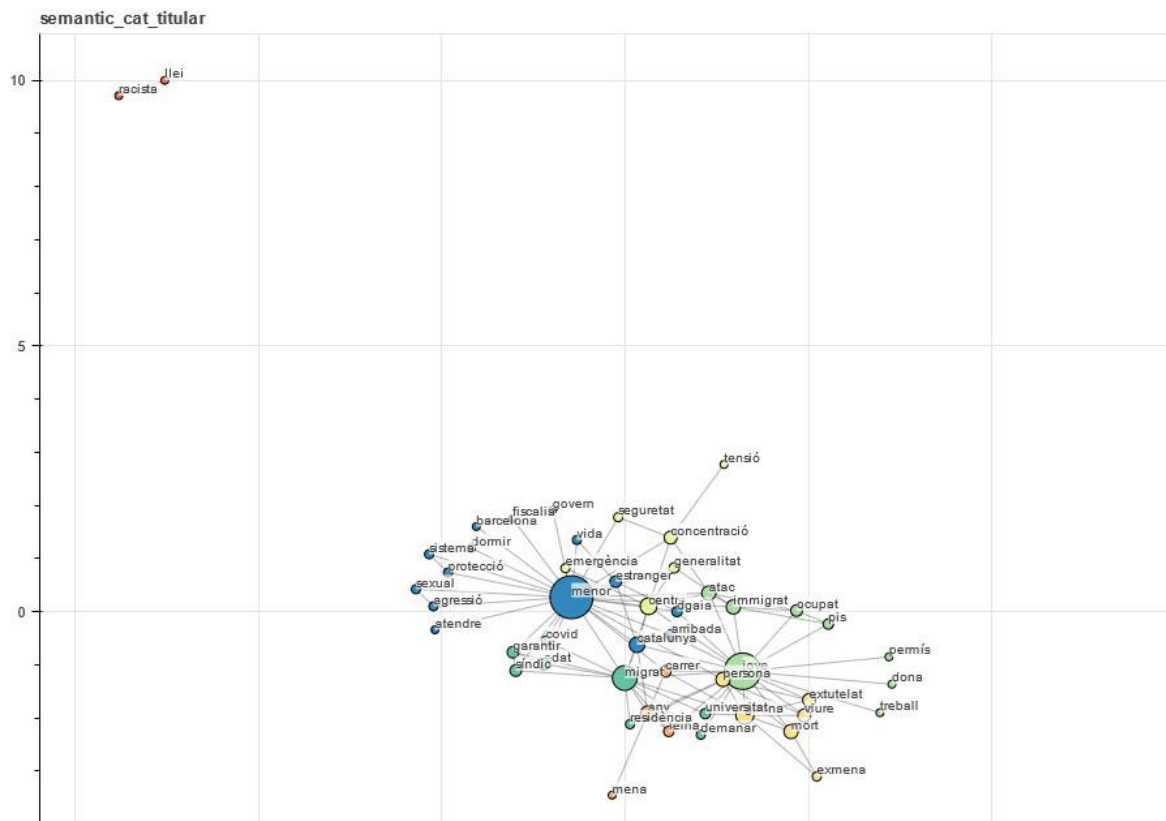
Tot i que hi ha similituds entre les primeres paraules més freqüents sorgides del corpus general (cos del text) i les dels titulars –“menors”, “joves”, “centre”, “immigrants”, “mena”...- cal destacar l'aparició en l'estudi dels termes més freqüents (top 25) que conformen els titulars de paraules que no apareixen en el corpus general. Així, en les capçaleres en castellà trobem termes com “odio”, “bandas”, “detenidos” o “delitos” que no apareixen en el top 25 del corpus general; i en els mitjans en català trobem “atac”, “concentració” o “arriben”. La mateixa naturalesa i característiques del titular –condensar la informació i fixar l'atenció del lector- juntament amb les habituals rutines professionals podrien ser la raó de l'ús d'aquests termes fortament connotatius.

Representació en núvol de les paraules més utilitzades en castellà:

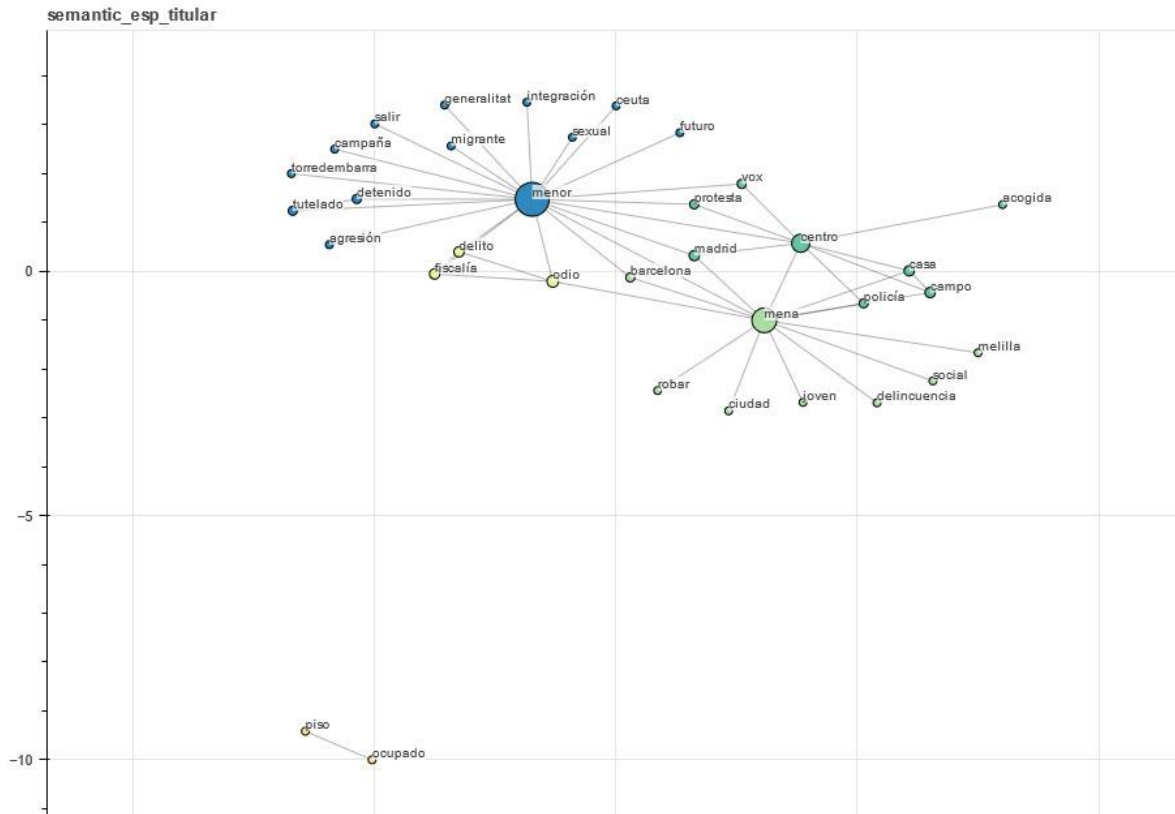
Tot i que la paraula “menor” és la més freqüent, els termes “jove” i “jóvenes” tenen un pes molt més significatiu que els termes “nens” i “niños”. Hi ha una tendència a ubicar als menors en un univers proper a la majoria d’edat i allunyar-los de la infància.

Les paraules “inmigrantes”, “migrantes”, “extranjeros” i “migrat”, “inmigrat”, “estranger” estan entre les vuit paraules més freqüents dels titulars. Els bigrames “menor-inmigrante”, “menor-migrante”, “jóvenes-migrantes”, “menor-estranger” i “menor-immigrants” també ocupen els primers llocs. Termes tots ells que representen la quintaessència de l’alteritat, dels “nosaltres” i els “ells”.

Les relacions entre les paraules en els titulars: mapes semàntics

El mapa semàntic dels titulars en català mostra dos clusters (“menor” i “jove”) interconnectats entre sí i a través dels termes “migrat”, “catalunya”, “arribada”, “centre”, “dgaia”, “atac” i “immigrat”. S’observa els nòduls “mena” i “exmena” a la perifèria d’aquest esquema. Lluny, i desconnectats, d’aquest nucli apareixen dos nòduls que només mostren vinculació entre sí: “lleï” i “racista”.

El mapa semàntic del corpus en castellà presenta també un nucli principal dividit en tres clusters: “menor” (amb 21 connexions), “mena” (amb 14) i “centro” (amb 9). Prop del nucli “menor” s’observa un triangle format per “delito”, “odio” i “fiscalía”. Les ciutats “madrid” i “barcelona” se situen al bell mig entre “menor” i “mena”.

Finalment, un nou nucli separat del principal conté l’associació “piso” – “ocupado”.

ANÀLISI DE LA IMATGE

S'han seleccionat 90 fotografies extremes dels articles que conformen la base de dades de l'estudi. Amb aquestes imatges s'ha confeccionat una altra base de dades específica amb determinades categories: Data, mitjà, enquadrament, context, àmbit físic, font, situació en la que es troba el jove, actualitat de la foto, connotació, presència de la policia, tipologia i peu de foto.

Eduardo Navarro

Aparició dels menors a les fotos. Com se'ls mostra?

De les 90 fotografies seleccionades, en el 40% no apareix cap jove ni menor.

Què fa	%
activisme	18,5%
Carrer / entorns urbans	37,1%
centre acollida /cases tutelades	16,6%
Detingut	16,6%
Estudiar / treballar	11,2%
Total fotos amb menor	100%
Total fotos on no apareix cap menor	40%
Total fotos amb aparició de menors	60%

Quan sí apareixen joves o menors a les fotografies, **en el 37,1% dels casos estan al carrer, places o entorns urbans**; en el 16,6% els joves apareixen detinguts o interpel·lats per la policia; en el 18,5% dels casos, en tasques d'activisme, manifestacions reivindicant els drets dels menors migrats o llegint comunicats; en el 16,6%, a l'interior de cases tutelades o centres d'acollida; i només en el 11,2% de les fotografies els joves i menors són captats estudiant o treballant.

Fonts

Arxiu

Arxiu

Font	%
Agència	25,6%
Arxiu	36,6%
Fotògraf	37,8%
TOTAL	100%

Hi ha una tendència a l'abús de la foto d'arxiu. **El 36,6% de les imatges són fotos d'arxiu**, mentre que el 25,6% són d'agència i el 37,8% apareixen signades per un fotògraf.

Utilitat	%
Actualitat	50%
Foto de recurs	50%
TOTAL	100%

També s'aprecia una utilització abusiva de la fotografia de recurs: **en el 50% dels casos la fotografia no és fidel al text de la notícia** i s'opta per una imatge aproximativa a la temàtica en qüestió, mentre que en l'altre 50% de les fotos sí reflecteix els esdeveniments narrats en el cos de la notícia.

EFE

Enquadraments

Enquadrament	%
Pla General / Panoràmica	46,6%
Pla Mig	33,4%
Primer Pla	12,3%
Altres	7,7%
TOTAL	100%

Quant als enquadraments, **en el 46,6% de les fotos s'opta pel pla general**, on es dona rellevància al context; en el 33,4%, són pla mig; només hi ha un 12,3% d'enfocaments en primer pla, més intimista i personal.

Entorn físic i entorn humà

Entorn	%
Espais oberts	54,5%
Centres acollida (interior/exterior)	24,5%
Pasteres / camions	7%
Dependències administració /feina	14%
TOTAL	100%

Pel que fa a l'entorn físic o l'àmbit on s'han efectuat les fotografies **predominen les imatges captades en carrers, places i espais oberts, amb el 54,5%**; en el 24,5% dels casos, es tracta de fotografies dels exteriors o a l'interior dels centres d'acollida; hi ha un 7% d'imatges de pasteres o camions en els que viatgen els joves. La resta de fotografies, el 14%, s'han efectuat a dependències d'ajuntaments, al Parlament i als llocs de feina dels joves que treballen.

En relació a l'entorn humà, cal destacar que **el 50% de fotografies són imatges de grup**, on preval la percepció gregària i despersonalitzada; en el 19%, són persones o rostres de persones i hi ha un 8% de multituds.

GERMÁN CABALLERO

L'enquadrament del menor

Drets del menor	%
Frontal / Rostres	43%
Esquena	40%
Ocult	2%
Pixelat	15%
TOTAL	100%

Quant als drets dels menors a l'honor i a la seva intimitat, cal destacar que quan es tracta d'imatges de rostres o primers plans de menors apareixen d'esquenes o pixelats quan s'aprecia la cara. **El 57% de les fotografies on apareixen joves migrants respon a aquesta característica.** En l'altra 43% apareixen frontalment i amb els rostres visibles, però es tracta sempre de joves majors d'edat.

Presència policial

Arxiu

La policia (mossos, policia nacional, guàrdia urbana, policia local o vehicles policials) està **present en el 17% de les fotografies seleccionades.**

Títol	%
No	83%
Sí	17%
TOTAL	100%

Les connotacions de la imatge

En el 49% dels casos, les imatges tenen connotacions negatives: grups de joves pel carrer o al metro, campaments, grups de menors d'esquenes, vehicles policials o policies, multituds davant de centres d'acollida, conflictes amb veïns... D'altra banda, un 30% de les imatges tenen una connotació positiva (menors a la seva casa, estudiant o treballant, manifestacions en suport dels menors...) i el 21% restant es poden considerar neutres.

Arxiu

Aquesta fotografia publicada per okDiario (28-12-20) és un bon exemple del poder de la imatge com a transmissor d'estereotips i la consolidació de clixés que associen els menors migrats amb la delinqüència: foto de grup –una banda- amb vestimentes negres, gairebé uniformes militars, encaputxats i el rostre cobert i, a més, pixelat per l'editor, i amb actitud provocadora. El titular de la notícia –clarament valoratiu- és: “Detectados nuevos grupos violentos de ex MENAS que se disputan territorios con bandas latinas”.

Els drets del menor

El dret a l'honor i la intimitat del menor és inqüestionable. Els recursos utilitzats habitualment pels fotògrafs o els editors gràfics són l'enfocament d'esquenes i el pixelat quan els protagonistes són menors d'edat. Però la interpretació semiològica de aquestes fórmules per preservar la intimitat dels menors no sempre ofereix lectures positives. Les imatges d'esquena denoten distanciament, llunyania, desconfiança... L'anonimat de l'esquena pressuposa una barrera que, fins i tot, pot despertar temor. El pixelat dels rostres també sol tenir connotacions negatives en la seva percepció.

(TAREK ANANOU)

El pixelat del rostre del menor es complementa amb el peu de foto de la fotografia apareguda al diari El Mundo (02-04-17). Un peu de foto clarament valoratiu: "Los niños del pegamento en el hangar abandonado junto al puerto donde se refugian y son abusados por un adulto".

Hi ha un abús en el recurs a la utilització de fotos d'arxiu, gairebé un 37%. A la base de dades elaborada amb les 90 fotografies seleccionades, aquesta foto ha estat publicada en tres ocasions per dos mitjans diferents.

- e-notícies 04-06-19 amb el titular "L'impacte dels 'menas' a la inseguretad ciutadana"
- e-notícies 17-04-19 amb el text següent: "Alberto Fernández, president del Grup Popular a l'Ajuntament de Barcelona, ha reclamat "repatriar els mena (menors estrangers no acompanyats), menors marroquins i algerians en situació irregular, molts dels quals (80% aproximadament) acaben en circuits delictius i deterioren la convivència als barris".
- CCMA 18-11-18 amb el peu de foto: "Un 82% de menors estrangers desemparats no han entrat mai en contacte amb la delinqüència".

Cal destacar la contradicció entre la informació declarativa de la segona capçalera i el peu de foto del darrer mitjà.

Imatge d'EFE, publicada per Las voces del pueblo, 3/09/2017

En aquest cas, s'ha pixelat la cara de la mosso d'esquadra del primer terme. Darrere seu també hi ha 3 cares pixelades de manifestants (els que porten la pancarta "Soy musulmán, no terrorista"). Curiosament el títol de la notícia és "La Generalidad prepara un Plan de "acogida de marroquíes" y resto de "magrebíes a Cataluña". El primer paràgraf de la notícia comença així:

Pese a que de los 12 terroristas islamistas de los atentados de Cataluña de este verano hasta 11 eran marroquíes, el Gobierno catalán, a tan solo dos semanas de la masacre islamista en Las ramblas de Barcelona, en Cambrils (Tarragona) y chalet de Alcanar (Tarragona) ha decidido continuar con su proyecto de integración de los llamados «Nuevos Catalanes» (Els Nous Catalans).

Activitats dels joves

Arxiu

Quan els joves apareixen a les imatges en tasques d'activisme, en manifestacions reivindicant els drets dels menors migrats o llegint comunicats (en el 18,5% dels casos), **en la gran majoria d'aquestes imatges la protagonista és una jove migrant.**

COMENTARIS DELS LECTORS

El 39% de les notícies no tenen comentaris dels lectors. D'aquells textos que sí que contenen comentaris, el 62% són comentaris negatius; el 18% es podrien considerar comentaris neutres; i el 20% són comentaris positius. Les capçaleres que contenen el major nombre de comentaris negatius són ABC, El Mundo, e-notícies, okDiario i elPeriódico. Pel contrari, els mitjans que acumulen més comentaris positius són elDiario.es, social.cat i Ara. A destacar la virulència explícita dels comentaris negatius dels lectors i la narrativa obertament xenòfoba que sense cap mena de filtre –com passa a les xarxes socials com twitter– es troba en no pocs comentaris d'aquest apartat.

LES XARXES SOCIALS

Una reflexió sobre el poder dels missatges

A grans trets, l'univers comunicatiu actual està format per dos grans grups d'actors: els mitjans de comunicació (entesos com a estructures organitzades i dedicades majoritàriament al negoci de la comunicació) i les xarxes socials (entesos com a canals de comunicació). S'ha fet nombrosos debats i estudis sobre quin d'aquests grans blocs genera més confiança: els mitjans tradicionals que capitalitzen una credibilitat tradicional? O bé les recomanacions d'amistats i/o familiars rebudes a través de les xarxes?

Els mitjans de comunicació audiovisuals, que conformen tradicionalment de forma majoritària i massiva l'opinió pública, fan recaure bona part de la programació dedicada a l'anàlisi de l'actualitat en espais de tertúlia. S'ha creat un *star system* de tertulians que participen de forma fixa en diversos mitjans i són capaços d'analitzar tots els temes de l'agenda diària. Per al programa o mitjà, mantenir un grup estable d'opinadors i opinadores és més fàcil que aconseguir tertulians *ad hoc* per a cada tema. Com que els tertulians no poden ser experts en tots els temes, en segons quines qüestions les seves anàlisis esdevenen superficials, sense abastar la totalitat de les seves derivades. D'altra banda, el ritme àgil d'aquests tipus de programes tampoc no afavoreix les digressions contextualitzadores.

Tot plegat provoca que les opinions/valoracions/anàlisis emeses no s'arribin a tractar sempre en profunditat, de manera que l'audiència pot arribar a la conclusió que també és capaç de formular les mateixes opinions que els "tertulians de referència". A la vegada, es reforça aquesta idea quan es proposa un hashtag amb l'objectiu que el públic hi participi amb els seus punts de vista. Aquesta "democratització de l'opinió" és molt positiva, però també hem de ser conscients que comporta alguns riscos, com la banalització i simplificació dels missatges emesos. Com veurem a continuació, els hashtags tenen una alta càrrega ideològica; per tant, cal que els mitjans audiovisuals facin propostes meditades i responsables dels hashtags que proposen.

Twitter s'aprofita d'aquesta necessitat de ser escoltat, de fer pública la pròpia opinió. I posa la tecnologia per fer realitat aquest anhel... però amb limitació de caràcters. De manera que la societat actual, d'una banda, ha comprès que tothom és capaç de tenir opinió sobre qualsevol tema i, de l'altra, s'ha convençut que les idees es poden exposar amb un tuit. En tot aquest procés, la màxima perjudicada ha estat l'argumentació.

Les narratives a les xarxes socials

Cada xarxa social té els seus propis codis: llenguatge, format, comportament i perfil d'usuari. Com era d'esperar, els missatges (to, contingut, enllaços) varien en funció de cada xarxa.

La limitació de caràcters tan característica de **Twitter** provoca la simplificació dels arguments, de manera que els missatges perden tot tipus de matisos i context. En general, els comentaris publicats són opinions molt planes, molt maniqueïstes.

Hem analitzat els missatges difosos a twitter entre el desembre de 2016 i febrer de 2021. En total són prop de mig miler, de 306 perfils diferents.

Metodologia

Identificació i seguiment de les següents etiquetes:

- #MENA / #MENAS
- #STOPMENAS
- #TXARMILS / #TCHARMIL
- #JOVESMIGRATSSOLS
- #ACOLLIDAJOVESMIGRATS

Però hi ha un univers de hashtags relacionats amb el col·lectiu de joves migrats sense referents familiars. Els més utilitzats:

- #StopInmigracion
- #StopInmigracionllegal
- #NoMasMenas
- #fueramenas
- #NoSonNuestrosNiños

També hem detectat una sèrie de hashtags que els perfils més ultres aprofiten per subratllar un missatge polític excloent i xenòfob:

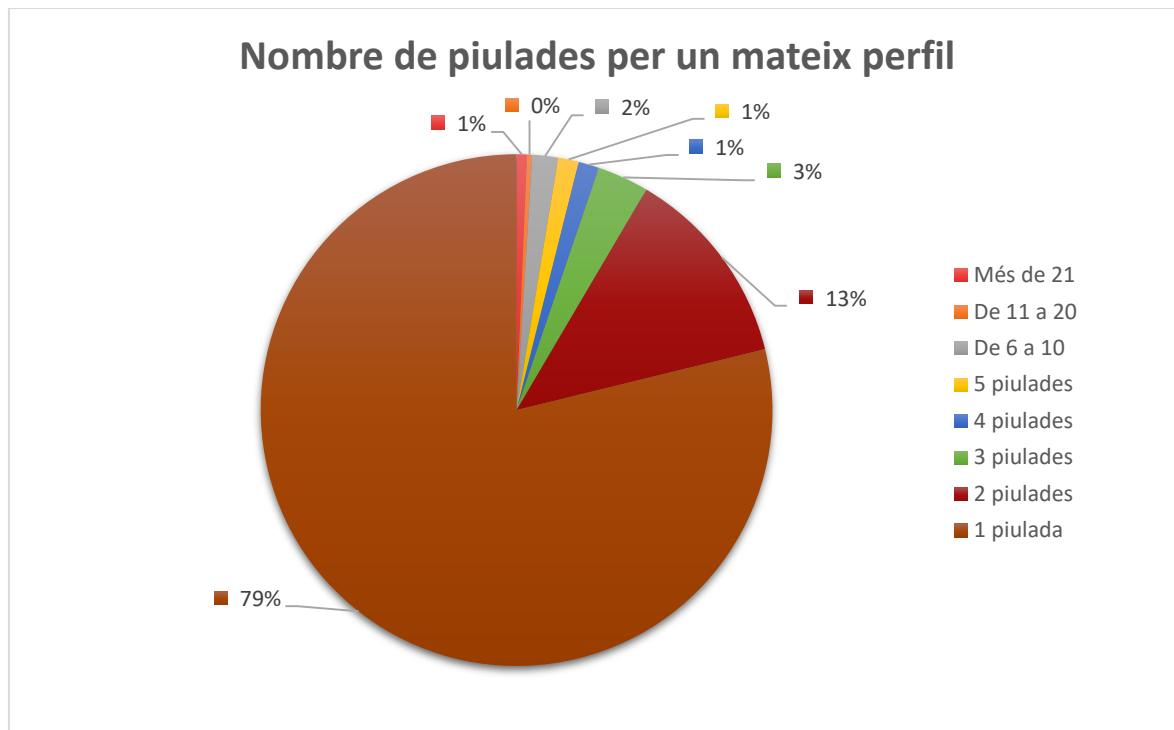
- #StopInvasion
- #FronterasSeguras
- #estonohayquienloaguante
- #BastaYa
- #StopNinis
- #StopOkupas
- #AntifaTerroristas
- #AlertaAnticomunista
- #VivaEspaña
- #GobiernoDeLaRuina
- #SoloQuedaVox

El comportament dels perfils a twitter

Pel que fa a la distribució de piulades per usuari durant el període analitzat, **el 79% són fetes per perfils que només han piulat una vegada** sobre el tema dels menors sense referents. El 13% de perfils han fet dues úniques piulades. El 3% de perfils (una total de 10 usuaris) han fet 3 piulades. Hi ha hagut 4 perfils que han piulat 4 vegades i 4 perfils més que han piulat 5 vegades durant aquest

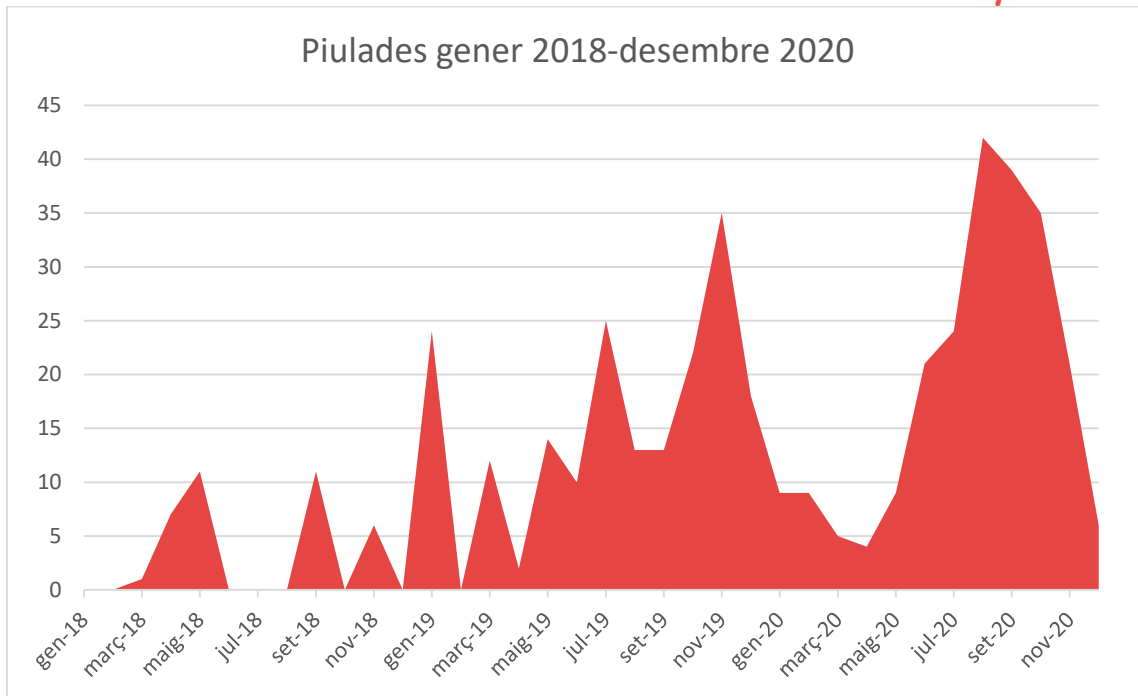
període de temps. Un total de 5 perfils han fet entre 6 i 10 tuits, mentre que un únic perfil ha piulat 13 vegades. Finalment, 2 perfils han difós 21 i 22 missatges respectivament.

El perfil més actiu –d’un tuitaire amb pseudònim– és altament contrari al col·lectiu. Va començar a piular sobre els joves migrats al setembre de 2020. El segon usuari en volum de tuits és el perfil oficial del departament d’afers socials. Aquest perfil havia començat a fer piulades –sempre en positiu– sis mesos abans.

Aquesta distribució demostra la poca fidelitat dels usuaris sobre el tema, tot i que hi ha un nucli (molt petit) d’usuaris recurrents i fortament motivats, tant en positiu com en negatiu.

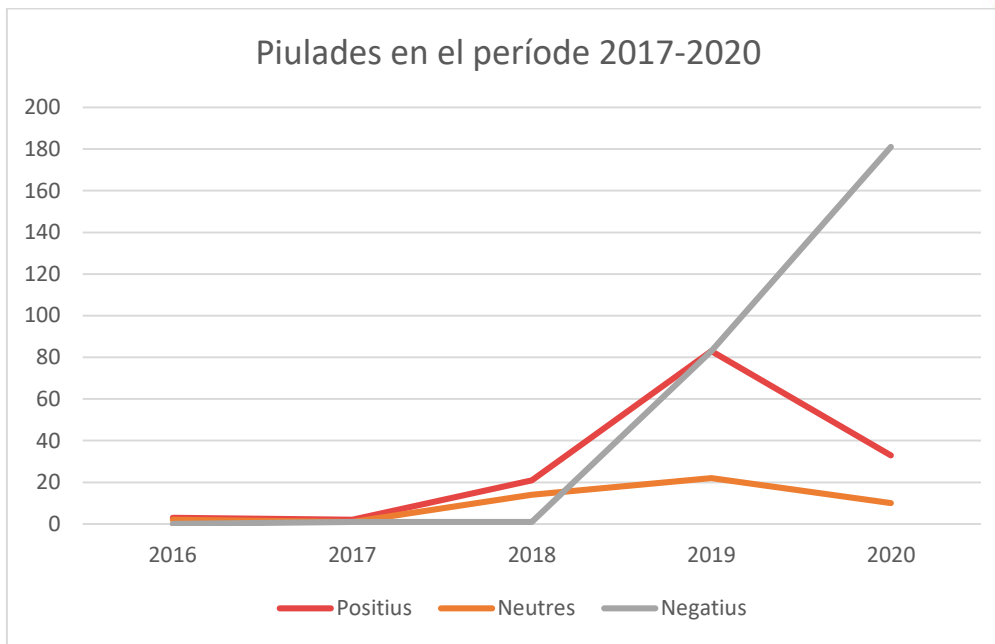
Si fem un recompte de piulades des del gener de 2018, detectem un increment continu a partir del 2019. Ara bé: a principis d’aquell any, trobem més missatges a favor que en contra: al primer trimestre només hi ha 5 piulades en contra, per 23 a favor. En canvi, a l’últim trimestre del 2018 hi ha un total de 42 missatges en contra i 23 a favor.

En part, cal llegir aquest augment de piulades en clau política: el desembre de 2018, amb un discurs xenòfob, VOX va aconseguir entrar per primer cop a la Junta d'Andalusia amb 12 diputats. A les eleccions generals del 28 d'abril de 2019, el partit va obtenir 24 escons al Congrés. De fet, les primeres piulades amb el hashtag #mena relacionades amb el partit són de l'agost de 2019. El to despectiu i obertament racista dels seus líders va contribuir a "normalitzar" un relat excoent, que ha anat agafant cada vegada més força. De gener a maig de 2020, tenim una mitjana de 7,2 piulades al mes. En canvi, de juny a novembre la mitjana arriba a 30,3 piulades mensuals, reprenent la tendència a l'alça de la segona meitat de l'any anterior (que s'havia situat en 19,43 piulades al mes). La vall dels primers mesos de 2020 s'explica segurament per la irrupció de la pandèmia, que va monopolitzar durant una llarga temporada tota l'agenda setting.

El sentit de les piulades

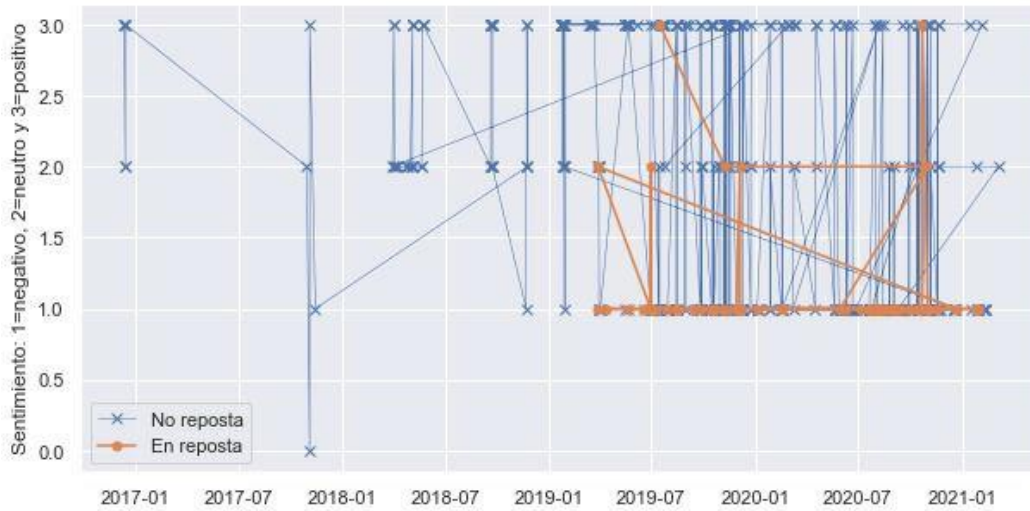
Observem un augment de piulades en sentit negatiu a partir de maig de 2018, que es va incrementant des de finals d'aquell any:

Efectivament, al 2020 la majoria de piulades tenen un caire negatiu, amb hashtags molt excloents.

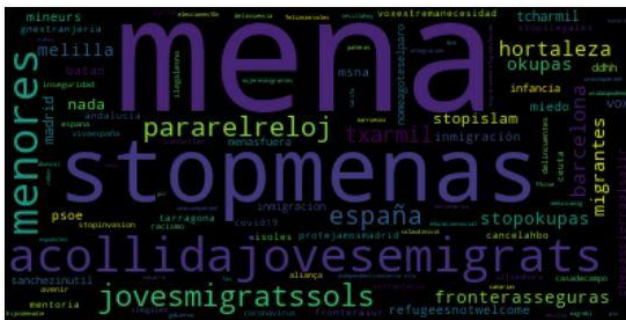
Pel que fa als hashtags associats a missatges positius, en destaquem dos: #AcollidaJovesEmigrats i #JovesMigratsSols. Ambdós apareixen el gener de 2019 i durant aquell mes conviuen amb l'etiqueta #mena. No obstant, a partir d'aleshores quan una piulada està etiquetada amb #AcollidaJovesEmigrats i/o #JovesMigratsSols, el hashtag #mena desapareix.

Si ens fixem en l'origen de les piulades (si són originals o es produeixen com a resposta a una altra piulada), podem observar que la gran majoria de respostes s'expressen en un to negatiu. En canvi, les piulades que no són resposta a una anterior es distribueixen molt més uniformement en l'escala negatiu-neutre-positiu:

Etiquetes a twitter: les més usades i el mapa semàntic

Un cop d'ull ràpid al núvol d'etiquetes ens mostra que els dos hashtags més utilitzats són #menas i #stopmenas:

La següent taula ofereix les 25 etiquetes més utilitzades durant el període:

Ordre	Etiqueta	Quantitat
1	#menas	307
2	#stopmenas	92
3	#acollidajovese migrants	31
4	#menores	27
5	#jovese migrants	24
6	#pararelreloj	20
7	#espanya	18
8	#mena	11
9	#hortaleza	11
10	#barcelona	11

11	#migrantes	10
12	#melilla	9
13	#okupas	9
14	#fronterasseguras	9
15	#stopokupas	9
16	#nada	8
17	#txarmils	8
18	#stopislam	8
19	#vox	7
20	#madrid	7
21	#tcharmil	7
22	#msna	6
23	#mineurs	6
24	#psoe	6
25	#inmigración	6

Pel que fa al **mapa semàntic dels hashtags**, observem un primer cluster amb el nucli “menas” unit –a través del nòdul “mena”– a una petita constel·lació formada pels termes “acollidajovesmigrats” i “jovesmigratsols” amb uns pocs satèl·lits (“aliança”, “avenir”, “mentoria” i “conseller”). Aquesta desviació de sis nòduls relacionats, tots ells en català i amb connotació positiva, respon a una campanya institucional iniciada el 2019.

Sense connexions rellevants, trobem un segon cluster format al voltant de l’etiqueta #stopmenas, que agrupa part dels nòduls associats als missatges de twitter més bel·ligerants:

#stopmenas

Es tracta d'un hashtag negatiu i despectiu de per sí i, per tant, totes les paraules relacionades segueixen aquesta tendència.

Reflecteix al 100% el menyspreu i l'odi d'aquests usuaris cap els menors als quals culpabilitzen de fer trontollar la seva seguretat i el seu benestar. Una part important en responsabilitza els governs i els polítics, sobretot a Pedro Sánchez i Pablo Iglesias, i els demana «tancar fronteres» i fer-los fora. Mostren zero empatia amb la situació dels joves.

A nivell territorial estatal, Madrid és la comunitat que més missatges despectius genera amb hashtags com «protejamosmadrid». En canvi Andalusia, una de les comunitats amb més acollida de menors, no surt reflectida en el camp semàntic dels hashtags amb cap nòdul específic.

D'altra banda, la islamofòbia també es veu representada i relacionada amb el nòdul “stopmenas” amb termes com «stopislam».

La intencionalitat dels tuitaires

Tots els missatges a twitter tenen una clara intenció. Hem pogut fer una classificació en funció del posicionament a favor o en contra dels joves. Un tercer grup està format per les piulades que podríem considerar “neutres”, tot i que el fet de fer-les ja denota una intencionalitat.

Aquests **missatges pretesament neutres** són els que referencien una notícia. En aquests casos, la intenció es “vesteix” amb un missatge “neutre” per dotar-lo de credibilitat. Algunes d'aquestes piulades es basen en compartir una notícia i aplicar-hi algun hashtag per ampliar la difusió i donar el sentit desitjat al missatge. Aquí és on trobem un primer punt de contacte entre xarxes socials i notícies aparegudes als mitjans.

Els **missatges clarament positius** es preocupen per les necessitats dels joves, comparteixen casos d'èxit, denuncien situacions injustes i de vulnerabilitat i reclamen més recursos i abordatges transversals. Hi ha un gran nombre de missatges procedents d'institucions públiques i entitats socials, però també de perfils personals que s'indignen amb el tracte que reben els joves.

Pel que fa a les **piulades negatives**, trobem una gradació: des de missatges “neutres” amb intencionalitat negativa fins a missatges despectius, insultants i xenòfobs. Normalment, la valoració es veu reforçada per l'ús de hashtags negatius. Com és de suposar, a mesura que els missatges es tornen més bel·ligerants (reclamen l'expulsió, parlen d'invasió, etc), el to és molt més contundent i fins i tot insultant. També es fa més ús de les majúscules. Les piulades negatives més educades estan més relacionades en general a la inseguretat.

Per últim, alguns missatges sense contingut aparent relacionat amb els joves, sembla que incloguin l'etiqueta #MENAS únicament amb l'objectiu d'ampliar la seva difusió.

Narratives: els recursos emprats

Un dels **recursos** utilitzats és la ironia (amb càrrega positiva o negativa) i l'ús de preguntes retòriques. També s'aprofiten notícies dels mitjans de comunicació (que gaudeixen d'una respectabilitat "objectiva") per "denunciar" amb etiquetes. Una mateixa notícia de mitjans es pot aprofitar per fer una piulada en positiu o bé com a denúncia en negatiu. D'altra banda, encara que l'article compartit no parli específicament de "menas", s'aprofita des dels perfils més ultres per criminalitzar el col·lectiu.

Generalització: Estratègia de criminalitzar a partir de generalitzar l'actitud violenta del col·lectiu. Sovint s'aprofita una informació per estigmatitzar tot el col·lectiu. Per exemple, una notícia que explica un delictes comès per dos joves és compartida amb el missatge "por parte de los de costumbre", "los de siempre".

Reincidència: Reforç de l'estratègia de generalització a partir de mostrar una reiteració d'accions: Se repite la historia, más agresiones, y así todos los días, esto es un no parar, nueva víctima, again, onada d'agressions, día a día la violencia va en aumento...

Criminalització a partir dels costums: A partir de frases com "viuen així perquè volen" o denúncies tipus "és més fàcil robar i okupar que formar-se i treballar".

La irresponsabilitat dels partits polítics (o dels seguidors que parlen en nom d'aquests), sobretot de dretes: aprofiten notícies per emetre missatges populistes de suport a la població autòctona, donant veu i amplificant argumentaris de rebuig, estigmatització del col·lectiu, etc.: "Desde el @PPMelilla apoyamos a los vecinos de Batería Jota ante su preocupación e indignación de ubicar un nuevo centro de menores extranjeros #menas, en el antiguo cuartel de Santiago. Estamos con los melillenses y no queremos que este gobierno acabe con el futuro de #Melilla".

TEMES

Algunes piulades reuneixen en la seva limitada extensió tot un ventall de temes. Un exemple:

- Ante la AGRESIÓN BRUTAL de #menas violentos y racistas CONTRA el PUEBLO obrero español en SAN BLAS, siempre vemos a #COMUNISTAS ahora llamados #ANTIFASCISTAS, dando su APOYO TRAIADOR a los INVASORES, ya sean ASESINOS, VIOLENTOS, LADRONES o VIOLADORES GRITAN eso de "#NAZI"

Acolliment

L'acolliment és un dels temes estrella de les piulades. Inclou molts missatges associats, tant en sentit positiu (+) com en sentit negatiu (-):

- Falten recursos (+ i -)
- Denúncia de la massificació dels centres de menors
- Saturació, desbordament. (-)

- Inacció per part de les administracions: “Nos preocupa la delinquencia juvenil, pero no hacemos nada x los #menas inmigrantes que están en calle” (+)
- Preocupació pel desemparament que pateixen els joves
- Reclamació de protecció per als infants / joves
- Propostes d’acolliment: creació d’un cos d’acompanyants ciutadans voluntaris per a menors, creació d’equips multidisciplinaris d’atenció, recursos especialitzats per a noies (+)
- Denúncia sobre la necessitat d’executar “mesures immediates” (avalat perquè el requeriment ve d’instàncies europees) (+)
- Denúncia sobre la “despreocupació” de les administracions quan els menors fan els 18 anys (+)
- Visibilitat de projectes per “treure els nens del carrer” (+)
- Visibilització de convenis per fomentar la formació i disminuir el fracàs escolar (+)
- Denúncies sobre les traves administratives per regularitzar la situació
- Denúncies sobre les males condicions dels centres d’acollida
- Denúncies sobre separació dels infants quan arriben amb pasteres amb els seus pares
- Reclamació de més sensibilització veïnal, lligat a necessitat de transformació social
- Contraposició de la voluntat d’acollir amb l’actitud del Marroc: Per què hem d’acollir aquí? Vs. Què fa mentrestant el rei del Marroc? (-): “Alguien NOS va explicar por qué hay en España, sobre 16.000 #MENAS, en su mayoría marroquíes ?? ¿Alguien NOS va explicar por qué se consiente al rico rey MohamedVI se ría de TODOS los españoles, enviando a España a sus jóvenes para que los atendamos?”
- Internacional: necessitat de no reproduir polítiques de l’ultra dreta que es desenvolupen a altres països d’Europa
- Posar en evidència la diferència en l’acolliment de joves d’orígens diversos: “Que asco que se acepten con abrazos a los de Erasmus y se desprecie a niños sin familia con esa falta de solidaridad cristiana de la que tanto presumen. #Menas”
- Intervencions de polítics: “els menors ens importen”; “La resposta al repte d’incloure el jovent que immigra sol ha de ser una oportunitat pel país” “amb acollida, protecció, educació, amb formació ocupacional, amb inserció, amb apoderament de la persona. Així ho farem”
- Reclamació de permís de residència, empadronament
- Context
- Sensibilització sobre acolliment familiar
- Visibilització: Casos d’èxit fruit d’un bon acolliment
- Necessitat de coneixement i reconeixement de la diversitat (+)
- Necessitat d’estratègia global: No quedar-se en la primera acollida (+)
- Reclamació de més formació i millors condicions de feina per als professionals que treballen amb els joves
- Pisos d’acollida per als joves extutelats
- Informació sobre pressupost per a l’acolliment vs. demanda de més pressupost per a l’acolliment (+)
- Informació sobre programes d’inserció laboral (+)

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
<ul style="list-style-type: none"> ▫ Sensibilització ▫ Transformació social ▫ Responsabilitat social ▫ Protecció ▫ Diversitat cultural ▫ Inclusió ▫ Permís de residència ▫ Formació ▫ Context dels joves ▫ Joves extutelats ▫ Drets dels Infants ▫ Repte de país ▫ Inserció laboral ▫ Centres d'acollida ▫ Casos d'èxit ▫ Centres de menors ▫ Difusió de jornades i informes ▫ Projecte vital ▫ Solidaritat veïnal 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Rebuig social ▫ No convivència ▫ Contra la islamització ▫ Fracàs escolar ▫ Centres d'internament ▫ Agressió sexual ▫ Càrrega contra el govern ▫ Delinqüència ▫ Invasió ▫ Xenofòbia ▫ To irònic

Inclusió

El tema de la inclusió està molt vinculat a l'arribada i l'acolliment. No obstant, hi ha piulades que expressen explícitament la necessitat social de treballar per garantir la plena inclusió dels joves:

- “Nois i noies de l' @Ins_IAMF de #Tarragona i del centre d'acollida d'Orió treballen junts la diversitat cultural i, a més a més, es coneixen i es diverteixen plegats.”
- Lo siguiente sería extender el permiso de trabajo y de residencia hasta al menos los 21 años, es difícil encontrar un empleo antes de los 18 que cumpla con los requisitos de extranjería para la renovación del permiso.
- Des de la resposta d'emergència s'està creant involuntàriament un sistema dual de protecció. Tots els joves han de tenir les mateixes oportunitats. Projecte educatiu integral amb les mateixes ràtios de professionals.

Missatges amb connotació negativa:

- El tema inmigración tampoco puedes permitirte. Dirán que “nosotros también fuimos inmigrantes” (bueno, ellos prefieren decir migrantes), que los #menas son nuestros niños, que subirán la natalidad y pagarán nuestras pensiones y... lío a la vista.
- Deportaciones para aquellos que no quieren integrarse.

Formació

Demanda de recursos per a la formació. La gran majoria de les piulades són fetes des d'entitats que treballen amb joves o des de departaments d'afers socials de les administracions públiques.

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
<ul style="list-style-type: none"> ▫ Formació ▫ Drets dels infants ▫ Acolliment ▫ Casos d'èxit ▫ Arribada 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Agressió sexual ▫ Aprofitament polític ▫ Contra els mitjans de comunicació, partits, procés català ▫ Delinqüència ▫ Españoles primero ▫ Exigència d'exportació ▫ Identificació de col·lectiu ▫ I·legalitat ▫ Inseguretat ▫ Invasió ▫ Màfies ▫ Comportament ociós ▫ Okupació ▫ Cobrament de pagues immerescudes ▫ Populisme ▫ Reincidència ▫ Violència ▫ VOX ▫ Xenofòbia

Protecció

El tercer eix del triangle Acolliment-Inclusió-Protecció. Les piulades que s'engloben dins d'aquest tema reconeixen la vulnerabilitat dels joves i reclamen sensibilitat política i social per garantir-los els seus drets. Molt relacionat, també, amb la situació dels joves que ja són majors d'edat i deixen de ser tutelats per l'administració.

- La situación sobre las ayudas para #menas y #exmenas es una realidad de la que debemos estar atentos y atentas. ¡Colaboremos para buscar las mejores soluciones para los y las menores que alcanzan la mayoría de edad! Jóvenes exmena, una acción urgente
- “Es preciso reconducir la situación de menores y adolescentes vulnerables no acompañados, tanto de aquí como los llegados de fuera porque todos nos importan”
- Cal evitar que els #joves ex-tutelats quedin en situació de desemparament en arribar a la majoria d'edat. La legislació hauria de fer possible la plena incorporació d'aquests joves a la nostra societat.

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
<ul style="list-style-type: none"> ▫ Acolliment ▫ Context ▫ Difusió d'informes i documents ▫ Drets dels infants i extutelats ▫ Inclusió ▫ Nens 	—

Drets dels Infants

Encara cal recordar i reivindicar que els infants, adolescents i joves tenen drets. Inclou la responsabilitat de les administracions per garantir-los protecció i la demanda que aquesta s'allargui fins més enllà de l'assoliment de la majoria d'edat dels joves.

- Lourdes Reyزابal: “En estos procesos hay que escuchar a los niños y niñas con todas las garantías, con asistencia letrada y/o defensor judicial, teniendo derecho a oponerse”.
- Las organizaciones en defensa de la infancia instan a la Fiscalía y al Defensor del Pueblo a investigar delitos de odio contra menores migrantes solos
- El PP pide acelerar la reagrupación de los menores extranjeros no acompañados #MENAS en sus países de origen. Han olvidado que los menores tienen derechos y que están protegidos por convenios internacionales suscritos por España
- La cruda realidad. De primeras, ya se les priva de la categoría de "niños" para considerarlos "menas" con las connotaciones negativas incluidas.
- Cal evitar que els #joves ex-tutelats quedin en situació de desemparament en arribar a la majoria d'edat. La legislació hauria de fer possible la plena incorporació d'aquests joves a la nostra societat.

Pel que fa a la idea del **retorn als pares**, hi ha algunes piulades que tergiversen el sentit dels tractats normatius:

- Els #menas haurien de ser retornats als seus pares o #familiars de manera “àgil” perquè “és el que diu la Declaració de #DretsDelNen i la Declaració dels Drets Humans”. “Un menor ha d'estar amb la seva família”
- Lo que decimos los de VOX es que esos niños menores no acompañados deben ser devueltos a sus padres que es con quien tienen que estar.

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
<ul style="list-style-type: none"> ▫ Centres de menors ▫ Context ▫ Drets dels extutelats ▫ Drets dels infants ▫ Inclusió 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Blanqueig ▫ Caos ▫ Comparació amb corrupció ▫ Comprensió amb advesativa ▫ conflicte social

<ul style="list-style-type: none"> ▫ Jornades ▫ Legislació ▫ Protecció 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Contra partits, contra govern, contra procés ▫ Criminalització, delinqüència ▫ Denominació col·lectiu, equiparació col·lectius ▫ Españoles primero ▫ Exigència d'expulsió, ▫ Tribunals ▫ Xenofòbia, VOX
---	---

Centre de Menors

Els centres que acullen els joves són anomenats de diferents maneres. La denominació variarà en funció de l'enfocament que cada tuitaire vol expressar en el seu missatge: "centre de menors", "centre de protecció", "centre de menors de primera acollida", "centre", "albergues para menas", "recinto donde están confinados".

Hi ha algunes piulades neutres que fan referència a notícies relacionades amb els centres de menors. D'altres expressen denúncies de les males condicions dels centres, retallada de pressupostos, etc.

Moltes piulades relacionen la ubicació del centre amb el focus de problemes de convivència:

- Piulada d'Ortega Smith (VOX), repiulat: *En mi recorrido por @JMDHortaleza con @CabelloArantxa he constatado que la principal preocupación de los vecinos, a pesar del negacionismo de la izquierda, es el Centro de Menas que ha traído inseguridad y delincuencia a este barrio de madrileños trabajadores #NoSonNuestrosNiños*

Insinuació d'una realitat que amaga la idea d' "invasió":

- Derivan a los '#menas' a centros no especializados (fins aquí sembla denúncia) porque no dan abasto (= hi ha tants menors, que no caben a les instal·lacions destinades a ells).

Aprofitament per suggerir comportaments de mala praxi dels responsables d'alguns centres i corrupció política (a Andalusia). Com a derivada d'aquest últim bloc: algunes piulades apunten al debat centres públics-privats i transparència

Criminalització del col·lectiu, associat als centres de menors: *dato preocupante:*

- aprox. 3 de cada 4 menores detenidos en la capital procede de alguno de estos albergues para #menas (...) vergüenza de politicos.

Sobre la ubicació dels centres: preocupació. S'arriba a dir que el centre condemna el futur de la població:

- Estamos con los melillenses y no queremos que este gobierno acabe con el futuro de #Melilla.

Casos d'èxit:

- Entrevista a Abdellatif Laqiasse, que llegó sólo con 15 años a España. Ahora es graduado social. Gracias, dicho por él, a que le llevaron a un centro de menores.

Des de l'administració catalana (aferssocialscat) es reforça la idea d'acolliment, protecció.

Altres:

- Como parte de las Jornadas de Defensores del Pueblo celebradas en Sevilla y #Tarifa, los Defensores han visitado nuestro centro de El Bosque, donde han podido conocer de primera mano cómo es el día a día de un centro de atención a #menas. Estamos muy agradecidos por esta visita. >> la curiositat d'aquesta piulada és que va acompanyada d'una fotografia en la qual no es distingeix cap jove usuari del centre >> **Invisibilitat**
- La pesima gestion aboca al cierre al centro de proteccion de #menores donde mas recursos se han creado para los #menas libros, materiales diadacticos y hasta una #app

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
<ul style="list-style-type: none"> ▫ Poques i males instal·lacions ▫ Casos d'èxit ▫ Inclusió ▫ Acolliment ▫ Centre de menors ▫ Context ▫ Jornades ▫ Violència contra menors 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Inseguretat ▫ Rebuig veïnal, indignació ▫ Mostra d'empatia de partits polítics (PP, VOX) a aquesta indignació vs. Contra Govern ▫ Mala convivència ▫ Corrupció política ▫ Insuficients instal·lacions > desbordar ▫ Aprofitament polític ▫ Delinqüència, violència ▫ Covid ▫ Invasió ▫ Xenofòbia

Hashtags associats: #AcollidaJovesEmigrats, #Andalucia, #app, #batan, #ceti, #Ceuta, #ColoniaDeLosÁngeles, #conseller, #coronavirus, #COVID19, #DDHH, #defensordelpueblo, #extranjeria, #FronteraSur, #gnextranjeria, #Hortaleza, #infancia, #inmigración, #isoles, #Jóvenes, #JovesMigratsSols, #magrebí, #Melilla, #Menas, #Menores, #miedo, #migraciones, #migrantes, #mineurs, #ministeriodelinterior, #msna, #niñas, #niños, #NoSonNuestrosNiños, #Plataformadeinfancia, #Pozuelo, #PP, #recortes, #regularizaciones, #StopMenas, #Tarifa, #tulelados, #Vox

Responsabilitat Social

Apel·lació a la responsabilitat social i política per garantir la inclusió i els drets dels col·lectius vulnerables:

- Dura reflexió de @luisartigue sobre la realitat de los #menas y nuestra responsabilidad
- #ReobrimDrassanes cal un centre on poder atendre amb #qualitatssanitària i dignament a la nostra població més vulnerable

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
<ul style="list-style-type: none"> ▫ Acolliment ▫ Política ▫ Context ▫ Protecció de col·lectius vulnerables 	—

Agressió Sexual

- **Denúncia impunitat:** “Nova agressió sexual d'un #MENA contra una menor a Mataró que acabarà amb tan sols 3 mesos d'internament en un centre de menors”; “2 moros violan a una pequeña de 10 añitos en un colegio de Sabadell. Las monitoras, que oyeron gritos en el lavabo, creyeron que era un juego. El centro lo silencia para no crear "islamofobia" ¿Adivinad quién sigue acudiendo a clase como si no hubieran jodido la vida de una niña?”
- **Reincidència:** Los robos, agresiones y abusos sexuales no cesan
- **Criminalització:** alguns perfils de seguida denunciem violacions, sense proves: “Ya q no nos lo pondrán en ningún medio porq sería racismo, lo ponemos nosotros y quiero maxima difusión porfavor!! Este es uno de los menas q VIOLÓ a la niña de 14 años de Maresa, uno de esa manada de la q nadie quiere hablar, de la q todo CALLAN!!”
- **Pack violència – delinqüència – abusos sexuals**
- **Posar l'accent en els noms dels detinguts**
- **Estigmatització:** il·legals
- **Apel·latius:** brutal, il·legal, violent, “angelitos”...

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
—	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Generalització ▫ Inseguretat ▫ Impunitat ▫ Reincidència ▫ Criminalització de tot el col·lectiu ▫ Il·legalitat ▫ Contra els mitjans de comunicació ▫ Delinqüència ▫ Rebuig, exigència d'expulsió ▫ Identificació com a col·lectiu: il·legals, violents, etc. ▫ Ús del to irònic ▫ Permissivitat de les autoritats ▫ Populisme ▫ Violència

Combat del discurs de l'odi i antiXenofòbia

Identificació i combat dels discursos racistes, des de diferents vessants:

Denúncia del comportament de VOX (+):

- “vergonya”; “no nos representa”; “Su estrategia en la calle parece que consiste en ir a por quien menos se puede defender, como si fueran matones de patio de colegio”

Sensibilització: definició del col·lectiu:

- “'Mena' significa 'menor no acompañado'. Es decir, chavales que están solos, lejos de sus casas y excluidos por la sociedad”

Denúncies d'altres piulades:

- “No sabía q los #menas llevan un cartel en la frente q ponga q lo son. Hazte así en la cara q tienes un poco de #RACISMO”; “El mandamiento bíblico: "No levantarás falso testimonio contra tu prójimo" también se refiere a vuestros tuits/bulos contra las personas refugiadas y #menas”; “Saben que son #menas solo por lo que se observa en la foto....FLIPO. Se les cae la xenofobia de los bolsillos”
- Las organizaciones en defensa de la infancia instan a la Fiscalía y al Defensor del Pueblo a investigar delitos de odio contra menores migrantes solos
- El discurso del odio y sus peligros. No sé qué es más ruin y despreciable, si incitar y justificar a los disturbios o achacarlos luego a los #MENAS. Menuda aportación, cuando más necesitamos de compromiso, de civismo y de responsabilidad individual.
- Son lxs #MENAs lxs que potser més pateixen ser als CIEs, i, sembla lxs que menys importan als governants #NoCallarem #TancadaPerDrets #ElRacismeEnTanca
- Al fascismo se le combate concienciando... #MENAS #EducaciónSocial
- Fascistas que van diciendo que un niño se tiene que criar con un padre y una madre pero tienen odio a los niños extranjeros sin tutela #MENAs #odio #racismo
- Condemnem l'atac al centre de #jovesmigratssols del Masnou Qualsevol acció violenta i xenòfoba no té cabuda en la nostra societat, especialment quan es tracta de menors. Respecte, diversitat i tolerància aquest és el nostre model de convivència.
- El Defensor del Pueblo exige "combatir firmemente" los mensajes xenófobos contra los menores #migrantes
- Quien promueve el odio, la violencia y el mundo hostil está perdidísimo y muy solo en esta vida. Hacer todo eso, encima, con menores, es deplorable y que el karma les pille confesados
- Fascistas que van diciendo que un niño se tiene que criar con un padre y una madre pero tienen odio a los niños extranjeros sin tutela

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS (Discurs Odi)
<ul style="list-style-type: none"> ▫ Compromís ▫ Civisme ▫ Responsabilitat individual ▫ Drets dels infants ▫ Drets Humans ▫ Denúncia de racisme 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Txarmils ▫ Pandilleros ▫ Tribu callejera ▫ Criminalització ▫ Alarma social ▫ Missatges contraris a VOX ▫ Actitud de la policia

Arribada // Efecte crida

Notícies sobre l'augment d'arribades de menors:

- “Ahora mismo, en #Espana están entrando inmigrantes sin control de antecedentes, enfermedades y muchos entran como #menas sin ser menores. Esto no puede ser.”
- 400 los #MENAS llegados a Canarias. ¿Cuántos en toda #Espana? Y 80 euros nos cuestan cada uno de ellos al día. Y la tía dice que somos xenófobos por no querer mantener a delincuentes...

Alguns també intenten explicar aquest augment de persones novingudes per l'“efecte crida”. Aquest argument serveix per carregar contra el govern:

- Son resultado del #EfectoLlamada gracias a la ideaca del #IngresoMínimoVital o lo que es lo mismo, "quillo, nos faltan #votos, qué hacemos? Pues darles una #paguica y aparecerán como por arte de magia!! (...)

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
<ul style="list-style-type: none"> ▫ Manca de recursos ▫ Acolliment ▫ Context 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Invasió ▫ Descontrol ▫ Desbordament ▫ Delinqüència ▫ Malbaratament de recursos, que s'haurien de destinar a altres temes ▫ Populisme ▫ Efecte crida ▫ Il·legalitat ▫ Populisme ▫ VOX ▫ Xenofòbia

Cas d'èxit

Visibilització de tot tipus d'iniciatives protagonitzades per menors per desestigmatitzar el col·lectiu, oferir experiències positives, potenciar el respecte, mostrar l'intercanvi i la convivència, contrarrestar els missatges negatius associats a violència, delinqüència, etc.:

- Estudien, treballen, juguen a futbol al poble... son part de Tremp.”
- “#JovesMigratsSols realitzen el projecte "El Pont", un mural com a metàfora del moment d'impàs que estan vivint dins el seu projecte vital, i que simbolitza un pont per assolir els seus objectius i somnis.”
- “Menores, inmigrantes y valientes... Aquí se reflejan algunas de las historias que han llegado a en estos tiempos, historias duras que nos dan que pensar y nos enseñan a darnos cuenta de que todas las personas nos merecemos una oportunidad.”

També hi ha algun cas que aprofita notícies positives d'èxit per ironitzar o qüestionar, de mala fe. Són el que podríem anomenar piulades “**contra cas d'èxit**”:

- “#MENAS? veintiañeros? sin hacer selectividad? quién paga? (en referència a una notícia de l'ABC Sevilla: “de la patera a estudiar ingeniería en la universidad”)

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
<ul style="list-style-type: none"> ▫ Oportunitat ▫ Èxit ▫ Esforç, dedicació ▫ Valentia ▫ Estudi ▫ Acolliment ▫ Centre de menors ▫ Context ▫ Formació ▫ Inclusió ▫ Projecte vital 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Incredulitat

Projecte vital

Podríem associar les piulades referents a expectatives dels joves com a derivada dels casos d'èxit

- #JovesMigratsSols realitzen el projecte "El Pont", un mural com a metàfora del moment d'impàs que estan vivint dins el seu projecte vital, i que simbolitza un pont per assolir els seus objectius i somnis.

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
<ul style="list-style-type: none"> ▫ Acolliment ▫ Cas d'èxit ▫ Context ▫ Inclusió 	<ul style="list-style-type: none"> —

Catalans Primer / Españoles Primero / Orgullo Español

El sentiment racista i populista de “primer els d’aquí”. La majoria d’aquests missatges estan associats a comptes de VOX o seguidors d’aquest partit. Aprofiten la notícia falsa de les suposades “pagues” als menors. Per a la campanya a les eleccions autonòmiques de Madrid (abril 2021), VOX ha reprès aquest argument que contraposa les “pagues” als subsidis per a les persones grans (espanyoles), que ja s’havia utilitzat en una piulada del 15 d’agost de 2019:

- Una viuda en #españa recibe 400€ pero los menillas #menas se van a llevar 600 € sin haber trabajado en la vida. Graias sanchez. Pedro Sánchez da luz verde a la inmigración ilegal: España acogerá a algunos de los inmigrantes del Open Arms...

Exemples:

- Más becas para familias con pocos recursos, menos subvenciones a familiares de #Eta y pisos con pagas a #menas.
- Tras reunirse con el resto de partidos para hablar de #MENAS, hemos reiterado nuestro compromiso, primero, con los españoles.
- “Ganan más que ESPAÑOLES que han cotizado más de 30 años.”
- “Primero los de fuera, y si es caso y sobra algo, quizás algo para los de aquí”.
- VOX da prioridad a los españoles.
- Mientras nuestros compatriotas están en las colas del hambre, las ayudas se destinan a mantener a los que vienen de fuera a delinquir.
- Pero mientras, se puede seguir viendo como el español es ciudadano de segunda en su propia Patria...!
- A ver si aprendeis a dar importancia a los pequeños españoles que ya no tenemos ingresos.
- Nos gastamos en mantener a estos MENAS lo que no tenemos para pagar ERTES, para ayudar familias, para mejorar residencias...y encima nuestros vecinos en los barrios de Madrid tienen que vivir con miedo, desprotegidos. ¡Ya está bien!

En català només hem pogut trobar un missatge que es refereix als “catalans primer”:

- #TVERC3 i #CatanyolaRadio no parlen de res més: #menas, #sensepapers, refugiats de mentida, papers i calerons per a tothom, islamofòbia... Tant poc us interessa Catalunya i els catalans?

Una variant d’aquest sentiment seria el que es deriva dels missatges amb un contingut d’orgull espanyol:

- Esta es la mayoría de la juventud de este país, trabajadora, sensata, con valores. Ese incivismo no era propio de cualquier joven que tiene educación, sin embargo, aquellos que quedan fuera de cualquier tutela, hacen que paguen los platos rotos todos. #stopmenas.
- B R A V O Basta de poner la otra mejilla. ¡Se acabó! Un joven magrebí se mete con una mujer, su acompañante lo deja K.O. de un golpe y la gente aplaude.

També hi ha una derivada que identifica els Menas com a mercaderia:

- Si casi la mitad de los jóvenes en edad de trabajar están en paro (41,7%), ¿para qué carajo seguimos importando MENAS?

El tema Orgullo Español i la majoria del tema Españoles Primero estan associats al hashtag #StopMenas.

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
–	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Primer, els d'aquí ▫ Exclusió ▫ Racisme ▫ Comunitat (en el sentit d'excloure la resta) ▫ Indignació ▫ Contra els governs per dedicar recursos al col·lectiu, contra partits i contra mitjans de comunicació ▫ Missatges clarament falsos ▫ Delinqüència ▫ Populisme ▫ Exigència d'expulsió ▫ VOX ▫ Il·legalitat ▫ Pagues

Col·lectius Vulnerables // Equiparació Col·lectius

Les piulades amb càrrega negativa (associades a violència i delinqüència) estigmatitzen el col·lectiu. Molt sovint estan associats a altres col·lectius. Exemple: #ViolenciaDeGénero, #prostitució, #menas, #diversidadfuncional, #ninis, #ecologistas, #veganos, #animalistas, #maltratadas, #Feminazis, #okupas, #expropiados, #republicanosJubilados, #manteros #perroflautismo #desahucios #menas #robos #narcotrafico

Des del punt de vista social, hi ha una tendència a equiparar menas amb okupes. Des del punt de vista polític, sorprèn observar que l'equiparació majoritària és amb els independentistes. Aquestes comparacions demostren que, al capdavall, els tuitaires busquen col·lectius als quals poder abocar el seu odi excoent, amb independència de les característiques pròpies d'aquests col·lectius. Tot plegat els reforça la seva identitat excoent.

- (...) se refiere a "gente", en realidad quiere decir gente abortista, gente delincuente como los #Menas, gente criminal como los secesionistas, gente sectaria y liberticida como las #Feministas, es decir traducido al Español, chusma de lo más repugnante y abyecta.

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
<ul style="list-style-type: none"> ▫ Vulnerabilitat ▫ Risc d'exclusió ▫ Inclusió ▫ Igualtat 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Violència ▫ Marginació ▫ Delinqüència ▫ Odi

	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Xenofòbia ▫ Estigmatització ▫ Pagues ▫ Contra Govern, Contra partits, Contra procés
--	--

Comparació amb la migració espanyola

Missatges que intenten provocar empatia vers els menors sense referents familiars actuals, fent un paral·lelisme amb les famílies espanyoles que es van veure obligades a emigrar als anys 60. Alguns dels missatges posen en valor l'acolliment d'alguns països com Mèxic:

- “Entonces eran los niños españoles huyendo del hambre y la guerra, que fueron acogidos por #México, un país solidario. Hoy en #España hay niños que nos necesitan”
- Los que critican a los #menas olvidan que nuestros antepasados también fueron inmigrantes. Y si bien muchos iban con papeles, otros muchos, que huían del franquismo casi no llevaban ni ropa. ¡Como para llevar papeles! #HijosDeNadie
- Cuando los #menas MENAS eran los niños españoles en Mexico.
- Estos son menas españoles hace 60 años que no se nos olvide nunca (acompanyat d'una imatge dels anys 60)

Hashtags associats: #Elecciones10N, #Elecciones2019, #EleccionesGenerales, #España, #españoles, #eleccionesgenerales10N, #FelizMartes, #HijosDeNadie, #MemoriaHistorica, #MENA, #menas, #México, #MVT, #NiñosDeLaGuerra, #SOLIDARIDAD, #xeNOfobia

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
<ul style="list-style-type: none"> ▫ Acolliment ▫ Memòria històrica ▫ Solidaritat ▫ Convivència ▫ Anti xenofòbia 	—

Comprensió... amb adversativa

Una derivada de l'“Acolliment” són aquelles piulades de comptes que introdueixen el tema posicionant-s'hi a favor, però a continuació critiquen la mala gestió. La formulació d'aquests missatges és molt perversa: estic d'acord, és molt complicat, entenc la situació... però està demostrat que són delinqüents, hem d'assumir la responsabilitat que haurien de recaure en els seus pares? Són missatges breus (com pertoca a twitter)

- Estoy 100% de acuerdo con acoger a los refugiados. Pero dejar #Menas sin control esta demostrado que genera delincuencia y lo que es peor #violaciones ACOGEMOS DE FORMA CHAPUCERA

- El tema #MENAS es muy complicado, entiendo su situación, pero debemos asumir los demás una responsabilidad que ni sus países de origen y ni siquiera sus padres asumen? Si les entendemos, también debemos hacerlo con los vecinos que sufren la irresponsabilidad de algunos?
- Estoy completamente de acuerdo pero por favor, no olvide todos los delitos que los #menas de la #casadecampo están cometiendo en los alrededores y salen impunes dentro y fuera del centro.

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
<ul style="list-style-type: none"> ▫ Acolliment ▫ Comprensió ▫ Empatia 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Delinqüència ▫ Mala gestió ▫ Irresponsabilitat dels pares dels menors ▫ Agressió sexual

Convivència // ConflictSocial // RebuigVeïnal // Solidaritat veïnal

La majoria de piulades relacionades amb la convivència són negatives, posen èmfasi en el conflicte social i esperonen el rebuig veïnal:

- #MENAs assaltat i robant una botiga a #Barcelona, l'escena no sorprèn a ningú. Mentre uns obren les portes i altres enganyen parlant d'integració, Catalunya acumula tots els elements per a un proper conflicte social de dimensions impresibles.
 - EN CATALUÑA LA REALIDAD ES UNA PESADILLA La presencia de MENAS tensa la convivencia en varios pueblos catalanes Los robos,peleas y violaciones activan un huracán político/mediático Se repiten los casos de manifestaciones rechazando a los #MENAS
 - Los vecinos de la Casa de Campo están 'hasta el gorro' de la situación de inseguridad que padece su barrio, denuncian que la inseguridad se ha apoderado del lugar desde la llegada de «los menas»
 - #Menas iros a vuestros países a dar por culo!!
 - Los vecinos de la Casa de Campo se hartan de los #menas por los robos, hurtos y agresiones
 - Poble Sec: 6 chavales de 13+- años empujando la maquina de vending, parando la escalera mecánica y molestando a la gente: amenazas, insultos, empujones * nadie les dice nada??? * tmb no hace nada aunque se ve por cámara???
 - Impresionante falta de respeto hacia alguien que se mata a trabajar para llegar a fin de mes y probablemente también para mantener a una familia. Esto es lo que provoca el buenismo, que se nos rían en la p*ta cara (en resposta a la piulada: Un par d MENAS se graban mientras vacilan y se ríen d un agente d seguridad en el metro Un señor q se levanta a las 6 d la mañana para ir a trabajar y pagar impuestos, para q estos MENAS reciban sus paguitas Los progres piden q se le despida, demasiada PACIENCIA tuvo el señor")
 - ¿Porque los #Menas agredan a españoles y la gente protesta?
 - Tot el meu suport als veïns de Rubí que lluiten per un poble + segur i tranquil. #StopMENAS
- (a)**

Hi ha piulades que referencien i/o celebren els atacs físics directes que pateixen menors o centres:

- Alrededor de 30 jóvenes intentan asaltar el Centro de Menores de Primera Acogida de Hortaleza

Alguns partits s'aprofiten directament del malestar social:

- Desde el @PPMelilla apoyamos a los vecinos de Batería Jota ante su preocupación e indignación de ubicar un nuevo centro de menores extranjeros #menas, en el antiguo cuartel de Santiago.
- He constatado que la principal preocupación de los vecinos, a pesar del negacionismo de la izquierda, es el Centro de Menas que ha traído inseguridad y delincuencia a este barrio de madrileños trabajadores #NoSonNuestrosNiños (piulada d'un dirigent de VOX)

Ús de l'ironia per difondre un missatge negatiu:

- Son sus costumbres y hay que respetarlas #Menas

Molt poques piulades posen en valor la **solidaritat veïnal** a favor de la convivència:

- Donem suport al comunicat de la Síndica de Greuges de Rubí, Milagros Calleja, arran de la tensió viscuda a la ciutat per l'obertura d'un centre per a menors tutelats **(b)**
- Los vecinos de El Castillo de las Guardas, en #Sevilla, han abierto sus brazos para dar la bienvenida a los menores #menas del centro de acogida que Fundación SAMU gestiona en el municipio. Así es su ejemplo de solidaridad, vecindad y convivencia
- Vespre d'emocions a #ArenysdeMar. Els voluntaris i voluntàries del programa de #mentoria van conèixer ahir als seus mentorats, 17 joves que han migrat sols i que viuen en un centre del municipi
- Per treballar la #inclusió, el coneixement mutu amb l'entorn i apaivagar les pors, hem posat en marxa el programa de #mentoria, que ha tingut molt bona resposta. A Canet de Mar, buscàvem 15 persones voluntàries i se'n van apuntar 50

Com passa sovint en altres casos, un mateix fet acumula punts de vista totalment oposats. Trobem un exemple d'aquesta particularitat en la notícia sobre l'obertura d'un centre de menors a Rubí, que provoca les piulades marcades com **(a)** i **(b)**.

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
<ul style="list-style-type: none"> ▫ Solidaritat ▫ Respecte a la diversitat ▫ Context ▫ Denúncia de la violència contra menors ▫ Acolliment ▫ Inclusió ▫ Política 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Conflictivitat, agressió sexual ▫ Delinqüència ▫ Aprofitament polític; Contra partits al govern ▫ Inseguretat ▫ Exigència d'expulsió ▫ Defensa de les patrulles ciutadanes ▫ Rebuig veïnal

	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Violència contra menors ▫ Xenofòbia ▫ VOX
--	---

Exigència d'expulsió

És un grau més del rebuig veïnal i un exemple de criminalització: Amb una sèrie de hashtags propis (#ExpulsionYa, #ExpulsionMenas), l'exigència d'expulsió dels joves és força universal, sense tenir en compte si s'ha comès delictes o no. A tots cal aplicar-los la mateixa mesura. Altres etiquetes relacionades:

#StopInmigracionllegal, #StopMenas, #MENASFuera, #StopIslam, #RefugeesNotWelcome, #FronterasSeguras, #FueraDeEspaña, #DelincuentesDeportación, #STOPlllegales.

Molts dels tuits són motivats per una notícia. Per exemple: es difon la notícia publicada per e-notícies el juliol de 2019: "Los menas cobrarán más que un profesor de Marruecos" amb els hashtags: #ExpulsionYa #StopMenas.

- Commen sense! If 80% of crime is caused by foreigners they must be removed from civil society #ReturnToSender #StopMenas #ShitHole #Barcelona
- A su pvto país. Ya basta.
- #Menas iros a vuestros países a dar por culo!!
- ¡FUERA MENAS DE NUESTROS BARRIOS!
- #MENAS OUT

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
—	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Il·legalitat ▫ Delinqüència ▫ Xenofòbia ▫ Generalització ▫ Rebuig veïnal ▫ Agressió Sexual ▫ Tribunals ▫ Denúncia de permissivitat

Context

Les piulades classificades com a contextuals són bàsicament de caràcter positiu i neutre. Moltes d'elles fan referència a reportatges, vídeos o informes:

- “Son críos de 10 a 17 años que deambulan por la ciudad. Esnifan pegamento. No te hacen nada, me dicen; tienen más miedo que tú. Algunos tratan de asustarte...”. La realidad de los #menas

- Más de 6.000 niños y niñas no acompañados llegaron a España durante 2018, lo que supone un aumento del 150% respecto a 2017, según un informe de @unicef_es: detrás de calificación de #MENAs, se esconde la realidad de los niños que cruzan solos la frontera.
- Gracias por poner sensatez y discreción en el tema de los #menas Nada como conocer a los niños y sus situaciones para descubrir qué sus necesidades son las mismas que las de nuestros hijos. Quienes los criminalizan deberían recordar que son menores.
- 7.783 menores extranjeros no acompañados ingresaron durante 2018 en centros de acogida de Andalucía, de los cuales 7.386 fueron #niños y 397 #niñas.
- Menores, inmigrantes y valientes... Aquí se reflejan algunas de las historias que han llegado a en estos tiempos, historias duras que nos dan que pensar y nos enseñan a darnos cuenta de que todas las personas nos merecemos una oportunidad
- !!DATOS ESCALOFRIANTES DE ABUSOS Y ACOSO SEXUAL EN #Marruecos El 70% de las mujeres dicen haberlo sufrido, el 60% de los hombres piensan que es divertido y el 38% piensan que las mujeres merecen ser golpeadas !!.BASTA!!

Un grup de piulades s'esforcen per difondre xifres amb l'objectiu de desmentir els missatges orientats a criminalitzar els joves migrats:

- DATOS OBJETIVOS: En una comunidad como #Aragon El 79,3% de las infracciones fueron cometidas por menores españoles y el 20,7% por extranjeros, cifras similares a las del año anterior.

Alguns perfils d'entitats reivindiquen més contextualització per facilitar una bona comprensió del fenomen dels joves migrats:

- respectar el joves migrants també passa per oferir informació en el seu país d'origen i informar en relació a las seves expectatives.

Son molt més freqüents les descripcions de la vida actual dels nois i noies. Encara que poca, però, també trobem certa contextualització de la vida en el país d'origen:

- Jóvenes marroquíes que se la juegan para llegar a la Península ibérica

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
<ul style="list-style-type: none"> ▫ Drets dels infants ▫ Protecció ▫ Valentia ▫ Responsabilitat social ▫ Històries de vida; casos d'èxit ▫ Projecte vital ▫ Protecció ▫ Acolliment ▫ Arribada ▫ Centres de menors 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Delinqüència ▫ Blanqueig

- Mesures polítiques (nacionals i internacionals)
- No delinqüència

Aprofitament polític

Molt relacionat amb ContraPartits i ContraGovern, tot i que no sempre són piulades per erosionar el govern o els partits contraris. De vegades, senzillament, s'aprofita una notícia per intentar buscar rendiment polític.

Les piulades sovint estan orientades a desgastar els partits contraris, i especialment del govern (municipal, català o espanyol). Algunes són una denúncia d'incompliments polítics per posar en evidència els partits del govern i defensar que el propi ho faria millor. D'altres inclouen el terme "menas" en qualsevol tema que pugui erosionar el govern i pugui ser aprofitat políticament.

Alguns dels tuits només contenen hashtags, que vinculen l'etiqueta #MENAS amb les que fan referència a partits polítics: "#inmigración #menas #MENA #Vox #psoecompravotos #PSOEMAFIA".

Utilització de notícies que equiparen els joves amb comportaments violents –i, per tant, que exposen una situació d'inseguretat– per criminalitzar altres col·lectius: okupes, independentistes, etc.

Per últim, trobem piulades que denuncien aquesta instrumentalització dels joves:

- "Nos preocupa que niños y niñas migrantes (menas) se han convertido en instrumento político."

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
<ul style="list-style-type: none"> ▫ Apel·lació a la responsabilitat política 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Inseguretat ▫ Delinqüència, violència, abusos sexuals, permissivitat ▫ ContraProcés, ContraPartits, ContraGovern ▫ Brutícia ▫ Misèria ▫ Drogadicció ▫ Embussos trànsit ▫ Covid ▫ VOX, Xenofòbia

Contra els actors polítics

Les piulades contra actors polítics són molt nombroses i es poden dividir en diferents subapartats: les que es dirigeixen directament contra l'administració pública en qualsevol dels seus àmbits territorials; les que qüestionen les polítiques dels partits o s'hi posicionen a favor; o les que aprofiten per carregar contra ideologies com l'independentisme català.

Totes les piulades d'aquest macro bloc contribueixen a dibuixar una situació de desemparament impotent en què es veuen immersos els seus autors. Amb missatges tan maniqueistes, és fàcil caure en un estat de neguit i concloure que tot està a punt de desintegrar-se amb la complicitat dels partits i governants.

Contra Govern: Pot ser municipal, Generalitat o govern espanyol.

Totes les piulades que integren aquest bloc temàtic són de caràcter negatiu. Amb un llenguatge populista, s'aprofita qualsevol notícia o opinió (tingui o no a veure amb els joves) per carregar contra el govern, que pot ser municipal, autonòmic o estatal.

- #Abascal: "Las cloacas del #PSOE salpicadas por el #GAL han colocado la granada de #Hortaleza"
- Asaltan una casa en #Palma y agreden a un hombre de 87 años para llevarse 50 euros - 3 #menas "nacionalizados españoles que son conocidos por sus antecedentes con armas" ¿HASTA CUÁNDO, #GobiernoDePayasos?
- #GraciasPedroSanchez #Menas PPMMDM [Cita de tuit: Pelea MENAS Igualada, Cataluña Violencia extrema Sánchez los introduce por el Sur, Andalucía, Murcia, que son más sumisos y comprensivos Pero ellos van, infectados, a Cataluña, donde su agresividad y violencia está mejor pagada (Los vecinos, a sufrirlos, es lo que toca)]
- Estos dos gansos son "menores no acompañados", o sea, #MENAS, niños indefensos, huerfanitos, según este gobierno de estafadores de la buena voluntad. Por lo visto los "txarmils" ya han llegado a la Casa de Campo de Madrid. Sánchez nos hunde.
- Los niños de PSOE y Podemos protegidos. Las familias abandonadas. #GobiernoDeLaRuina #StopMenas
- 106.000 € al mes por mantener a los menas. Mientras aumentan las colas del hambre y no llegan las ayudas a los asturianos, se despilfarra el dinero público en chiringuitos. Ni racistas ni xenófobos. VOX da prioridad a los españoles
- Bien bien bien.. mejor quitarse las caretas pronto así luego no nos llevamos sorpresas. Los #MENAS no se van a ir porque no se les puede devolver por la fuerza y los ciudadanos que hacen la labor que debería hacer el Ayuntamiento serán multados. Gran cambio se viene en Barcelona!

Municipal:

- Los #MENAS #magrebíes que llegan a #España con el único fin de #delinquir Mientras tanto @AdaColau se dedica a perseguir y retener a quienes persiguen a estos #carteristas El problema real son los #progres que los defienden y los llaman "víctimas"
- Yo compraré a Amazon. Colau, quédate con tu mierda de ciudad, es lo que querías, que te aproveche! #Barcelona #Inseguridad #suciedad #miseria #atascos #zonaverde #yonkis #okupas #narcos #menas [en referència a la crida de l'alcaldessa de Barcelona a fomentar el comerç de proximitat]
- Según parece, la morterada d impuestos q pagamos en Tarragona no son suficientes para atajar la creciente inseguridad q reina en la ciudad Causa? En la mayoría d casos #ilegales y #menas cuya invasión es fomentada por partidos d izquierdas y separatas.

- @AdaColau Has convertido a Barcelona en un estercolero multicultural de violencia, drogadicción e inseguridad. #StopMenas

Hi ha un discurs recurrent sobre la fal·làcia de la paga que reben els joves. Aquest relat, que ja va començar a córrer a principis del 2019 per les xarxes, és el que ha acabat recollint el partit VOX per bastir la seva campanya electoral Madrid 2021:

- Y después pasa esto. Que no #Trabajan. El estado le #subvenciona todo. Ganan más que ESPAÑOLES que han cotizado más de 30 años. Es la política del #PSOE Como nos toman el pelo los #Marroquíes, los #menas.

POSITIUS	NEGATIUS
—	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Aprofitament polític ▫ conflicte social ▫ Drogues ▫ Efecte crida ▫ Equiparació col·lectius ▫ Espanyoles primero ▫ Identificació de col·lectiu ▫ Inseguretats, por ▫ Màfies ▫ Okupació ▫ Pagues ▫ Permissivitat política i autoritats ▫ Populisme ▫ Exaltació de VOX com a solució ▫ Atiament de la por ▫ Violència ▫ Xenofòbia

Contra Partits // Comparació Corrupció

Cap partit no se salva de la ira dels tuitaires. Pel que fa als polítics, hi ha un especial acarnissament contra Pablo Iglesias, Quim Torra o Pedro Sánchez (tenen etiquetes personalitzades: #Torra, #PabloIglesiasElEscrachador, #chepascierraalsalir, #sanchezaprision...). S'aprofita, també, per atacar pel broc gros fent una generalització de la classe política i titllant-la de corrupta:

- Los #MENAS no son angelitos precisamente. A ver si dejamos de hacer el primavera. Si hay algo que reformar en nuestras leyes es la carga de #ingenuidad. Ni #Torra ni #MENA ni #corruptos.
- Se nota que la señora @Elisendalamany no viaja en metro, ella tiene el lujo de poder coger su coche oficial y no tener que ver las "violencias" de #Menas del #Raval y la delincuencia que ha hecho de Barcelona una de las ciudades más peligrosas de Europa

- Claro @AdriLstra, yo si fuera vosotros iba pidiendo a todos los #menas y otros violentas de la extrema izquierda el carnet de afiliados de @PSOE @PODEMOS, así podréis negar que militan en vuestro partido.
- Los #ninis y #menas subvencionados y hasta las cejas de farlopa son la primera línea del ejército de #PabloIglesiasELEscrachador, después vendrán los #ecologistas, #veganos, #animalistas, #maltratadas, #Feminazis, #okupas, #expropiados #republicanosJubilados y la #Cultura.
- Continuen els violents atacs dels #MENAs als comerços catalans a #Mataró. Si algú pensa que els polítics que els han portat i els subvencionen van a prendre mesures, és que encara no sap la gravetat de tot això. Solucions clares i valentas!
- @CsMadridCiudad por esto desaparecereis partido Seguir así y lo vereis Nos vemos en las elecciones #menas @JMDLatina harta de esta ilegal okupación
- @PPRMurcia y @CsRegionMurcia incumplen todo lo que acuerdan". "Han incumplido lo del centro de #menas que es el primer punto". "Han incumplido lo del #pinparental". "Lo del #MarMenor Ciudadanos se desmarca del gobierno del que forman parte

Pel que fa a la corrupció, podem trobar hashtags directament (#GobiernoCorrupto) o bé insinuació de pràctiques corruptes:

- Algun dia se debería investigar a donde fue el dinero de la reforma de este centro de #menores y quienes han sido los responsables del cierre de uno de los mejores centros de #Andalucia

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
–	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Aprofitament polític ▫ Delinqüència ▫ Equiparació de col·lectius (en aquest cas: joves, polítics, corruptes...) ▫ Espanyols Primer ▫ Il·legalitat ▫ Inseguretat ▫ Invasió ▫ Màfies ▫ Okupació ▫ Pagues ▫ Prostitució ▫ Rebuig veïnal ▫ Violència ▫ Xenofòbia

Contra ideologies: independentisme i progressisme

Des de la ideologia més nacionalista espanyola s'aprofita per magnificar la suposada delinqüència dels joves i associar-la al Procés català i a les opcions polítiques progressistes.

- Los #Menas que desvalijaban turistas hace 15 días son los que ahora muestran los independentistas para decir que son plurales mientras destrozan comercios claro
- Pues estáis jodidos los catalanes, entre los #menas y el #tsunamidemocractic , se os está poniendo la película para que os sigáis riendo de #Andalucia
- Alguien preguntaba donde estaban los MENAS? Aquí los tenéis bien adoctrinados para en un futuro asegurarse los votos. #IndependentismoTerrorista
- En la mayoría d casos #ilegales y #menas cuya invasión es fomentada por partidos d izquierdas y separatas.

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
—	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Aprofitament polític ▫ Contra el govern ▫ Delinqüència, corrupció, violència ▫ Equiparació de col·lectius ▫ Il·legalitat ▫ Invasió ▫ Okupació ▫ Xenofòbia

VOX // ContraVox

Podem obrir un apartat especial per al partit d'extrema dreta VOX. Tot i que es va fundar el 2013 i que alguns dels seus perfils oficials es van obrir aquell any, el seu gran esclat va ser a finals de 2018, amb l'entrada a les institucions autonòmiques andaluses. El seu discurs xenòfob i populista encén crítiques, però també molts aplaudiments.

Es presenta el partit com a únic garant del benestar de la població espanyola i, per aquest motiu, com a ase dels cops de tota la resta. Una mostra de les moltes piulades:

- Bravo por tus declaraciones tajantes, claras y directas @Ortega_Smith, ya es hora de que se hable alto y claro cuando se culpa a @vox_es de cualquier tipo de atrocidad. Es una indecencia que los medios colaboren en este tipo de artimañas.
- Sobre las acusaciones de haber propiciado el ataque al centro de #MENAS; Todos los partidos y casi todos los medios de comunicación, nos han culpado. En los últimos 12 meses VOX siempre ha sufrido ataques violentos. Han asaltado nuestra sede, les han atacado, pegado.
- "Los barrios humildes votan a @vox_es porque saben que nosotros si nos preocupamos por sus problemas, como los centros de #menas, que nunca están en los barrios de las élites de izquierdas"
- @vox_es defiende la inmigración legal y controlada. Ahora mismo, en #Espana están entrando inmigrantes sin control de antecedentes, enfermedades y muchos entran como #menas sin ser menores. Esto no puede ser.
- Tras reunirse con el resto de partidos para hablar de #MENAS, hemos reiterado nuestro compromiso, primero, con los españoles. Respon a @monasterioR: "Los políticos deben dejar

de favorecer la inmigración ilegal y decir la verdad a españoles y extranjeros sobre la inmigración"

- Todos menos VOX quieren más gasto público para solucionar el problema de los #menas
- A @monasterioR le investigan por posible delito de odio... sólo por decir la verdad sobre los Menas... no saben por dónde atacar a VOX... el tema tiene recorrido cero, no como los graves problemas del PSOE, Podemos, ERC, etc... Siempre tratan de distraer la atención con bobadas!!
- VOX da prioridad a los españoles #StopMenas
- Gracias, @Santi_ABASCAL . #ProtejamosMadrid de la chusma delincuente importada.
- Lo que decimos los de VOX es que esos niños menores no acompañados deben ser devueltos a sus padres que es con quien tienen que estar. Si no que los progres los acojan en sus casas y les den una educación y una vida digna.
- Abascal pide identificar y detener "a la extrema izquierda, menas e infiltrados que provocan disturbios y saqueos"
- VERGONZOSO !!!!, INDIGNANTE !!! , eso sí, a los #Menas que no les falte de nada !!!! @vox_es es la única alternativa para poder cambiar el rumbo y defender los derechos de TODOS los españoles #VoxExtremaNecesidad
- Pues no, el discurso de @monasterioR por el que la irascible @TeresaRodr_ la denunció... No es constitutivo de delito de odio.
- 106.000 € al mes por mantener a los menas. Mientras aumentan las colas del hambre y no llegan las ayudas a los asturianos, se despilfarra el dinero público en chiringuitos. Ni racistas ni xenófobos. VOX da prioridad a los españoles
- 25% para menas e ilegales. 10% para jóvenes en paro. No soportan que millones de jóvenes ya no comulguen con el consenso de las élites y la izquierda. Por eso dan prioridad a sus nuevos esclavos ideológicos: los menas y los ilegales. [@vox_es]
- Gracias, @Santi_ABASCAL . #ProtejamosMadrid de la chusma delincuente importada. #Stopmenas #FronterasSeguras #MotivosParaLaMoción Cita el tuit Santiago Abascal @Santi_ABASCAL · 7 de set. de 2020 Los españoles corrientes están hartos de la traición permanente de políticos progres y de poderosos, que con su llamada a la inmigración ilegal y su importación masiva de "menas" han destruido la libertad, la seguridad y la prosperidad de nuestros barrios. #MotivosParaLaMocion

En contra:

- Primero @vox_es señala a los #MENAS y ahora esto. Su estrategia en la calle parece que consiste en ir a por quien menos se puede defender, como si fueran matones de patio de colegio. Ojalá no veamos algún día de estos en las noticias que algún miserable ha apalizado a un mantero.
- Declaración racista de manual. Saben que son #menas solo por lo que se observa en la foto....FLIPO. Se les cae la xenofobia de los bolsillos...estos son los que quieren gobernar #España
- Por no hablar de #MENAS , del LGTBI, de chiringuitos como canal sur, etc, etc.... BRUTAL!! DESENMASCARAR A VOX EN TAN SOLO 2 MINUTOS!! Mas claro imposible. Los falsos patriotas.

- Y cómo una sola palabra, le hizo una campaña electoral a un partido de mierda.... #MENAS. Putos nazis.

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
—	<ul style="list-style-type: none"> ▫ AntiDiscursOdi, AntiXenofòbia ▫ AprofitamentPolític, ContraGovern, ContraPartits ▫ Arribada ▫ Espanyols Primer ▫ Exigència expulsió, Retornals dels menors als pares ▫ Identificació Col·lectiu ▫ Il·legalitat ▫ Inseguretat ▫ Màfies ▫ NoVinculació ▫ Pagues, Política ▫ RebuigVeïnal ▫ Populisme ▫ VOX, xenofòbia

Contra els mitjans de comunicació

Els mitjans de comunicació són un blanc fàcil de les crítiques. Són acusats de manipular, falsejar informacions, amagar... En definitiva, alterar la realitat amb finalitats polítiques. Els més criticats són els de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals i Antena 3. Betevé, tot i que amb menys al·lusions, també rep algunes crítiques a les xarxes. Alguns atacs també van dirigits a periodistes concrets:

- Pues este es el nivel de periodismo. Primero publican información falsa sin contrastar, y si cuela... Como para fiarse de ciertos medios.... Luego hablan de sectarismo y manipulación
- #TerrorismoInformativo Que esperaban de @A3Noticias ???ellos y ellas mojan las bragas cuando se habla de #okupas #menas etc.... ya hasta en el tiempo intentan ENGAÑAR a los débiles de mente.
- #TVERC3 i #CatanyolaRadio no parlen de res més: #menas, #sensepapers, refugiats de mentida, papers i calerons per a tothom, islamofòbia... Tant poc us interessa Catalunya i els catalans? #PrimeraLiniaTV3 monotemàtics = fanàtics
- Expulsarlo sería demasiado cruel. Yo lo dejaría en casa de alguno de esos empáticos, no sé, Elisa Beni, para que lo ayude a integrarse por fin... Referit a la notícia: "Los mossos atribuyen a un "mena" tutelado seis violaciones en Barcelona"

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
—	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Manipulació informativa ▫ Agressió sexual

	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Catalans Primer / Espanyols Primer ▫ Identificació col·lectiu ▫ I·legalitat ▫ Okupació ▫ Populisme ▫ Violència
--	---

Una derivada d'aquest tema són les acusacions de blanqueig.

Blanqueig

Referents a com tracten els mitjans de comunicació les informacions relacionades amb els joves. Sempre són piulades amb una visió negativa del col·lectiu, que denuncien aquest suposat "blanqueig" de la delinqüència.

- M'ha sobtat que al @plantabaixatv3 parlessin de la #gentgran, després ha quedat clar que era per blanquejar el seu compromís amb la indústria de la misèria dels #MENAS que els condueix a la delinqüència quan al Marroc hi ha menys atur juvenil que a Catalunya. #PlantaBaixaTV3
- Atentos al blanqueo de los #menas en @salvadostv... el siguiente programa lo harán diciendo que los que cometen los delitos en España son los hijos de los directivos del #Ibex35... sectarios...
- Que sepáis que la @laSextaTV acaba de intentar nuevamente hacer un blanqueamiento de la delincuencia de los #menas. ¡Os tenemos calados!

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
—	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Delinqüència ▫ Contra els mitjans de comunicació ▫ Contra alguns polítics

Contra entitats i salut

Una derivada de les piulades que escometen contra els poders públics són les que es posicionen contra les entitats que treballen amb les persones migrades. Amb la pandèmia s'ha desenvolupat un fil vinculat a temes de **salut i covid**:

- Muchas ONGs frotándose las manos por los #menas q se encuentran en Canarias ya.... Más chavales, más subvenciones y trabajo para ellos...pero y el bº para el país de acogida? Q se lo pregunten a los Canarios... A la inmigración hay q buscarle solución en su raíz, no en Europa! Covid
- Sabías que.. Se prohíben las reuniones de mas de 10 personas? Pero se permite que los #menas contagiados por #COVID19 salgan por Marcilla, se escapan con nocturnidad del

recinto donde están confinados noche sí y noche también. Si no me crees pregunta en Marcilla.

- Estos Facistas Negacionistas, son un poco MENAS no?
- Médicos del Mundo trabaja en prevención y control del COVID-19 en un centro de menores solos de Melilla

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
<ul style="list-style-type: none"> ▫ Solidaritat 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Inseguretat

Denúncia de la criminalització

Hi ha una sèrie de piulades que posen en evidència el relat discriminatori i estigmatitzador:

- A los q llamais #menas son niños q están solos en un país desconocido, y lo único q hacéis es criminalizarlos y fomentar el odio contra ellos x ser extranjeros sin tener en cuenta las circunstancias q los rodean y pq una parte d ellos es más propensa a caer en el crimen. Asco.
- [Estríbillo]Da igual quien seas #MENAS

Una derivada és el que podríem anomenar demanda d'**igualtat davant la llei**:

- Orientación sexual etc. Dejad de fijaros en la nacionalidad de quien perpreta un crimen, y castigadlos a todos por igual, ya que eso es justicia.

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
<ul style="list-style-type: none"> ▫ Drets els infants ▫ Denominació del col·lectiu ▫ Col·lectius vulnerables ▫ Inclusió 	—

Delinqüència i tribunals

Trobem diferents tipus de gradacions en els missatges relacionats amb la delinqüència:

1. Rebuig a la situació
2. Exigència de mà dura i canvi de rumb en les polítiques (aprofitament polític)
3. Munició per a missatges populistes i xenòfobs

La construcció del relat de la delinqüència passa per imposar la idea que es tracta d'un col·lectiu homogeni. També s'utilitza els recursos de la reincidència i recurrència: no són fets aïllats i comesos per persones determinades, sinó que la delinqüència és la principal característica de tot el col·lectiu. Les dades que s'aporten no es difonen acompanyades de les fonts documentals d'on s'han tret.

- Imágenes que ya son habituales...dos #menas pillados in fraganti intentando robar a los turistas en el metro de #Barcelona
- Los #MENAS #magrebíes que llegan a #España con el único fin de #delinquir Mientras tanto @AdaColau se dedica a perseguir y retener a quienes persiguen a estos #carteristas El problema real son los #progres que los defienden y los llaman "víctimas"
- acabo de avisar a turistas de que dos #menas les estaban observando para robarle el móvil aquí!!
- 3 atracos ayer en #Poblesec de manos de #menas, uno de ellos amenazando con arma blanca. ¿Que hace @bcn_ajuntament @AdaColau @barcelona_GUB @mossos para solucionarlo?
- Que sigan entrando, verás. En 10 días vio laciones, robos, delincuencia. En breve todos estos a la península y aconsejados por las ONGs a todos los de 20, que digan que tienen 17. A centros de #menas y mantenidos por todos, luego desde #poTemos, decir que "solo son niños"
- Conflicto multicultural en #Zizur Mayor: Varios jóvenes de la zona han tenido que defenderse de las agresiones con ARMA BLANCA a manos de #MENAS ¡FUERA MENAS DE NUESTROS BARRIOS!
- Los niños de @PODEMOS y los no niños, que siguen viviendo a nuestra costa, crean problemas allá donde van. Ningún político dice ni pío pero tenemos #Navarra llena de estos #RefugeesWelcome que delinquen, agreden y acosan.
- Hoy en Plasencia ha sido detenido un joven inmigrante. Al parecer la paga de 664 € que recibe, y el alojamiento más la comida, no le llega para sus gastos y entra a robar en una vivienda. Welcome.
- #menas a la cárcel yaa!!
- dato preocupante: aprox. 3 de cada 4 menores detenidos en la capital procede de alguno de estos albergues para #menas.
- ¿Por qué tenemos que permitir y financiar a esta gentuza que viene a delinquir a nuestros barrios? Es una vergüenza, es inadmisibile.
- Siguen los robos en la casa de campo y Batán mayormente. Es un no parar lo de los MENAS. Hoy ha habido al menos 2 robos junto al metro de Batán.
- Los españoles no deberían vivir con miedo por la delincuencia que han traído los MENAS. Todos los que delinquen de forma repetitiva deben ser repatriados de inmediato a sus países de origen con sus padres
- centro menores en rubí. A un hotel en deshuso..? Un centro legal de delincuencia vas a crear.. sinvergüenza e irresponsable.
- Pongo en conocimiento que en Barcelona han crecido #txarmils son #menas delincuentes y orgazinados. Al no haver turismo. Roban a mayores y ancianos.
- Detectat robatori amb violència a la model escocesa Laura Anderson a Barcelona. Ella i la seva parella van ser assaltats per un grup de txarmils quan tornaven de festa. Ha compartit la seva experiència a Instagram i la premsa internacional se n'ha fet ressò.
- Activan un nuevo protocolo en #Navarra para controlar a los '#menas' tras los últimos altercados policiales
- Onze menors detinguts per agressió i abús sexual d'una noia a #Tarragona
- Detenidos 9 'menas' por apedrear a varios vecinos que auxiliaron a una mujer

- Detenidos dos '#menas' de Casa de Campo tras amenazar y agredir a sus trabajadores y a policías

Una menció especial mereix la plataforma ciutadana online @HelpersBCN (vegeu apartat “El fenomen @BCNHelpers”).

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
<ul style="list-style-type: none"> ▫ Contra estigmatització 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Inseguretat ▫ Agressió sexual ▫ conflicte social ▫ Identificació col·lectiu ▫ Il·legalitat ▫ Okupació ▫ Drogues ▫ Orgullo Español ▫ Pagues immerescudes ▫ Patrulles ciutadanes ▫ Policia ▫ Política, permissivitat ▫ Prostitució ▫ Rebuig veïnal ▫ Reincidència ▫ Tribunals ▫ Violència ▫ VOX ▫ Xenofòbia

Violència

Com que són violents, cal expulsar-los. Sovint, lligat a subratllar que “són il·legals”, trobem piulades que els equiparen amb terrorisme, okupes, anti procés català... S’aprofita per posar-ho tot en un mateix sac per evidenciar la ruptura de la normalitat.

Equiparació de tot el col·lectiu com a violent:

- Todos los #menas son violentos.

Interès a mostrar la desproporcionalitat: violents “quasi perquè sí”:

- El agredido se había negado a darles un cigarro”.
- Robos con asfixia de la víctima por la tecnica del mataleón y asaltos a punta de navaja en la Casa de Campo de #Madrid cometidos por menores inmigrantes ilegales Urge cambiar la Ley y proceder a la #expulsion de los #MENAS a su país #inmigracionilegal.
- hay constancia de atracos en grupos de hasta 10 de ellos frente a 1 sola víctima, eso también se considera un número limitado?

- Y los vecinos y los guardeses de la venta sufriendo agresiones violentas por algunos #menas delincuentes que están alojados en el antiguo albergue...
- Tcharmiles: jóvenes magrebíes #menas y ex-menas robando cada día en Barcelona. ¿Para qué te pagamos @ChakirelHomrani ? Ah, sí, para seguir trayendo más.
- Más agresiones a #VigilantesDeSeguridad por parte de los de costumbre, #Menas violentos que atacan si no se les permite hacer lo que quieran y cuando quieran. Esto es lo que ocurre cuando importas delincuentes a miles, solo aportan caos y violencia.
- Hoy va de #MENAS la cosa. Se dice que son niños y “niñas”. Lo cierto es que: 1. Su violencia crece por meses ante la impunidad que descubren. 2. En sus países de origen no pueden hacer lo que hacen aquí.
- Son MENAS y son violentos, no son niños desamparados. Los ciudadanos están desprotegidos por la inacción de los políticos.
- Banda dominicana vs #MENAS, ¿quien da más?
- Si tan impactados estáis ponerle fin a esta situación. Dos chicos del mismo barrio han sido brutalmente agredidos y uno está hospitalizado. Dejad vuestras charlas buenistas y de enfrentamiento entre españoles o mujeres y hombres. #StopMenas, #DelincuentesDeportación.
- Puñalito, la nueva mascota de Barcelona. #StopMenas.

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
—	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Delinqüència ▫ Il·legalitat

Violència contra els menors sense referents familiars

Encara que molt més escasses, també hi ha piulades que difonen la preocupació per la indefensió i atacs que pateixen els joves:

- No olvidemos también la violencia sexual contra chavales jovenes...¿será esta una de las causas de los #menas en las calles y de la inmigración?
- Detenido un joven acusado de robar con un cúter a MENAS en un centro de protección de Melilla
- Amenazas Insultos Agresiones Esos tres tipos de maltrato (psicológico, verbal y físico) son producidos a menores de edad, #MENAs #SomosFamilia

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
<ul style="list-style-type: none"> ▫ Denúncia d'una realitat generalment amagada ▫ Centres de menors ▫ Denúncia del rebuig veïnal 	—

Diversitat

Contra els discursos excoients, trobem algunes (poques) piulades que advoquen per la necessitat de defensar la riquesa de la diversitat:

- La necesidad de fortalecer el compromiso comunitario para acompañar la transformación social que nos viene, de mucha mayor diversidad

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
<ul style="list-style-type: none"> ▫ Compromís ▫ Transformació social 	—

Difusió d'informes i documents

Piulades que fan referència a informes d'entitats: Unicef, Comitè Econòmic i Social Europeu; estadístiques d'ajuntaments, etc. També hi ha piulades que incideixen en algun aspecte de la legalitat.

Bàsicament es tracta de piulades amb un comentari favorable a la inclusió o bé piulades més objectives, que remarquen alguna dada facilitada en els documents a què fan referència.

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
<ul style="list-style-type: none"> ▫ Context ▫ Drets dels Infants ▫ Protecció ▫ Rebat dels arguments que criminalitzen 	—

Jornades

Piulades per difondre jornades de treball sobre drets dels infants, drets humans, política comparada pel que fa a processos d'acollida, etc.

- I evidentment, ens acompanyen els nois, els autèntics protagonistes de la Jornada
- Tot a punt per a la jornada 'La inclusió del jovent que emigra sol. Una oportunitat pel país' a l'Espai BITal de l'Hospitalet. No hi cap ni una agulla!

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
<ul style="list-style-type: none"> ▫ Acolliment ▫ Centre de menors ▫ Drets dels infants ▫ Inclusió ▫ Justícia social 	—

- Política
- Visibilitat

Identificació del col·lectiu

En funció de la ideologia, twitter identifica els menors com a nens i adolescents que mereixen respecte i tenen drets o bé individus violents:

- Menores y adolescentes vulnerables no acompañados, tanto de aquí como los llegados de fuera
- Niños errantes
- No son #MENAS, son niños!
- Cuando los niños son los agresores es importante dejar bien clara su procedencia, pero cuando son las víctimas, que los agresores sean del OPUS y varios miembros del tribunal también, es irrelevante. Y así, todo.

Quan, seguint les recomanacions, els mitjans no identifiquen l'origen dels protagonistes d'una notícia, els tuitaires s'encarreguen de deixar-lo clar:

- Tres jóvenes #Menas ... ¡detalles que se os olvidan!!
- El @Consell_Audio i dos vividors més diuen: "els periodistes, sobretot, no han de dir mai la nacionalitat dl criminal ni dir MENAS" #menas. Menas menas menas a l'menèssima potència :) Ah, i magrebins, eslaus, pakis, sudam, o.. Estem ben fotuts. I sovint ens foten els nostres mateixos.

Identificació amb txarmils:

- De nuevo, los MENAs o Tcharmiles magrebíes, como queráis llamarlos, actuando violentamente en Arenys de Mar. Por cada agresión que se graba, ha decenas, cientos, miles más que no salen a la luz

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
<ul style="list-style-type: none"> ▫ Context, documentació ▫ Drets dels infants ▫ Drets dels extutelats ▫ Formació 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Caos ▫ Blanqueig ▫ Centre de Menors ▫ Comparació amb Corrupció ▫ Comprensió amb adversativa ▫ ConflicteSocial ▫ ContraGovern, ContraMC, ContraPartits, ContraProcés ▫ Criminalització, Delinqüència ▫ Denominació Col·lectiu, Equiparació Col·lectius, IdentificacióCol·lectiu ▫ EspañolesPrimero ▫ Exigència d'expulsió, Il·legalitat, Tribunals ▫ Violència

Ociositat, comportament mandrós

A part d'identificar els joves com un col·lectiu violent i delinqüent, també se'ls relaciona amb un comportament ociós:

- Un menor no acompanyado, a Gonzo: "Por la mañana nos levantan y me vengo a la chabola a dormir"
- Una viuda en #españa recibe 400€ pero los menillas #menas se van a llevar 600 € sin haver trajado en la vida. Graias sanchez.

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
—	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Cobrament de pagues immerescudes ▫ Il·legalitat

Prostitució

Tot i que no són freqüents, en algunes piulades també trobem certa propensió a caure en la identificació amb la prostitució:

- okupando ilegalmente un Albergue donde los #menas duermen en el suelo de la Casa de Campo y roban para pagar la prostitución de donde viven.

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
—	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Delinqüència ▫ Contra partits

Nens

Contràriament al que hem vist en els blocs anteriors, trobem piulades que intenten recordar que els protagonistes són nens. La majoria són piulades a favor, però també n'hi ha algunes que esgrimeixen la idea que són nens per demanar la seva expulsió amb l'argument que cal que estiguin amb els seus pares:

- Nada como conocer a los niños y sus situaciones para descubrir qué sus necesidades son las mismas que las de nuestros hijos.
- Els #menas són nens, són menors, imbècils!
- Lo que decimos los de VOX es que esos niños menores no acompañados deben ser devueltos a sus padres que es con quien tienen que estar.

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
<ul style="list-style-type: none"> ▫ Context ▫ Dignitat ▫ Drets dels infants ▫ Protecció 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Retorn als pares ▫ Vox

Equiparació col·lectius

Amb l'afany de perjudicar els governants, hi ha piulades que assimilen la permissivitat dels polítics:

- @AdaColau prefiere #manteros #okupas #perroflautismo #desahucios #menas #robos #narcotrafico y un largo etcétera

Drogadicció

Tot i que no hem trobat piulades que relacionin explícitament els joves sense referents familiars amb la drogadoicció, sí que s'assimilen –normalment, mitjançant hashtags– amb altres col·lectius: drogues, okupes...

- Has convertido a Barcelona en un estercolero multicultural de violencia, drogadoiccion e inseguridad.

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
—	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Okupació ▫ Delinqüència ▫ Inseguretat ▫ Aprofitament polític

Okupació

Identificació d'okupes amb menas i txarmils:

- #okupas #menas con una exposición de ideas propias de la ideología política del nacionalpopulismo.
- Alerta okupa: c/Mallorca 620, Barcelona #menas #eixample
- Els 'okupes', en veure que havien estat descoberts i que se'ls estava gravant en vídeo han fugit del lloc #barcelona #txarmil

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
—	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Aprofitament polític, contra procés, contra Govern ▫ Contra mitjans de comunicació ▫ Delinqüència

	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Efecte crida ▫ Il·legalitat ▫ Pagues ▫ Violència ▫ Xenofòbia
--	--

Entitats

Piulades fetes per les mateixes entitats (ECAS, FEDAIA), que reclamen més coordinació i acció conjunta per a la inclusió social.

- Les entitats que treballen amb adolescents i joves migrats sols demanen passar de la gestió de l'emergència a la planificació amb recursos estables

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
<ul style="list-style-type: none"> ▫ Inclusió 	—

Il·legalitat

Una de les concrecions més despectiva de la identificació del col·lectiu. Hi ha una tendència a la despersonalització. Es parla de grups com si pràcticament es tractés d'una manada d'animals. Si no violent i de degeneració, sovint també s'assimila a un comportament ociós, mandrós.

- Identificados grupos de inmigrantes ilegales unidos a los radicales catalanes agrediendo a nuestra policía y destrozando Barcelona.
- Pero les dan pagas a los #MENAS e Ilegales...
- Un ILEGAL marroquí VIOLA a una niña de 14 años que conoció por #Instagram...
- Todo muy transversal e inclusivo. ¿Hasta cuándo soportaremos esta lacra de la inmigración ilegal y los MENAS? #StopIslam #StopMENAS

Hashtags associats: #StopIlegales #IlegalesParásitos #StopMenas #RefugeesNotWelcome #PaterasNo #LosEspañolesPrimero

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
—	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Espanyols primer ▫ Delinqüència ▫ Ociositat ▫ Cobrament de pagues immerescudes ▫ Arribada ▫ Màfies ▫ Populisme

	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Anti independentisme català ▫ Contra partits ▫ Agressió sexual ▫ Vox ▫ Inseguretat ▫ Xenofòbia
--	---

Inseguretat, por, caos

Moltes piulades incorporen l'element d'**inseguretat** per compondre un marc mental de por, incertesa, perill, fins i tot una situació d'indefensió. Associat a vandalisme, delinqüència i violència, s'identifica els joves sense referents com a col·lectiu forani que causa inseguretat social i contribueix, en darrer terme, al caos. Aquest bloc té molta vinculació, també, amb la idea d'invasió.

- Los #MENAS marroquíes echando a los vecinos de sus viviendas. Mataró, que votó por mayoría absolutísima a la izquierda independentista que prefería moros antes que a sus compatriotas españoles, ahora lo disfruta
- Ocultar que tenemos un problema de seguridad ciudadana hará que este crezca.

Temes associats a inseguretat:

POSITIUS	NEGATIUS
–	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Perill, por, incertesa, indefensió ▫ Delinqüència, violència, Caos ▫ Desbordament, Invasió ▫ Aprofitament polític, contra govern, contra partits ▫ Policia

La **por** és l'expressió del sentiment que es deriva de la inseguretat; una baula de la cadena que conforma el relat del no reconeixement de l'alteritat i la sensació d'indefensió causada per la presència de l'"altre", que té els seus costums, comportaments, etc., que es presenten com a contraris als propis. Ve agreujada per l'accent a les suposades accions violentes:

- en un centro donde aprox 20 son delincuentes reincidentes de un total de 66 internos, es un 30%! #miedo #menas #batan #SyRLM
- Por fin cogieron a los #MENAS que han aterrorizado a la población de #PremiáDeMar
- Los vecinos se confinan en sus casas por miedo a la violencia de los MENAs. Han convertido los barrios en focos de delincuencia. ¡Hacen falta medidas urgentes YA!
- Mucho ánimo, hay que acabar con esto ya!!! Es intolerable, nuestros jóvenes van a coger miedo a salir
- Los españoles queremos seguridad. Se debe controlar la delincuencia que producen los MENAS.

Temes associats a perill:

POSITIUS	NEGATIUS
—	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Conflictes socials ▫ Contra govern ▫ Delinqüència ▫ Inseguretat ▫ Policia ▫ Política ▫ Violència ▫ Xenofòbia

Lligat a la inseguretat i la por, però fent un pas més enllà, s'arriba a la idea de **caos**. Parlar de "caos" és expressar una situació de descontrol, d'impotència de les administracions, de connivència dels cossos policials, de confusió social. Això permet dibuixar una situació insostenible i, fins i tot, arribar a insinuar ineficiència dels polítics i col·lapse del sistema en general.

- El problema de los #MENAS es solo la punta del icerberg del **conflicto que ya ha estallado** en #Europa y que amenaza a #España. El gran #caos #humanitario llegará cuando alcancen la mayoría de edad
- Esto es lo que ocurre cuando importas delincuentes a miles, solo aportan caos y violencia

Temes associats a caos:

POSITIUS	NEGATIUS
—	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Descontrol ▫ Incapacitat per gestionar una situació ▫ Conflictes ▫ Violència ▫ Delinqüència ▫ Invasió ▫ Pagues ▫ Reincidència

Invasió

Molt vinculat al relat del desbordament, centres d'acollida saturats, incapacitat dels governants de fer front a una situació que se'ls ha escapat de les mans:

- No dan abasto
- Pero si hay 2,7 millones para MENAS, el mundo al revés

A partir d'aquí, un petit salt ens porta a interpretar la situació com una invasió

- Son los #menas los que se están asegurando la conquista del país. Los gilipollas aún no se ha enterado.

- Ya está bien. #StopMenas #STOPIlegales #StopInvasión #StopIslam #FronterasSeguras No sabemos nada de los invasores ni de sus antecedentes. MINISTERIO DE EXTERIOR, otro Ministerio que ahorrarse, no sirve para nada y Soros tiene a Laya 'controlada'.
- Derivan a los '#menas' a centros no especializados porque no dan abasto
- Para eso entraron en España, para su destrucción.

Un tercer grau és la demanda directa de mobilització de les forces armades:

- ¡Insisto! El #gobierno con su permisividad facilita la creación de un ejército invasor formado por #ilegales. ¿Son #mercenarios?, ¿podrían ser armados? Pagos mes a #menas hasta los 23 años: -Cataluña 664€ -C.Valenciana 638€ -P.Vasco 515€ ¡¡¡Reforcemos a #FAS y #FFCCSE!!!
- la invasión continua como quieren los especuladores Soros etc
- A qué esperan para desplegar el @EjercitoTierra y @Lalegion_es??? Debemos proteger nuestras fronteras de la invasión.

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
—	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Caos ▫ CentreMenors ▫ ContraPartits, ContraProcés ▫ Delinqüència ▫ Il·legalitat ▫ Inseguretat ▫ Invasió ▫ Pagues ▫ Reincidència ▫ Violència ▫ Xenofòbia

Màfies

Algunes piulades recullen de forma neutra notícies sobre les màfies que abusen de les persones en el viatge; d'altres es refereixen als joves com a integrants de màfies violentes i de delinqüència.

- El #EfectoLlamada de inmigrantes ilegales sólo beneficia a las #mafias
- El #tcharmil: la mafia juvenil de la que muchos hablan y pocos conocen. ¿Ha llegado a Cataluña?

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
—	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Il·legalitat ▫ Inseguretat ▫ Exigència d'expulsió ▫ Contra govern, contra partits ▫ Vox

No Vinculació

Detectem una sèrie de perfils que tenen l'hàbit d'aprofitar temes aliens als joves per fer piulades negatives –o directament destructives– i incloure-hi hashtags com #stopmenas. Molt sovint es tracta de piulades que pretenen extreure rèdit polític anant contra el govern o partits d'esquerres, amb l'estratègia d'utilitzar hashtags contra col·lectius concrets: menas, okupes, independentistes, islamistes, podemitas...

- Y que excusa ponen para no hacérsela??? No entiendo nada. Por un lado hacen pruebas masivas por zonas y luego si tienes síntomas no... #StopMenas #Stopokupas #PararElRelej
- Mercadona ha ido subiendo los precios poco a poco, hay cosas que si las pillas en ofertas te salen más baratas en el Carrefour y de marca. También han bajado la calidad de algunos productos. Yo cada vez compro más en las tiendas del barrio #StopMenas #PararElRelej
- #PSOETA #ViVaEspaña #BoicotProductosCatalanes #BoicotCatalonia #StopMenas #stopIslam Aquí la CAGONA d la Ministra d @Defensagob Q NO quiere Celebrar #DieladHispanidad en Cataluña. Ahora q tanto se les llena la boca d #España Q Vergüenza, es q NO son Españoles. Parece un MOJON

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
–	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Aprofitament polític ▫ Contra govern, contra partits ▫ Exaltació de VOX

Cobrament de pagues immerescudes

El relat sobre les pagues que el govern dona als joves es va començar a difondre al juliol de 2019. Aquest és un argument totalment fals i molt populista, orientat a crear rebuig social i mobilització efectiva contra els joves:

- Una viuda en #españa recibe 400€ pero los menillas #menas se van a llevar 600 € sin haver trabajado en la vida. Graias sanchez. Pedro Sánchez da luz verde a la inmigración ilegal: España acogerá a algunos de los inmigrantes del Open Arms... [15/08/2019]
- Más becas para familias con pocos recursos, menos subvenciones a familiares de #Eta y pisos con pagas a #menas
- Pero les dan pagas a los #MENAS e Ilegales...
- Si hay dinero para #PensionesDignas, lo que no hay dinero es para; - La farsa de la #emergenciaclimatica - Las paguitas de 664 € a los #MENAS - El ponerles piso a los #InmigrantesIlegales - El mantener 17 Reinos de Taifas con sus #gobiernos, #parlamentos, #DefensoresDelPueblo...
- Y después pasa esto. Que no #Trabajan. El estado le #subvenciona todo. Ganan más que ESPAÑOLES que han cotizado más de 30 años. Es la política del #PSOE Como nos toman el pelo los #Marroquíes, los #menas. #VoxExtremaNecesidad #Vox

- La pregunta es: Qué hace este tipo de gente en España?? Además de cobrar de nuestros impuestos, de nuestro esfuerzo... Por qué les habéis invitado? Por qué les ofreceis dinero por venir a hacer daño a nuestras hijas y a España entera??Cuál es vuestro plan? BASTA!!!
- 400 los #MENAS llegados a Canarias. ¿Cuántos en toda #España? Y 80 euros nos cuestan cada uno de ellos al día. Y la tía dice que somos xenófobos por no querer mantener a delincuentes

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
—	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Caos ▫ Contra govern, contra partits ▫ Delinqüència ▫ Efecte crida ▫ Equiparació de col·lectius ▫ Espanyoles primero ▫ Exigència d'expulsió ▫ Il·legalitat ▫ Inseguretat ▫ Invasió ▫ Comportament ociós ▫ Okupació ▫ Popoulisme ▫ Vox ▫ Xenofòbia

Permissivitat de les autoritats

Intent de fixar un marc mental on les autoritats valoren els comportaments amb una doble mesura, fet que provoca inseguretat i desconcert. Molt lligat al relat que acusa els partits d'esquerres de mirar cap a una altra banda quan es produeixen suposats delictes per part dels joves sense referents familiars:

- magrebis #Menas 4 para ser exactos, entrado n un chino d Pvallekas sean llevado cosas saliendo corriendo, el chino sea llevado un empujón, como no interesa, ni se les puede reprochar nada la @policia no puede hacer nada ya saben lo q ahi en el barrio, seguirá sucediendo @PODEMOS
- 2 moros violan a una pequeña de 10 añitos en un colegio de Sabadell. Las monitoras, que oyeron gritos en el lavabo, creyeron que era un juego. El centro lo silencia para no crear "islamofobia" ¿Adivinad quién sigue acudiendo a clase como si no hubieran jodido la vida de una niña?
- Venga me gustaría escuchar a todos los buenistas de la izquierda q llevan permitiendo q estos #menas campen a sus anchas, como piden una condena ejemplar y el fin de esta práctica tan extendida...

- Resulta que los españoles que salen a caminar con la bandera de España tienen que tener a la @policia vigilando. Ahora bien, salen los #menas de manera violenta y los violentos son los patriotas. Iros a esparragar!!!!

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
—	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Agressió, agressió sexual ▫ Tribunals ▫ Exigència d'expulsió ▫ Violència ▫ Contra governants

Política

En aquest bloc hem recollit les piulades que visibilitzen la preocupació dels polítics per garantir la inclusió. També hi ha perfils que reclamen més recursos. A l'altre extrem d'aquest interès hi ha les crítiques des dels sectors més conservadors que reivindiquen mesures polítiques més dures i radicals com l'expulsió sense miraments de totes les persones migrades:

- @PPAsamblea explica en #PlenoAsamblea #AsambleaMadrid el compromiso del Gobierno de la @ComunidadMadrid con derechos de los #menores #menas en la #ComunidadDeMadrid
- El Gobierno respon a la nostra preocupació pel desemparament dels menor estrangers no acompanyats #MENAs exposant allò que ja sabem que s'hauria de fer... i que no es compleix.
- La 'Declaración de #Tarifa' subraya la "aportación de gran valor" para España de los menores extranjeros no acompañados
- Todos menos VOX quieren más gasto público para solucionar el problema de los #menas
- El único concejal de VOX en #Santander saca un propuesta que criminaliza a los #MENAs, se lleva críticas de todos los grupos, pero el PP se acaba absteniendo en vez de votar en contra pésimas condiciones en las que tenéis a #menores y a trabajadores de los centros, hay recursos, falta voluntad política !
- #menas La asociación de @exmenas #menores extranjeros no acompañados, ha solicitado a los partidos políticos que dejen de un lado el discurso racista para conseguir votos.
- El #conseller @ChakirelHomrani ha explicat que "el Projecte #AVENIR també suposa una oportunitat per reflexionar sobre quin és el futur del territori, com generar activitat econòmica sostenible i oportunitats perquè els pobles no es buidin"
- Finançarem la contractació de 110 dinamitzadors per fomentar el treball en xarxa i la convivència entre els centres de menors i el seu entorn. Ho vam explicar ahir a una setantena d'alcaldes i alcaldesses

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
<ul style="list-style-type: none"> ▫ Drets humans i dels infants ▫ Acolliment ▫ Anti xenofòbia 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Conflictes socials, rebuig veïnal ▫ Contra govern, contra partits ▫ Delinqüència

<ul style="list-style-type: none"> ▫ Centres de menors, recursos ▫ Inclusió ▫ Jornades ▫ Respecte ▫ Responsabilitat social ▫ Solidaritat veïnal ▫ Visualització 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Por ▫ Vox
--	--

Populisme

Com ja hem anat veient durant tot aquest apartat de les xarxes socials, als missatges amb contingut populista van creixent cada vegada més:

- portavoz de @vox_asturias: "Los barrios humildes votan a @vox_es porque saben que nosotros si nos preocupamos por sus problemas, como los centros de #menas, que nunca están en los barrios de las élites de izquierdas".
- Los dos acusados por la brutal agresión sexual a una española en Barcelona son Fares Hamza y Brahim Ben; dos ex-MENAs con diversos antecedentes. Ambos entraron ilegalmente en patera a España desde costas marroquíes Como no son guardias civiles no veréis esta foto en ningún lao

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
—	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Vox ▫ Agressió sexual, Violència ▫ Arribada ▫ Contra govern, contra mitjans de comunicació ▫ Españoles primero ▫ Identificació del col·lectiu ▫ Il·legalitat ▫ Pagues immerescudes ▫ Xenofòbia

Reincidència

Interès a mostrar una reiteració d'actes (reprovables) que porta a concloure que es tracta d'una pràctica habitual, un costum, i no pas un fet aïllat. El recurs d'incidir en aquesta constància implica un reforç de la idea d'inseguretat social:

- Los robos, agresiones y abusos sexuales no cesan.
- Otro "caso aislado", cortesía de #OpenArms y el #socialismo europeo. #menas delincuentes
- Más agresiones
- Se repite la historia
- Y así todos los días...
- Esto es un no parar
- nueva víctima

- #txarmils again
- Onada d'agressions
- Día a día la violencia de los menores de origen #magrebí, va en aumento, lo peor es que atacan en manada a las personas más débiles, causando robo, daños y traumas irreparables, se debería ya dejar de mirar a otro lado y tomar medidas contra #tcharmil

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
—	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Caos ▫ Delinqüència ▫ Il·legalitat ▫ Invasió ▫ Inseguretat ▫ Violència

Visibilitat

Recurs per fugir del marc imperant que assimila mena = delinqüent. Esforç per donar veu als joves amb l'objectiu que expliquin ells mateixos la seva realitat. Molt lligat a la difusió de casos d'èxit i projectes vitals.

- Molts dels joves que emigren sols tenen família a Catalunya. Aquí, la història d'un d'ells, l'Abdenour, explicada per @tv3cat

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
<ul style="list-style-type: none"> ▫ Acolliment ▫ Inclusió ▫ Política ▫ Jornades 	—

Xenofòbia

Sempre hi ha hagut discurs de l'odi, però últimament s'ha fet més massiu i s'expressa amb menys vergonya. Dos exemples del 2019:

- “con esto voy a asesinar a muchos #MENAS”
- ¡Busco a 100 guerreros! Es hora de recuperar nuestra ciudad. Únete a nosotros #StopMenas

Exaltació de les patrulles ciutadanes:

- Bien bien bien.. mejor quitarse las caretas pronto así luego no nos llevamos sorpresas. Los #MENAS no se van a ir porque no se les puede devolver por la fuerza y los ciudadanos que hacen la labor que debería hacer el Ayuntamiento serán multados. Gran cambio se viene en Barcelona!

Temes associats:

POSITIUS	NEGATIUS
–	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Arribada, Centre de menors ▫ Contra Govern, Contra Partits, Contra Procés, Política ▫ Delinqüència, Violència ▫ Españoles Primero, Orgullo español ▫ Exigència d'expulsió ▫ Identificació Col·lectiu ▫ Il·legalitat ▫ Invasió ▫ Pagues immerescudes ▫ Patrulles Ciutadanes ▫ Policia, Tribunals ▫ Populisme ▫ Por, Rebuig Veïnal ▫ VOX

El to de les piulades

El to de les piulades expressa el sentiment vers el tema tractat. Els tres tipus d'enfocament (positiu, negatiu i neutre) segueixen el mateix patró de construcció de narratives.

L'ús de majúscules és el recurs més fàcil i visual per representar una entonació forta, sovint maleducada i bel·ligerant. És utilitzat en missatges contraris als joves i tant les formes com el fons són ofensius.

Despectiu

El to despectiu ve acompanyat d'insults i reflecteix una manca total de respecte per a les persones a les quals va dirigit.

- LA #ESPAÑA QUE ESTÁ HASTA LOS COJONES DE LOS #MENAS Y LA MIERDA ILEGAL QUE NOS ENTRA
- No permitamos que España sea el estercolero de Europa. #StopMenas #DefendEurope

Sovint també s'acompanya de la ironia:

- Si son los mejores ¿Cómo es posible que no sean ingenieros?

Irònic

La ironia és un element de la tècnica argumentativa perquè la seva naturalesa d'oferir una incongruència entre les paraules i el sentit provoca que el receptor s'aturi un moment a reflexionar sobre el significat real del que està llegint. A twitter també s'utilitza aquesta espècie de maniobra estratègica per captar l'atenció del receptor:

- La culpa es de los españoles por llevar relojes y dinero encima.
- Vaya, ahora resulta que los #menas son #republicanos (...)

- Saquean la tienda de #lacoste ropa pija marca de fachas y cayetanos ¿no lo entiendo #menas para que la quereis?
- Quien dice que los MENAS no son emprendedores? [sobre robatori de bicicleta al decathlon]
- Que no os engañen los fachas: los #menas del #decathlon de #Barcelona estaban devolviendo material que el hombre blanco machista y xenófobo había robado antes
- #menas vienen los mejores
- Niños y niñas son los que sufren, entre otros, "travesurillas" de estos chavales tan majos, mira, hoy una niña de 10 años en #calella.
- Venga, si @Albert_Rivera y @_MaluOficial_ acogen un par en su casa, me apunto. A ver si Albert les deja a solas con ella, en plan familia feliz. No hay huevos

Les imatges a twitter

Pel que fa a les imatges, les piulades a twitter es poden dividir en diversos grups, que variaran en funció de la intencionalitat:

- **Jornades, taules rodones, grups de treball...** Evidencien la preocupació de professionals, polítics i administració pública per ocupar-se dels joves. En algunes d'aquestes fotografies apareixen joves, tot i que és més freqüent la imatge de polítics o "experts". Missatge: Atenció, acollida, dedicació política.
- **Fotografies de polítics.** En mítings o actes de suport als veïns, en els quals intervenen per expressar el seu discurs.
- **Captures de pantalla de notícies** (en positiu), audiovisuals o premsa escrita. Fan referència a notícies, reportatges, entrevistes, etc. També es comparteix imatges de notícies "negatives" per fer-ne denúncia. Missatge: Difusió de la cobertura mediàtica, denúncia d'actituds intransigents o situacions injustes.
- **Captures de pantalla de notícies** (en negatiu), audiovisuals o premsa escrita. Fan referència a notícies relacionades amb violència, delinqüència, rebuig veïnal, etc. Missatge: Reforç dels posicionaments no inclusius.
- **Fotografies de convivència veïnal.** Normalment, a l'aire lliure. Missatge: Solidaritat i convivència.
- **Fotografies de veïns** que es manifesten / reuneixen per rebutjar l'obertura d'un centre de menors. Missatge: Por, preocupació i rebuig veïnal. Missatge: inseguretat, indefensió.
- **Fotografies /vídeos que denoten violència.** Policia, joves amb actitud hostil, destrosses, etc. De vegades, aquestes imatges són utilitzades pels mitjans de comunicació.
- **Infografies i cartells.** Anuncis de jornades o actes o bé infografies explicatives: situació, propostes que requereixen implicació ciutadana, etc. Missatge: Solidaritat i context.
- **Visibilització dels joves.** Sobretot, són piulades publicades per entitats i administracions públiques que treballen amb els nois i noies. S'hi veuen joves actius en situacions lúdiques, formatives o laborals. Missatge: inclusió.
 - Cal apuntar, però, que no sempre es té en compte aquesta visibilització dels joves.
Exemple:

Imatge d'una piulada del 17 d'octubre de 2019. La foto mostra les autoritats i els responsables del centre, però els joves han quedat fora de l'enquadrament.

Text de tuit: *Como parte de las Jornadas de Defensores del Pueblo celebradas en Sevilla y #Tarifa, los Defensores han visitado nuestro centro de El Bosque, donde han podido conocer de primera mano cómo es el día a día de un centro de atención a #menas. Estamos muy agradecidos por esta visita.*

Relació de les piulades amb notícies dels mitjans

Com hem vist, twitter s'alimenta de les notícies aparegudes als mitjans. Aquests ja no s'han d'esperar a la publicació en paper per difondre una notícia, sinó que ho poden fer de forma molt més àgil i immediata a través de la pròpia web i perfils de xarxes socials. Les notícies, doncs, es transmeten amb molta celeritat. Moltes piulades comparteixen notícies aparegudes als mitjans.

Però la relació també es dona al revés: els mitjans incorporen en les seves notícies vídeos i fotografies extretes de les xarxes socials o, fins i tot, presenten piulades senceres que serveixen com a testimoni dels fets –si són fetes de ciutadans “anònims”– o valoracions / reaccions –si provenen d'actors polítics–.

Podem concloure que twitter i mitjans mantenen una relació simbiòtica.

El fenomen @BCNHelpers

El maig de 2019 va néixer a Barcelona la plataforma ciutadana @BCNHelpers. Tal com indica la descripció del seu perfil, es dedica a fer un “Mapatge delinqüencial en temps real”. El seu abast territorial és Barcelona i altres municipis del voltant.

És com una patrulla ciutadana virtual. Afirma que difon delictes (robatoris i furts, problemes de convivència, tràfic de drogues...) i té una alta càrrega xenòfoba. És per això que entitats que treballen en l'àmbit de la diversitat cultural van denunciar-la per estigmatització dels col·lectius immigrants i twitter ha clausurat el compte en diverses ocasions, fet que provocava que s'obrissin perfils alternatius, com @HelpersCAT. No obstant, actualment continua actiu amb 32.000 seguidors.

INSTAGRAM

Atès el to positiu de la xarxa social Instagram, la majoria de publicacions són també de caire positiu. Igulament, els comentaris (no n'hi ha massa) també es mostren en la línia positiva.

S'ha fet seguiment de diversos hashtags. La majoria de publicacions analitzades pertanyen a entitats que informen de la seva activitat, que etiqueten els missatges amb diferents hashtags relacionats.

Un gran percentatge dels hashtags revisats tenen un enfocament d'històries d'èxit.

Missatges informatius sobre activitats o fites aconseguides:

- **#jovesmigrats** (20 posts, del 08/09/19 al 24/03/21). 100% positius.
En la seva majoria són posts d'entitats que treballen amb joves migrants.
Comentaris: Positiu. Pocs comentaris que celebren les notícies publicades.
- **#jovesmigratssols** (17 posts, del 20/11/19 al 08/03/21). 100% positius.
En la seva majoria són posts d'entitats que treballen amb joves migrants.
Comentaris: Positiu. Pocs comentaris que celebren les notícies publicades. Només n'hi ha un sobre la reinserció laboral d'una persona que ho recrimina i reclama feina pels nadius.
- **#jovesmigrants** (111 posts, del 08/05/19 al 24/07/20). 100% positius.
Informatius sobre activitats o fites aconseguides per entitats que treballen amb joves migrants. També hi ha alguns posts (pocs) sobre notícies ofertes en mitjans relacionades amb joves migrants. Un percentatge elevat dels posts són del mateix perfil: una entitat que impulsa la inserció social d'infants i joves en risc d'exclusió social.
Comentaris: Positiu. Celebren les notícies publicades.

Missatges variats sobre diferents temàtiques, publicats tant per «perfils oficials», que publiquen notícies relacionades amb els joves no acompanyats amb els que treballen, com de perfils personals de gent que comparteix notícies, llibres o d'altres relacionades amb menors no acompanyats:

- **#menorsnoacompanyats** (26 posts, del 23/12/18 al 03/12/20). 100% positius.
Comentaris: Positiu.
- **#menorstutelats** (15 posts, del 15/06/17 al 30/08/20). 100% positius.
Comentaris: Positiu. Pocs comentaris que celebren les notícies publicades.

Altres:

- **#migrats** Diversos posts en català i altres idiomes que no fan referència explícita als joves sense referents familiars a Catalunya
- **#menorsmigrats** Un sol post, del 22/08/20
- **#menoresnoacompañados** (240 posts, del 31/03/17 al 23/11/19). Positiu.
Posts d'àmbit espanyol en la seva majoria de diferents temàtiques i publicats tant per «perfils oficials», que publiquen notícies relacionades amb els joves no acompanyats amb els que treballen, com de perfils personals de gent que comparteix notícies, llibres o d'altres relacionades amb menors no acompanyats.
Comentaris: Positiu

Publicacions de caràcter negatiu:

- **#stopinvasion** (590 posts, del 03/03/13 al 24/05/20). Negatiu.
Aproximadament el 50% dels posts etiquetats amb aquest hashtag estan relacionats amb immigració, sempre negatiu.
- **#stopmenas** (30 posts, del 17/06/20 al 27/02/21). 100% negatiu.
La majoria son captures de pantalla de notícies publicades a diaris o a la televisió. Un percentatge important dels posts són de perfils territorials de Vox.
Comentaris: Tots negatiu de persones de la mateixa ideologia dels que publiquen el post.
- **#nomasmenas** (4 posts, del 14/07/19 al 12/12/19). Negatiu.
De les 4 publicacions sota aquesta etiqueta, només dues fan referència als joves.
Comentaris: negatiu.
- **#fueraMENAS** (231 posts, del 29/07/19 al 10/12/20). Negatiu.
La gran majoria són de Vox o de perfils territorials de Vox. Tot és a nivell espanyol.
Comentaris: negatiu

Posts de diferents temàtiques i idiomes no relacionats amb menors no acompanyats:

- **#mena // #menas** (281.452 i 66.403 posts respectivament)
- **#soloquedavox** (6551 posts).
La gran majoria d'aquests posts són de Vox o de perfils territorials del partit, però un percentatge molt elevat de les publicacions no té a veure amb els joves sense referents familiars.

S'ha analitzat una vintena d'imatges d'instagram. Trobem bàsicament dos tipus d'imatges gràfiques:

- Captures de pantalla de notícies aparegudes als mitjans
- Fotografies d'entitats que treballen amb els joves: il·lustren la informació que s'ofereix en el text: Activitats, visites, formacions, etc. En aquests casos, la imatge mostra els joves fent l'activitat.

MOTIVACIONS PER TRACTAR MEDIÀTICAMENT EL TEMA DELS JOVES MIGRATS SENSE REFERENTS FAMILIARS

Per descobrir les motivacions que porten un mitjà a dedicar espai a una notícia sobre joves migrants sense referents familiars, tenim en compte diversos elements, que variaran en funció de la línia editorial d'aquest mitjà:

- FETS NARRATS
- GÈNERE I ESPAI ATORGAT
- PROTAGONISTES
 - De qui parla la notícia?
 - Quin tractament reben els protagonistes?
 - Tenen veu? (son fonts?)
- INTENCIONALITAT: Quin missatge es desprèn? Construcció de narratives.

Fets narrats

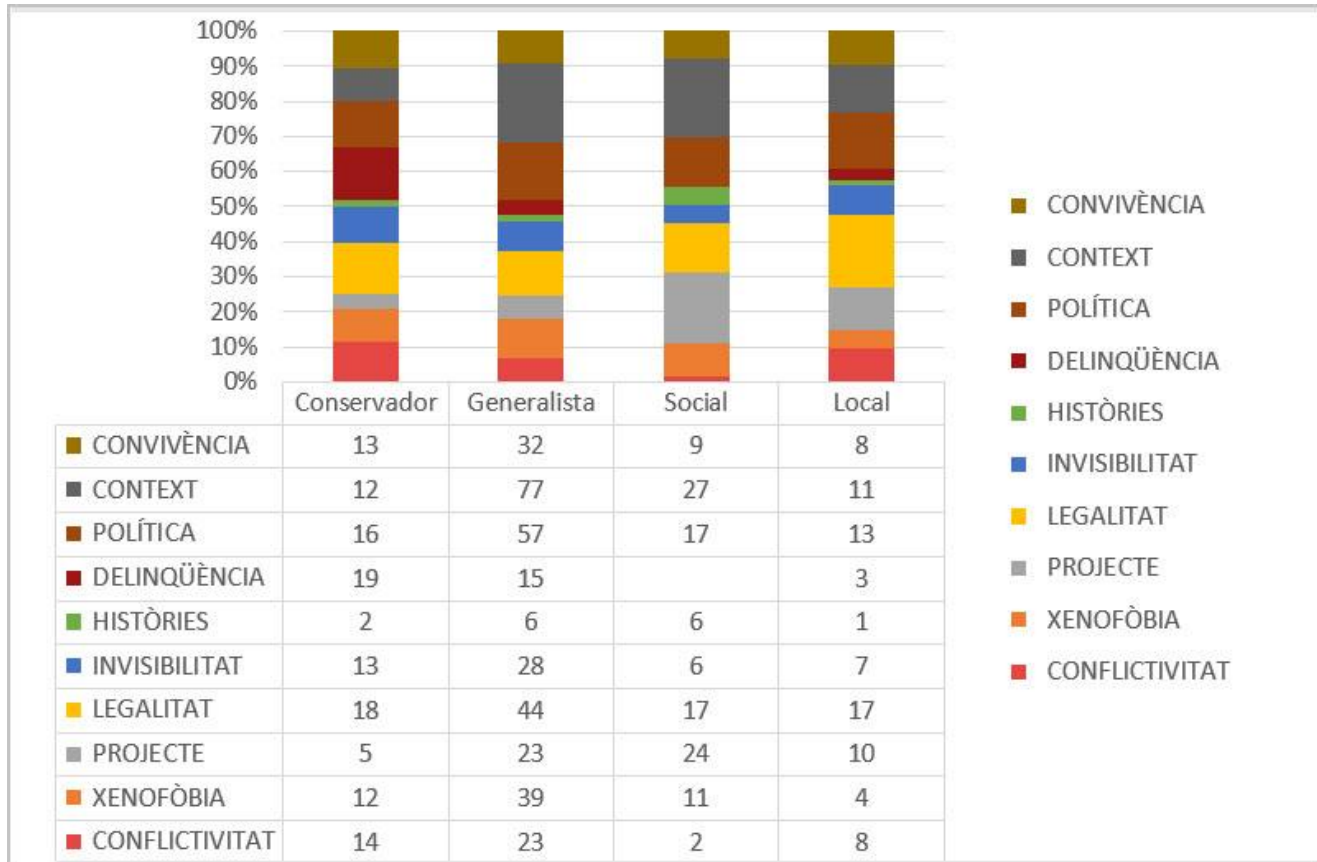
És interessant destriar els fets sobre els quals s'articula la peça informativa per conèixer què serveix d'esperonament per motivar el mitjà a dedicar temps i espai a una notícia.

Els **mitjans conservadors** tendeixen a explicar notícies basades en fets delictius presumptament comesos pels joves: agressions, robatoris, atacs... Tot aquest ventall de notícies suggereix una intencionalitat encaminada a **reforçar el relat del conflicte social**. Com veiem a la gràfica següent, els temes més freqüents en aquests mitjans són els que fan referència a la delinqüència i a legalitat/tribunals. A l'altre extrem, les històries de vida i la visibilització del projecte vital dels joves són els enfocaments més marginals.

Per contra, **els mitjans socials** –o amb sensibilitat per a la diversitat cultural– publiquen un alt percentatge d'informacions sobre el **projecte vital**, només superat per l'enfocament de **context**. Aquest també és, de llarg, l'enfocament més present en les publicacions dels mitjans generalistes. Recordem que, en aquest estudi, la contextualització es refereix, sobretot, a l'explicació de la situació dels joves en el moment que esclata la notícia. Els mitjans socials, però, –com també intenten fer els generalistes més sensibilitzats– tenen més inclinació per publicar notícies, reportatges o entrevistes on es mostra el context internacional i i la situació socio-econòmica dels joves i famílies en els seus països d'origen abans del viatge. Podem observar que les notícies sobre conflictivitat i delinqüència són pràcticament inexistentes en aquests mitjans.

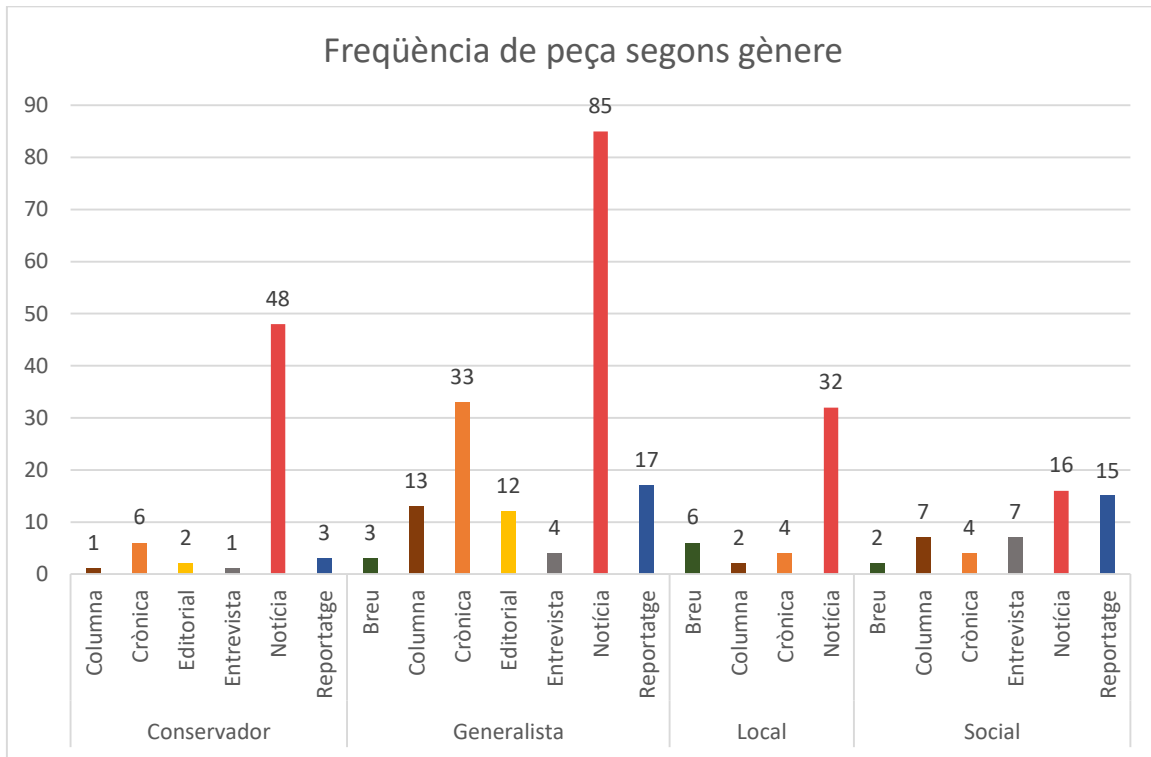
Els mitjans generalistes posen l'èmfasi en les notícies classificades com a **política i legalitat/tribunals**, a més del **context**. En canvi, veiem una forta davallada en històries de vida i en delinqüència. El relat més accentuat que ens mostren aquests mitjans és el de la preocupació dels governants per gestionar el fenomen de la immigració, potser amb una dosi massa esbiaixada cap a les solucions de caire judicial.

Hem cregut oportú fer una quarta classificació que agrupa els **mitjans de proximitat** (malgrat que la majoria d'ells es poden incloure dins del grup de mitjans generalistes). En ells guanyen rellevància les informacions de caràcter **legal/judicial**, seguides de context i política. És interessant veure com, en aquest bloc de mitjans locals, queden igualades les informacions de convivència i conflictivitat:

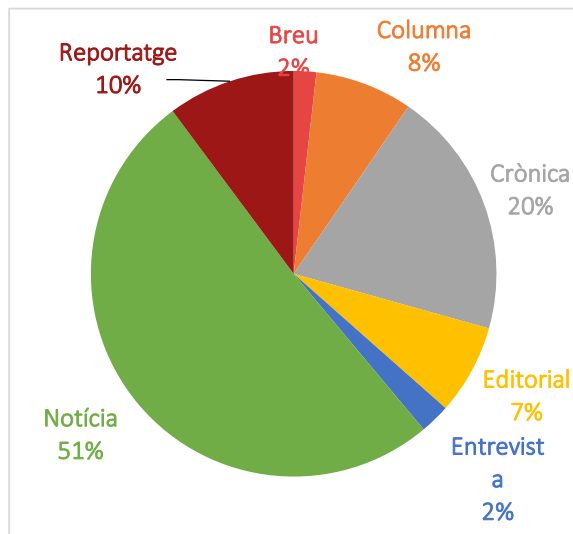
Gènere i espai atorgat

En la taula següent observem que la gran majoria d'informacions analitzades són del gènere notícia. Aquest tret es veu de manera molt desproporcionada als mitjans conservadors, que dediquen el 79% de les peces relacionades amb els joves a notícia. De totes les informacions analitzades d'aquest grup de mitjans, pràcticament no hi ha opinió: només una columna i dues editorials. En canvi, els gèneres de les peces dels mitjans socials estan molt més repartits. La lectura que podem fer d'aquestes gràfiques té a veure de nou amb el biaix ideològic dels mitjans: com més conservadors són, més tendència tenen a emetre notícies que es limiten a recollir fets relacionats amb delinqüència i problemes de convivència. Els mitjans més sensibilitzats, per contra, tendeixen a oferir informacions que aborden el tema des de diferents perspectives. Així, veiem que les entrevistes en aquests mitjans pugen al 14% i els reportatges s'enfilen fins al 29%.

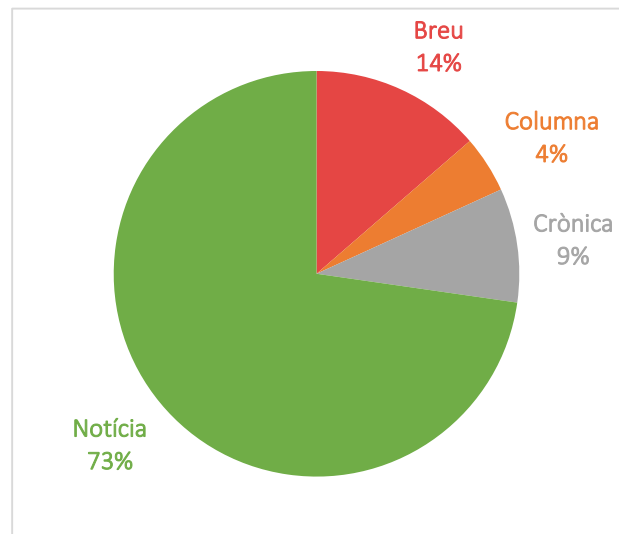

En les següents gràfiques podem observar la distribució dels gèneres segons cada bloc de mitjans:

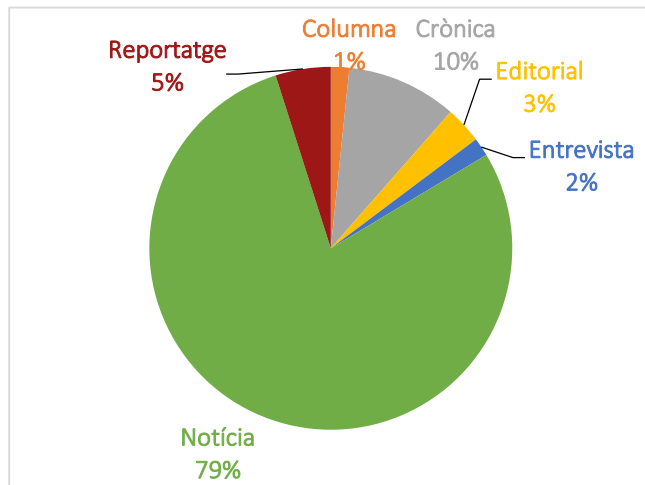
Mitjans generalistes

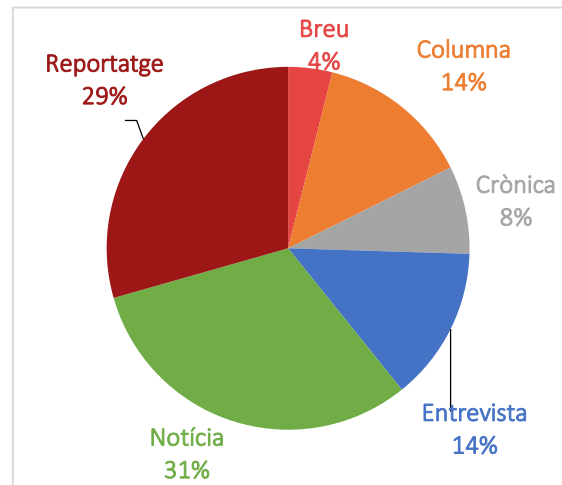
Mitjans locals

Mitjans conservadors

Mitjans socials

Els protagonistes

Els joves menors migrats sense referents familiars són els grans protagonistes absents de la majoria d'informacions. Ja hem vist que són tractats com un col·lectiu homogeni que en provoca la despersonalització. Aquest factor sumat al fet que són menors –i, per tant, que han de gaudir d'una protecció especial– fa que molt sovint no se'ls consideri fonts informatives. Aquesta circumstància comporta una invisibilitat que, a la vegada, realimenta la despersonalització i abona l'estigmatització. Els mitjans socials i alguns de generalistes intenten trencar aquesta dinàmica mitjançant entrevistes o reportatges on els joves sí que poden exposar els seus punts de vista, les seves expectatives i els reptes als quals han de fer front.

Però si els joves no figuren en primera persona als espais dels mitjans, a quins actors recorren els periodistes per recollir la informació? Qui esdevé font d'aquestes notícies? Distingim dos grans blocs de fonts: les públiques i les privades. A les fonts públiques trobaríem les policials i les dels representants polítics. Les fonts privades recollirien el testimoni de professionals i entitats que treballen amb els joves i, en menor nombre, dels veïns d'aquests joves.

Intencionalitat

En el seu celebrat llibre “No pienses en un elefante. Lenguaje y debate político”, Georges Lakoff defensa que la manera que tenim d'entendre el món és a partir de marcs –o estructures– mentals. Qui imposa el seu marc mental domina el relat. En el cas dels joves migrats sense referents familiars, ja hem vist que l'acrònim “mena” ha patit una “ideologització”. El marc mental imperant és el que identifica els joves com a “col·lectiu problemàtic”. Però no només els joves; el fenomen migratori és munició al servei de la voluntat d'evidenciar la diferència entre “ells” i “nosaltres”, que condueix cap

a discursos racistes. Novament, doncs, la intencionalitat dels mitjans varia en funció de la seva línia editorial. Els mitjans més conservadors contribueixen a reforçar aquesta idea amb la selecció dels fets narrats, la manera com s'expressen, el gènere que s'utilitza, la secció a la qual s'ubica, la prioritització d'uns tipus d'enfocaments: La identificació del col·lectiu, l'èmfasi en la conflictivitat, la manca de convivència amb el veïnat, etc.

Els mitjans més sensibilitzats utilitzen les mateixes eines però amb la intencionalitat de trencar aquest marc mental i proposar relats alternatius a favor de la convivència: el de posar en valor les persones, entendre els diferents contextos socio-econòmics, garantir els drets dels infants, reclamar reconeixement mutu, empatia i respecte.

En el següent apartat veurem com es construeixen les narratives.

CONSTRUCCIÓ DE LES NARRATIVES

A continuació mostrem un quadre amb les diferents narratives que podem trobar, tant pel que fa als mitjans com a les xarxes socials. No cal dir que la inexistència de filtres en les xarxes socials, especialment twitter, afavoreix els discursos molt més extrems.

Missatges	Enfocament progressista	Enfocament conservador
Sentiment	Cerca de l' empatia	Promoció del rebuig
Intencionalitat del missatge	· Respecte de l' alteritat	· Criminalització, estigmatització
Són nens	· Tenen drets · Necessiten protecció	· Que se n'ocupin els seus pares (TW) · Ni són els nostres nens ni venen els millors >> intent de desmuntar els arguments contraris (TW)
Violència	· La violència és estructural. · L'exerceix la policia, els veïns	· Lligat a inseguretat, por, no convivència. · Sempre l'exerceixen els joves. De vegades, amb la connivència de la policia o amb la permissivitat dels governs · Com que són violents, cal expulsar-los. · Oferir la idea de violència gratuïta: agredeixen quasi sense motiu. · Ús de terminologia bèl·lica: baralla, batalla campal, enfrontament, agredit.
Agressió / agressió sexual		· Indefensió · Denúncia de la permissivitat de les autoritats
Generalització	· Interès a no caure en generalitzacions. · Contraposició amb dades que desmenteixen les generalitzacions.	· Recurs de la metonímia: identificació de tot el col·lectiu a partir de casos concrets. · Estigmatització del col·lectiu.
Acollida	· Ens hem de preocupar socialment de la inclusió. · Apel·lació a la responsabilitat social. · Necessitat d'estratègia global: L'acolliment no només és tancar-los en un centre > formació, oportunitats, respecte, coneixement i enriquiment mutu, intercanvi, experiències compartides	· Que els acullin els progrés que tant els defensen (TW) · (Mal)gastem diners amb aquests joves quan a casa nostra hi ha moltes necessitats · Millor ajudar els nostres avis que uns joves delinqüents (TW, partits polítics)

	<ul style="list-style-type: none"> · Visibilització de mesures per “treure els nens del carrer” (programes, convenis, etc). · Molt lligat a casos d’èxit que serveixen d’exemple. · Denúncia de les diferències en l’acolliment en funció de l’origen (erasmus vs. menas) · Reclamació de permís de residència, empadronament 	
Protagonistes	<ul style="list-style-type: none"> · Casos d’èxit: oferir experiències positives, potenciar el respecte, mostrar l’intercanvi i la convivència, contrarrestar els missatges negatius associats a violència, delinqüència, etc. · Vinculat a oportunitat, èxit, esforç, valentia, dedicació, estudi · Vulnerabilitat, risc d’exclusió · Identificació: joves, infants, nois, migrats, tutelats, diferent, adolescent 	<ul style="list-style-type: none"> · Invisibilitat: Dificil trobar la veu dels joves en articles negatius. · Els protagonistes són les “víctimes”: veïns agredits. · Associació amb altres col·lectius “conflictius”: okupes, drogoadictes, etc. · Marginació. · Quan no són delinqüents, són ganduls. · Identificació: joves, immigrants, estrangers, il·legals.
Arribada	<ul style="list-style-type: none"> · Vinculat a l’acolliment que cal oferir. · Denúncia de la manca de recursos · Preocupació pel desemparament dels nois (menors i majors d’edat) · Context 	<ul style="list-style-type: none"> · Vinculat a invasió. Provoca sentiment de descontrol, inseguretat. · Vinculat a saturació. · Rebuig veïnal, indignació. · Ús de termes com allau, desbordar. · “Efecte crida”
Màfies	<ul style="list-style-type: none"> · Els menors són víctimes de màfies. 	<ul style="list-style-type: none"> · La paraula “màfia” ja denota delinqüència.
Caos	–	<ul style="list-style-type: none"> · Menas com a exemple per demostrar el caos imperant, la ineficiència dels polítics i del sistema · Desbordament dels centres, de les autoritats · És fruit de la invasió descontrolada que patim · En últim terme, s’utilitza per anar en contra dels governs: incapacitat per gestionar una situació
Reiteració	–	<ul style="list-style-type: none"> · Estratègia per criminalitzar el col·lectiu a partir de la reiteració de l’actitud violenta: sempre són els mateixos, una altra vegada, etc.
Delinqüència	<ul style="list-style-type: none"> · Costa que no s’identifiqui l’origen. 	<ul style="list-style-type: none"> · Ús de paraules com banda, grup.

		<ul style="list-style-type: none"> · Identificació de l'origen: marroquí, magribí, musulmà. · Apel·latius: brutal, il·legal, violent, "angelitos".
Política/polítics	<ul style="list-style-type: none"> · Visibilització de l'interès d'alguns polítics pel benestar del col·lectiu 	<ul style="list-style-type: none"> · Irresponsabilitat: aprofitament de notícies per emetre missatges populistes de suport a la població autòctona, donant veu i amplificant argumentaris de rebuig, estigmatització del col·lectiu, etc. · Aprofitament polític de notícies negatives
Costums	–	<ul style="list-style-type: none"> · Viuen així perquè volen. · És més fàcil robar i okupar que formar-se i treballar.
Odi	<ul style="list-style-type: none"> · Antiracisme. Denúncia del discurs de l'odi. · Vinculat a compromís, civisme, responsabilitat, drets humans i dels infants 	<ul style="list-style-type: none"> · Foment de la diferència. · Alarma social
Viatge	<ul style="list-style-type: none"> · Necessitat, fugida, valentia. · Paral·lelisme amb la migració espanyola dels anys 60 (memòria històrica). · Apel·lació a la solidaritat. 	<ul style="list-style-type: none"> · Invasió per beneficiar-se dels recursos i de l'Estat del Benestar d'aquí. · Lligat a l'efecte crida, a les "pagues", a viure bé "a costa dels treballadors autòctons".
Intencionalitat del missatge	<ul style="list-style-type: none"> · Respecte de l'alteritat 	<ul style="list-style-type: none"> · Criminalització, estigmatització

IDENTIFICACIÓ DELS JOVES

Els joves migrats sense referents familiars són presentats en la majoria d'informacions dels mitjans com un col·lectiu homogeni, format per individus que volen millorar les seves condicions de vida. Alguns mitjans mostren la seva voluntat d'estudiar i treballar; altres els dibuixen com joves violents que basen la seva prosperitat només a partir de delinquir. Les xarxes socials reproduïxen aquests marcs mentals, extremant el biaix ideològic.

La identificació dels joves, doncs, s'expressa en un ampli arc. En els mitjans hem trobat fins a 64 maneres diferents de referir-s'hi:

- adolescents
- adolescents tutelats
- col·lectiu vulnerable
- desafortunades sigles MENA (menor estranger no acompanyat)
- immigrants
- immigrants sense papers
- infants i adolescents
- infants i joves no acompanyats
- infants i joves sense família
- joves
- joves estrangers
- joves immigrants
- joves migrants extutelats
- joves procedents del Marroc
- joves que reclamen una oportunitat
- joves tutelats pel Govern
- mena –menor estranger no acompanyat–
- menes
- menes (menors estrangers no acompanyats)
- menor d'edat
- menors
- menors acollits
- menors atesos per la DGAIA
- menors d'edat estrangers no acompanyats ('menes')
- menors emigrades del Marroc
- menors estrangers
- menors estrangers marroquins
- menors estrangers no acompanyats
- menors estrangers no acompanyats (MENA)
- menors estrangers no acompanyats ('menes')
- menors estrangers no acompanyats (els anomenats MENA)

- menors estrangers no acompanyats -els mal anomenats MENA-
- menors estrangers no acompanyats que viuen al carrer
- menors estrangers no acompanyats, coneguts com a MENA
- menors estrangers que arriben sols a Espanya
- menors estrangers tutelats per la DGAIA
- menors immigrants
- menors immigrants no acompanyats
- menors la majoria procedents de pasteres
- menors migrants
- menors migrants no acompanyats
- menors migrants sense referents familiars
- menors migrats sense referents familiars
- menors no acompanyats
- menors o joves no acompanyats
- menors que arriben sols
- migrants
- migrants menors d'edat no acompanyats
- nen i nena
- nens
- nens desemparats
- noies menors
- Noies menors no acompanyades
- noies subsaharianes
- noies tutelades per la DGAIA
- nois
- persones
- refugiat
- refugiats menors no acompanyats
- il·legals
- delinqüents
- okupes
- sense papers
- violents

2021: I a partir d'ara? Estudi de casos

El cartell de propaganda electoral de VOX

BRUNO THEVENIN (MÁS MADRID)

El cartell electoral de Vox aparegut en una estació de metro de Madrid ha provocat, exactament, allò que els seus dissenyadors pretenien: la reproducció del discurs en els mitjans de comunicació, el debat permanent i diferit a l'hora i la fixació d'una narrativa que forma part del seu ideari.

No hi va haver cap mitjà de comunicació que no recollís la polèmica –alimentada per les diferències entre la Fiscalia Provincial i el Jutjat d'Instrucció núm. 53- i, a més, totes i cadascuna de les capçaleres van reproduir la imatge del cartell. El següent llistat, òbviament, no és exhaustiu:

- La Fiscalía recurre el archivo del cartel de Vox que señala a los 'menas' (La Vanguardia, 2-5-2021)
- El cartel de Vox genera "hostilidad y rechazo social" hacia los menas (El Independiente, 26-4-2021)
- La Policía no ve delito en el cartel de Vox contra los 'menas' (elPeriódico, 29-4-21)
- El juez rechaza retirar el cartel de Vox contra los menores extranjeros no acompañados como pedía la Fiscalía (ABC, 4-5-21)
- La juez no ve delito de odio en el cartel de Vox sobre los menas (TeleMadrid, 30-4-21)

- La Fiscalía denuncia que el cartel de Vox genera “hostilidad” y “rechazo social” hacia los “menas”.
(La Razón, 26-4-21)
- Archivada la denuncia contra Vox por el cartel de los menores extranjeros
(El Mundo, 30-4-21)
- La Fiscalía recorre l'arxivament de la denúncia contra Vox pel cartell que assenyala els 'menes'
(ara, 1-5-21)
- Vox miente sobre los 4.700 euros que Madrid paga por menor extranjero no acompañado
(El País, 21-4-21)
- Vox defiende su cartel sobre los menas que investiga la Fiscalía: «La verdad no es delito»
(okDiario, 21-4-21)
- El juez rechaza la retirada del cartel de Vox sobre los 'menas' en contra de lo que pedía el fiscal
(El Español, 22-4-21)

La composició del cartell és bàsica i simple. Cap subtilesa: una àvia de cabells blancs, iniciant la vuitantena potser, amb el rostre pesarós i mirada al terra, atemorida (“tu abuela”), enfrontada a un jove embossat, de pell fosca i rostre altiu (“un mena”). El quadre evoca, al primer cop d’ull, la imminent perpetració d’un robatori. Quant a la semàntica, més enllà de la manipulació de les xifres aportades, pretén confirmar aquesta percepció: un robatori a les arques públiques. I la signatura que ho corrobora: “Protege Madrid” / “Vota seguro”, amb el logo del partit. Sempre el recurs de la por. La por que paralitza. “La por és una presó sense barrots”, com deien las Madres de la Plaza de Mayo argentines.

Anhaf Piash

Però potser sí que podem trobar una subtileta, tot i que grollera, en la composició del cartell. La foto original del jove està extreta d'un banc de dades gratuït, Unsplash, i el seu autor és un estudiant bengalí d'Informàtica. El model és un amic seu de Bangladesh. Així doncs, el del cartell no és ni menor, ni mena, ni magribí, ni mai ha estat a Madrid. Els dissenyadors van editar la fotografia i van escollir un primer pla del rostre i hi van afegir un recurs innecessari: van pixelar els seus ulls, encara que no calia; el jove no és menor. El resultat és un rostre amenaçador, anònim, inquietant, agressiu. El pixelat de rostres se sol utilitzar per preservar el dret a la intimitat dels infants, tot i que ofereix també aquests efectes pertorbadors.

El cartell conté tots els ingredients essencials de les narratives populistes d'extrema dreta: generalització i estereotips, estigmatització d'una comunitat ètnica o un col·lectiu, associació automàtica de nacionalitat o ètnia amb la delinqüència, rebuig de la diversitat cultural i promoció patriòtica de l'alteritat, mal ús de les arques públiques, desinformació i manipulació, etc. Al capdavant, l'objectiu de la manipulació no incorpora la preocupació sobre la cobertura dels mitjans. Tant se val que els mitjans desacreditin o rebutgin la informació o les imatges. L'objectiu és l'enfocament i definició d'una notícia o una informació –tot i que falsa– des del principi i en primer lloc, i la posterior visibilització i reproducció. D'això darrer se n'encarreguen els mitjans. De la resta, les xarxes socials.

El recurs al malbaratament dels diners públics tampoc no és nou:

- **VOX: 'Los MENAs cobran 664 euros al mes en ayudas sociales; una viuda española, 426'**
(Mediterráneo digital, 9-8-19)
- **Investigan a Rocío Monasterio por un posible delito de odio contra los menas**
(ABC, 19-11-19)
- **Abascal rompe tabúes en el Congreso: "¿Sabes cuánto nos cuestan los 'menas'?"**
(Esdiario, 29-8-19)
- **Vox insiste en poner fin a las paguitas a los menas: "Hay muchos españoles que necesitan ese dinero"**
(Diario patriota, 17-6-19)
- **Cataluña aprueba una paga de 664 euros para los 'menas' hasta los 23 años**
(El pueblo de Ceuta, 17-6-19)

A mitjans d'agost de 2019 ja trobem piulades que fan referència a les suposades pagues:

Una viuda en #españa recibe 400€ pero los menillas #menas se van a llevar 600 € sin haber trabajado en la vida. Graias sanchez. Pedro Sánchez da luz verde a la inmigración ilegal: España acogerá a algunos de los inmigrantes del Open Arms...

I una darrera conclusió: el cartell de Vox, com tantes altres estratègies de comunicació d'aquest partit, es fonamenta en les teories basades en la psicologia de masses, popularitzades per Gustave le

Bon i Jean Gabriel Tarde. Les masses no raonen i, per tant, els discursos no han d'apel·lar a la raó, sinó a les emocions, els sentiments i els instints. És el més efectiu. I les emocions no entenen de codis ètics ni deontològics.

El cas de Ceuta: La instrumentalització política del patiment humà

Foto: Diario AS

El cas de Ceuta consolida els estereotips negatius de l'imaginari col·lectiu: La presència de militars per fer front a la invasió; els textos que fan referència al desbordament, descontrol i, finalment, caos i sensació d'inseguretat, etc.

CONCLUSIONS

L'acrònim MENA, als articles i titulars de la majoria de capçaleres

Pràcticament tots els mitjans utilitzen l'acrònim MENA (mena, menas o menes), que és present tant en el cos dels articles (52,6%) com en els titulars (25,9%) de les notícies analitzades. Cal tenir en compte, però, que la intencionalitat, el sentit i la connotació varien segons el biaix ideològic del mitjà.

El fenomen de la immigració evidencia la polarització ideològica de la societat i mitjans

La immigració de menors estrangers sense referents familiars –una variant de la immigració– forma part de l'arsenal ideològic dels mitjans conservadors que la perceben com un problema i una amenaça social i cultural. La creixent polarització ideològica que viu la societat també és creixent en els mitjans. És en aquests mitjans on trobem la majoria dels articles que aborden la qüestió sota un camp semàntic en què prima l'òptica securitària, el gregarisme, la reprovació moral i les construccions discriminatòries. I, en ocasions, el discurs de l'odi.

Dins de la línia editorial, el to final de les informacions depèn de la sensibilitat del redactor

El biaix ideològic dels mitjans determina el tractament de les informacions, però el periodista té la capacitat (i la responsabilitat) de triar l'enfocament, les fonts i el to final del redactat.

Els protagonistes, invisibles

La invisibilitat és una constant en la majoria dels articles estudiats. No se sent la veu dels menors i els joves, ni es recullen els seus interessos i preocupacions. Qui parla per ells són els educadors/es, funcionaris/es, psicòlegs/gues, etc., però la paraula dels joves és molt poc present.

La necessitat d'identificar el subjecte de la notícia

Tot i que la paraula més recurrent en el corpus general –tant en les capçaleres en castellà com en català– és “menor”, els bigrames dominants tendeixen a una severa categorització d'aquests menors: “menor-'extranjeros”, “extranjeros-no acompañados”, “menor-migrantes”, “jóvenes-migrantes”, “menor-inmigrantes”, “menor-tutelados”, “Jove-migrat”, “menor-estranger”, “menor-no acompanyat”, “estranger-no acompanyat”, “menor-migrat”.

Informacions descontextualitzades

El tractament de la immigració infantil desproveït de context pot conduir a una simplificació del fenomen per part de l'opinió pública. Es troba a faltar un aprofundiment sobre el tema i referències sobre els seus trets culturals, les regions de les que provenen, els motius socioeconòmics, el pes de la tradició, els com, els per què, les causes... El desconeixement dels països d'on provenen els joves i menors no ajuda a una bona comprensió d'un procés social com és la immigració.

La construcció de marcs mentals: associacions de conceptes negatius

Els “centres de menors” i “centres d'acollida” són termes que a les notícies apareixen massa sovint associats amb violència, baralles, delictes sexuals, marginalitat, drogues, etc. La vinculació recurrent dels serveis institucionals d'atenció a la infància amb fets delictius genera una percepció desfavorable entre la ciutadania i provoca rebuig que, a la vegada, és instrumentalitzat per alguns partits polítics.

La majoria de notícies, a la secció de “societat”

Les informacions relacionades amb menors migrats sense referents familiars estan ubicades majoritàriament a la secció “Societat” (49,2%) i la secció “Política” (20%). Només el 14,5% apareix a la secció “Successos”.

Manuale d’estil i codis deontològics

Malgrat les recomanacions dels llibres d’estil, es continua utilitzant termes de connotació negativa com “allau”, “onada”, etc.; també són molt freqüents les mencions al país d’origen. En canvi, pràcticament ja han desaparegut les referències a la religió. Es troba a faltar una formació específica sobre diversitat cultural en els redactats de les notícies. És important utilitzar els termes, expressions i vocables més adequats i precisos per tal de no portar a l’ambigüitat, la confusió i la desinformació.

Les condicions de les redaccions no faciliten que el periodista trenqui el marc mental imperant

Tot i els esforços d’alguns mitjans i periodistes sensibilitzats, és molt difícil sortir del marc immigrant = problema. Les condicions de les redaccions no hi ajuden (precarització, urgència, poca formació, etc.). Quina responsabilitat social té el periodisme en el desenvolupament d’una societat lliure i democràtica?

Les xarxes socials són canals de comunicació, no pas mitjans

Els mitjans es regeixen per un codi deontològic. Les xarxes, per contra, són un canal d’expressió de l’opinió sense cap mena de filtre

Recursos a les xarxes socials: L’ús de la ironia i les preguntes retòriques

La gran majoria de piulades amb to irònic responen a contingut negatiu. N’hi ha algunes, però, que aprofiten aquest recurs per reforçar un missatge positiu. Pel que fa a les preguntes retòriques, s’empren com a recurs per interpel·lar els propis seguidors. No és molt habitual, però en trobem alguns casos.

Compartir notícies per guanyar credibilitat

Observem una tendència a utilitzar les informacions aparegudes als mitjans per reforçar l’opinió pròpia, tant si s’adiu a l’enfocament de la notícia com si no. Poden incorporar en hashtag #MENAS encara que a l’article no se’n parli.

Complementar la càrrega ideològica mitjançant els hashtags

Les #etiquetes no únicament s’empren per ampliar la difusió del missatge, sinó també per complementar-ne la intencionalitat ideològica. S’aprofiten per equiparar col·lectius (okupes, perroflautas, terroristes, independentistes), atacar el govern i partits, denunciar situacions...

Estructures “complexes”: Mostrar empatia inicial seguit d’una adversativa

Present bàsicament com a derivada de missatges sobre acollida. Formulació perversa: s’introdueix el tema amb un posicionament a favor, però a continuació s’emet la crítica.

To i intencionalitat

La càrrega ideològica de les piulades es mesura per la identificació del col·lectiu, la interrelació de hashtags i mencions, el comportament dels perfils. Cal tenir en compte, també els esforços d'alguns tuitaires per trencar el marc mental hegemònic negatiu propi de twitter.

La irrupció de VOX

Els comptes oficials de VOX són més prudents que els perfils que es declaren obertament seguidors del partit xenòfob.

El millor resum

Maig de 2021: Multitud de mitjans, a l'expectativa de les paraules del líder de VOX, Santiago Abascal, durant la seva visita a la platja d'El Tarajal (Ceuta).

REFLEXIONS FINALS I RECOMANACIONS

L'objectiu d'aquest estudi ha estat detectar les diferents tipologies narratives que es construeixen als mitjans i a les xarxes al voltant dels joves migrats sense referents familiars. S'ha pogut constatar que a partir de finals del 2018-principis del 2019, la creixent polarització política ha provocat un efecte similar en els missatges: El relat més excloent està guanyant la partida i imposa el marc que identifica els joves migrats sense referents familiars com causants de conflictitat.

Els mitjans de comunicació (i les xarxes socials) tendeixen a encasellar el(s) protagoniste(s) de qualsevol notícia en un col·lectiu. Necessiten identificar d'alguna manera el subjecte de la informació. L'alta càrrega negativa que desprèn actualment l'acrònim "mena" l'invalida com a opció acceptable per a aquesta identificació. En tenim la prova en la reivindicació dels mateixos joves, que reclamen que no se'ls unifiqui sota aquest terme. Però des del punt de vista periodístic, "mena" és immillorable: pràcticament tothom el coneix (cal recordar que es va proposar com a neologisme de l'any 2019) i té només 4 lletres, de manera que és molt fàcil col·locar-lo, per qüestions d'espai, en el titular de la notícia.

Així doncs, mentre els mitjans conservadors utilitzen "mena" amb escreix, els mitjans amb més sensibilitat no tenen una alternativa buida de contingut negatiu. Per tant, **cal fer una reflexió profunda sobre la necessitat de construir efectivament un nou marc mental que superi els tics racistes i advoqui pel respecte a la diversitat**. Aquesta estratègia, evidentment, no es pot limitar a trobar una alternativa al terme "mena", sinó que s'ha d'abordar de manera àmplia.

Llibres d'estil i codis deontològics

Una recomanació que figura des de fa dècades en els llibres d'estil i codis deontològics és l'elemental mesura de tot periodista de comprovar, verificar i contrastar els fets narrats. En aquest punt cal una breu, però determinant, matisació: la **diferència entre desinformar i "malinformar"**, fórmules, ambdues, presents en algunes de les peces estudiades. La primera és deliberada i premeditada i consisteix en la propagació de manera estratègica i organitzada de notícies falses o obertament esbiaixades per tal d'acomodar els fets a la ideologia del mitjà o del periodista. La segona és la divulgació d'informacions errònies, descontextualitzades i parcials sense intencionalitat a causa de la manca de comprovació, verificació, contrast i investigació addicional dels fets. L'absència de periodistes especialitzats en diversitat cultural, les rutines laborals, la precarietat laboral i la falta de personal a les redaccions i la tendència creixent a la banalització davant de la reflexió col·laboren força a la promoció d'aquestes deficiències informatives.

D'altra banda, cal dir que s'ha avançat en el camí –ja apuntat des de fa anys per estudis i codis deontològics– de seguir les recomanacions per evitar ubicar les notícies a la secció de successos. Actualment, la secció de societat aglutina la gran majoria d'aquestes notícies i trobem a faltar més transversalitat (molt poques o inexistents informacions a cultura, esports, economia, etc.).

L'ús del llenguatge contribueix a la construcció del relat

La utilització de terminologia bel·ligerant, catastrofista i el recurs a determinades construccions semàntiques que fixen prejudicis i narratives basades en estereotips criminalitzadors són pràctiques abundantment denunciades en els llibres d'estil i codis deontològics des de fa anys. Tot i així, encara abunda l'associació dels joves migrats amb termes com "polvorí", "allau", "invasión", "delictes", "inseguretat", "asalto", "detenidos"... i no només en el cos de text, sinó també en els titulars.

Recomanacions

- Treballar per garantir una **formació especialitzada** dels i les periodistes que aprofundeixi en la complexitat i riquesa de la diversitat cultural, les causes i els processos del fenomen migratori, l'ús del llenguatge, etc. Cal **evitar les informacions descontextualitzades**. Aquesta formació hauria de ser determinant per poder aconseguir trobar feina i hauria d'engrescar tant les persones que ja tenen una sensibilitat prèvia sobre el tema com les que no.
- Construir una estratègia per **deslligar l'acrònim "mena" de connotacions negatives**.
- Conscienciar mitjans i periodistes per dedicar **més espai als gèneres d'entrevista, crònica i reportatge** amb l'objectiu de garantir més visibilitat als joves i aprofundir en les seves realitats per tal de contextualitzar les situacions i no informar, només, de notícies de successos.
- **Evitar la vincuació dels centres de menors/d'acollida amb baralles, violència, etc**, ja que contribueix a la criminalització i provoca una reacció de rebuig veïnal.
- **Garantir la presència d'informacions** relacionades amb els joves **en totes les seccions** dels mitjans, per buscar la transversalitat i fugir dels encasellaments.
- **Elaborar un manual de bones pràctiques específic** sobre el tractament dels joves migrats sense referents familiars adreçats als mitjans de comunicació.
- **Crear un Observatori dels menors migrats** que faci seguiment exhaustiu del tractament informatiu del tema.
- **Cercar, identificar i promocionar els referents dels joves** (esportistes, culturals, educadors, etc.) amb els quals es puguin emmirallar i es converteixin en exemples de superació, esforç i èxit per a tota la societat.
- **Aprofitar els canals de comunicació de la Fundació Barça** per visibilitzar encara més els joves. (per exemple: garantir espais de la Revista Fundació per donar veu als joves migrats).

ANNEX: Materials i codis deontològics

Codi deontològic del Col·legi de Periodistes de Catalunya

<https://www.periodistes.cat/sites/default/files/public/continguts/basic/codi-deontologic/documents/codi-deontologic-novembre-2016-3.pdf>

Memòria del Consell de la Informació de Catalunya 2020

<https://fcic.periodistes.cat/wp-content/uploads/2021/02/memoria2020CIC.pdf>

Com informar dels maltractaments infantils: Manual d'estil per a mitjans de comunicació (CPC, CAC)

<https://omeka.periodistes.cat/items/show/501>

Recomanacions per a una cobertura mediàtica de la infància i l'adolescència amb enfocament de drets (CAC)

<https://www.periodistes.cat/sites/default/files/public/continguts/actualitat/2021/03/documents/recomanacions-ia-drets.pdf>

Declaració de principis de la professió periodística a Catalunya. Codi Deontològic

https://fcic.periodistes.cat/wp-content/uploads/2018/02/codi-deontologic_CPC_CIC_ang_BAIXA_GEN.pdf

Codi deontològic del Consell de Informació de Catalunya

<https://fape.es/comision-de-arbitraje/otras-normas-eticas/codigos/codigo-deontologico-consell-de-informacio-de-catalunya/>

Código internacional de ética periodística (UNESCO)

http://www.cca.org.mx/ps/lideres/cursos/platino_4/html/m6/t4/UNESCOcodigo.pdf

Codi Europeu de deontologia del periodisme

<https://sindicatperiodistes.cat/wp-content/uploads/2015/02/codigoeuropeo.pdf>

Anuario CIDOB de la inmigración. Código ético y declaración de buenas prácticas.

https://www.cidob.org/ca/articulos/anuario_cidob_de_la_inmigracion/normas/codigo_etico_y_declaracion_de_buenas_practicas

Ética periodística | Decálogo antirrumor: periodismo y migración. Sindicato de Periodistas de Andalucía

<https://www.spandalucia.com/decalogo-antirrumor-periodismo-y-migracion/>

Codi deontològic (Fundació CIC)

<https://fcic.periodistes.cat/es/codi-deontologic/>

Codi ètic (CIDOB)

https://www.cidob.org/ca/cidob/transparencia/codi_etic

Código de ética (Foro de Periodismo Argentino, FOPEA)

<https://www.fopea.org/etica-y-calidad/codigo-de-etica-de-fopea/>

Código internacional de la ética periodística de la Unesco

<https://web.archive.org/web/20071119005542/http://www2.canalaudiovisual.com/ezine/books/sitiolegisla/codigointernacionaletica.html>

El tractament informatiu dels infants en els mitjans de comunicació. Maig 2019. Síndic de Greuges

https://www.sindic.cat/site/unitFiles/6219/Informe%20tractament%20informatiu%20menors%20als%20mitjans%20comunicacio_def.pdf

Fundación Universitaria San Pablo CEU: Medios de comunicación y violencia: Recopilación de legislación y códigos deontológicos

https://repositorioinstitucional.ceu.es/bitstream/10637/7529/1/Medios%20de%20comunicaci%C3%B3n%20y%20violencia_recopilaci%C3%B3n%20de%20legislaci%C3%B3n%20y%20c%C3%B3digos%20deontol%C3%B3gicos.pdf

Código deontológico del periodismo Gallego

<http://xornalistas.gal/web/uploads/estaticos/Codigos%20Deontol%C3%B3gicos/codigodeontologicodelperiodismogallego.pdf>

Carta mundial de ética para periodistas FIP

<https://www.ifj.org/es/quien/reglas-y-politica/carta-mundial-de-etica-para-periodistas.html>

Informe Inmigracionalismo 2020 (Red Acoge)

https://inmigracionalismo.es/sdm_downloads/informe-inmigracionalismo-2020/

Estudio sobre periodismo e inmigración 2017 (Red Acoge)

https://inmigracionalismo.es/wp-content/uploads/2020/12/Informe_Inmigracionalismo_5_v03.pdf